

0
Ἡ Μαρία

B/4 Ar. 6.1

M. 13

καὶ ἡ Βίβλος της

Η ΜΑΡΙΑ ΚΑΙ Η ΒΙΒΛΟΣ ΤΗΣ

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΝΑΤΗ

ΒΙΒΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΟΔΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 2Α

ΑΘΗΝΑΙ

B/4 Ap. 6.5
M. B

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κεφ. Α' Στους πρόποδας τοῦ θουνοῦ	Σελ. 5
» Β' Ὁ μέγας πόθος	» 15
» Γ' Ὁ Θεὸς ἀπαντάει	» 22
» Δ' Μιᾶς ὥρας δρόμο γιὰ τὴν Ἀγία Γραφή	» 33
» Ε' Στὸ δρόμο	» 47
» ΣΤ' Ἡ δύναμις τῶν δακρύων ...	» 58
» Ζ' Ἀρχὴ τοῦ μεγάλου ἔργου ...	» 70
» Η' Ἡ ἐκπλήρωσις παιδικῆς ὑπο- σχέσεως	» 76
» Θ' Τὸ γιγάντιο ἔργο τῆς Βιβλι- κῆς Ἑταιρείας	» 83

Ἡ Μαρία πάει
γιὰ ν' ἀποκτήσῃ τὴν Ἀγία Γραφή.

Η ΜΑΡΙΑ ΚΑΙ Η ΒΙΒΛΟΣ ΤΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'.

ΣΤΟΥΣ ΠΡΟΠΟΔΑΣ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ

Ἡ ὄρεινὴ Οὐαλλία εἶναι πλούσια σὲ φυσικὲς καλλονές, ἀλλὰ ἴσως μὲ δυσκολία νὰ βρῇ κανεὶς πρὸς ὠμορφὴν καὶ μαγευτικὴν τοποθεσίαν ἀπὸ τὴν κοιλάδα ποὺ βρίσκεται στὴ νοτιοδυτικὴ πλευρὰ τοῦ βουνοῦ Κάδερ "Ιδρις, ὅπου βρίσκεται σὰν φω-
ληὰ ἓνα μικρὸ χωριουδάκι ποὺ λέγεται Λανφι-
χάγγελ - Ὑ - Πένναντ.

Πάνω ἀπ' τὸ χωριὸ ὑψώνεται ἓνα μεγαλοπρε-
πὲς βουνὸ μὲ σκοτεινὲς φάραγγες, ἀπότομους κρη-
μνοὺς, καὶ στενὰ μονοπάτια ποὺ ὀδηγοῦν πρὸς
τὴν κορυφή. Σὲ ἀρκετὰ μακρυνὴ ἀπόστασι κατὰ τὸ
δυτικὸ μέρος φαίνονται τὰ ὀλοκάθαρα νερὰ τοῦ
κόλπου τοῦ Κάδριγαν, ὅπου τὰ ὀλόασπρα ἀπὸ τὸν
ἀφρὸ κύματα πηγαινοέρχονται κτυπώντας τὴν ἄ-
κρογιαλιά.

Ἐδῶ κι' ἑκατὸ χρόνια τὸ βουνὸ κι' ἡ ἄποψις
τοῦ κόλπου, κι' ἡ μαγευτικὴ κοιλάδα ἦσαν ἀκριβῶς
τὰ ἴδια· κι' ἔτσι τὸ μάτι τοῦ σημερινοῦ διαθάτη
μὲ θαυμασμὸ ἀτενίζει σ' αὐτὴν τὴν ἄγρια ὠραιό-

τητα, ὅπως ἀκριβῶς ἔκαναν κι' οἱ διαβάτες τοῦ παρελθόντος.

Ἐνῶ ὅμως ἡ φύσις μένει ἀμετάβλητη ἢ ὑφίσταται τόσο βαθμιαῖες μεταβολές ποὺ σχεδὸν περνοῦν ἀπαρατήρητες, ὁ ἄνθρωπος ποὺ δημιουργήθηκε ἀπὸ τὸν Θεό, κυρίαρχος αὐτῆς τῆς γῆς, γεννιέται, ζῇ μερικὰ χρόνια καὶ πεθαίνει χωρὶς ν' ἀφήσῃ συχνότατα οὔτε ἀπλῇ ἀνάμνησι στοὺς κατόπιν.

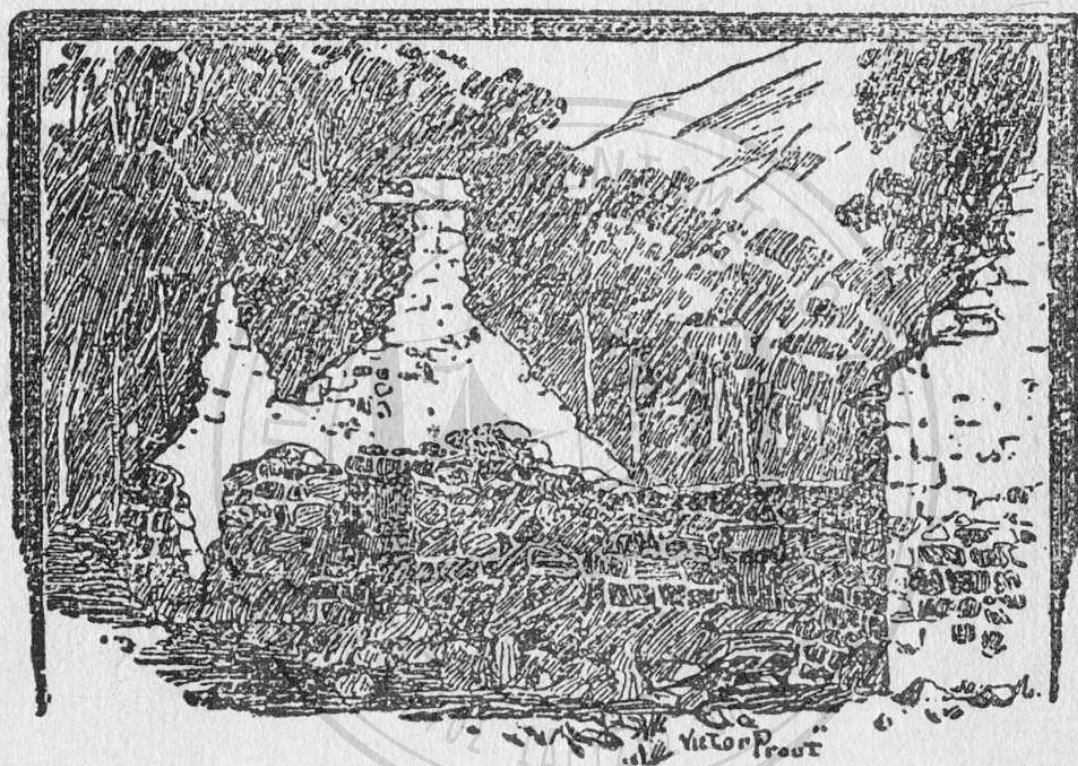
Αὐτὸς ὅμως δὲν εἶναι γενικὸς κανὼν γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ὑπάρχουν μερικοὶ ποὺ ἂν καὶ ἔχουν πεθάνει ζοῦν μέσα στὴν μνήμη καὶ τὴν καρδιά τῶν ἀνθρώπων.

Ἔτσι λοιπὸν καὶ τὸ ὠραῖο ἀλλὰ ἄσημο χωριὸ Λανφιχάγγελ ἔγινε διάσημο ἀφ' ὅτου μέσα στοὺς κατοίκους του ἔμεινε ἓνα βλασταράκι ποὺ σύντομα μεγαλώνοντας ἀπλώσε μεγάλα κλαδιὰ σ' ὁλόκληρη τὴ γῆ, ὅμοιο μὲ τὸ δέντρο τῆς ζωῆς ποὺ λέγει ἡ Ἀποκάλυψις (κβ' 2) πὼς τὰ φύλλα του εἶναι γιὰ θεραπεία τῶν ἐθνῶν.

Ἦταν φθινόπωρο τοῦ 1792. Τῆς νύχτας τὸ σκοτάδι ἄρχισε νὰ σκεπάζῃ τὸ μικρὸ χωριὸ Λανφιχάγγελ. Ὁ κρῦος ἀέρας φουσοῦσε μουγκρίζοντας ἀνάμεσα στὰ δέντρα, σκορπίζοντας τὰ κιτρινιασμένα τους φύλλα, ποὺ λίγες μέρες πρὶν τάθλεπες καταπράσινα καὶ χαρούμενα, καὶ στριφογυρίζοντάς τα τὰ μάζευε σωροὺς μέσα στὴν κοιλάδα.

Ὡχρολόευκη, περιτυλιγμένη ἀπὸ πυκνὰ σύννεφα σὰν κορυφογραμμὲς ποὺ παρουσιάζουν ἓνα ἄλλο Κάδερ Ἰδρις ἐπάνω στὸν οὐρανό, ἀνέτειλε ἡ σε-

λήνη, χύνοντας ένα ἀμυδρὸ φῶς μέσα στὶς ἀπόμενες σχισμές τοῦ βουνοῦ καὶ ποὺ παρουσίαζε σὰν ἀνάγλυφες τὶς αἰχμηρές του κορφές μέσα στὸ σκοτεινὸ φόντο ποὺ σχημάτιζαν οἱ διαρκῶς κινούμενοι ἄτμοι τῶν νεφῶν.

Ἐρείπια τοῦ σπιτιοῦ τῆς Μαρίας Τζώνς.

Μέσα στὴν ἄγρια, μελαγχολικὴ αὐτὴ νύχτα σὰν παρήγορος φάρος ἔλαμπε ἓνα ζωηρὸ φῶς μέσα ἀπὸ τὸ παράθυρο μιᾶς φτωχικῆς καλύβας τοῦ χωριοῦ.

Τὸ φῶς ἔβγαινε ἀπὸ τὶς φλόγες τῶν ξεραμμένων ξύλων ποὺ ἔκαιγαν στὸ κτιστὸ τζάκι, καὶ ἀπὸ ἓνα κερί ποὺ ἀπὸ τὸ ξύλινό του κηροπήγιο ἔστελνε τὶς ἀμυδρές του ἀχτίνες ἀκριβῶς ἐπάνω στὸν ἄρ-

γαλειό πού καθότανε καὶ ἐργαζότανε ἓνας ὕφαν-
τής.

Ἕνας ξύλινος καναπές, δύο - τρεῖς καρέκλες,
ἓνα ξύλινο ντουλάπι μὲ πιατοθήκη καὶ ἓνα τραπέζι
κουζίνας, ἀποτελοῦσαν μαζὶ μὲ τὸν ἀργαλειό τὴν
ἐπίπλωσι τοῦ δωματίου.

Ὁρθή στὴ μέση τοῦ δωματίου στεκότανε μιὰ
μεσήλικη γυναῖκα. Φοροῦσε τὸ χειμωνιάτικο τῆς
πανωφόρι καὶ τὸ παράξενο ἐκεῖνο ψηλὸ κωνικὸ
καπέλλο πού φοροῦν μέχρι σήμερα ἀκόμη οἱ χω-
ρικές τῆς Οὐαλλίας.

Τὸ πολὺ λυπᾶμαι, πού δὲν θὰ μπορέσης ναρθῆς
καὶ σὺ ἀπόψε, Ἰακώβ, τοῦ εἶπε. Θὰ χάσης τὸ κή-
ρυγμα, ἀλλ' ὁ Παντοδύναμος πού μᾶς δίνει τὶς
συναθροίσεις γιὰ νὰ τρέφεται ἡ ψυχὴ μας, ἐπέ-
τρεψε νὰ σὲ βρῇ αὐτὸ τὸ κρυολόγημα γιὰ νὰ μά-
θης νὰ ὑπομένης ὅτιδήποτε στέλνει ὁ Θεὸς ὡς ὅτου
Αὐτὸς ὁ ἴδιος πάλι σὲ ἐλευθερώσει ἀπὸ τὴ δοκι-
μασία».

«Βέβαια, ἔχεις δίκην, καὶ πρέπει νὰ εἶμαι εὐ-
χαριστημένος καὶ νὰ εὐγνωμονῶ τὸν Θεὸν πού τὸ
κρυολόγημά μου εἶναι ἐλαφρό, κι' ἂν δὲν μπορῶ
νὰ βγαίνω ἔξω μπορῶ τουλάχιστο νὰ ἐργάζωμαι
— ἀποκρίθηκε ὁ Ἰακώβ Τζῶνς. Δόξα τῷ Θεῷ γιατί
εἶναι καὶ ἄλλα πιὸ χειρότερα ἀπὸ αὐτό. Ἀλλὰ τί
περιμένεις, Μόλλη; Θ' ἀργήσης πολὺ· πρέπει νὰναι
περασμένες οἱ ἔξη ὥρες».

«Περιμένω τὴ Μαρία πού ἔχει πάει νὰ φέρῃ τὸ
φανάρι, ἀποκρίθηκε ἡ Μαρία Τζῶνς, πού ὁ σύζυγός

της τὴν ἔλεγε Μόλλη γιὰ νὰ τὴν ξεχωρίζῃ ἀπὸ τὴν κόρη τοῦ ποὺ τὴν ἔλεγαν κι' αὐτὴ Μαρία.

Ὁ Ἰακώβ χαμογέλασε «Τὸ φανάρι! Καὶ βέβαια, εἶπε, εἶναι ἀπαραίτητο αὐτὴ τὴ σκοτεινὴ βραδυά. Καὶ πολὺ καλὴ εἶναι ἡ σκέψις σου νὰ παίρνης τὴ Μαρία νὰ σοῦ τὸ κρατᾷ γιὰτὶ ἄλλοιῶς δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ ν' ἄρχεται σ' αὐτὲς τὶς συναθροίσεις ποὺ εἶναι μονάχα γιὰ μεγάλους καὶ ποὺ αὐτῆς τόσο τῆς ἀρέσουν».

«Ἀλήθεια πολὺ τῆς ἀρέσουν ν' ἀκούῃ τέτοια πράγματα, κι' ὅλες τὶς ἱστορίες ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή ποὺ τῆς λέμε καὶ σὺ κι' ἐγὼ τὶς ξέρεи τόσο καλὰ σχεδὸν ὅπως καὶ μεῖς. Εἶναι ἓνα παιδάκι ὀκτῶ χρονῶν καὶ ξέρεи ὅλες τὶς ἱστορίες ποὺ ξέρουμε καὶ μεῖς, ὥστε δὲν ἔχουμε τίποτε ἄλλο νὰ τὴν μάθουμε. Θυμᾶμαι, ποὺ ἦταν μικροῦλα καὶ καθότανε ὧρες ὀλόκληρες τὴν Κυριακὴ στὰ γόνατά μου γιὰ ν' ἀκούσῃ τὶς ἱστορίες τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Δαβὶδ, τοῦ Δανιήλ. Δὲν εἶδα ἄλλο παιδί σὰν αὐτό, ὃ Θεὸς νὰ τὴν εὐλογῇ καὶ νὰ νᾶναι μαζί της. Νὰ τὴν, ἔρχεται! Πάρα πολὺ ἄργησες νὰ φέρῃς αὐτὸ τὸ φανάρι, παιδί μου, καὶ πρέπει νὰ περπατᾶμε πολὺ γρήγορα γιὰ νὰ μὴ πᾶμε ἄργά».

Ἡ μικρὴ Μαρία κύτταξε μὲ τὰ ζωηρὰ μαῦρα μάτια τὴ μητέρα της.

«Ναί, μητέρα μου — τῆς εἶπε — ἄργησα γιὰτὶ πῆγα καὶ δανείστηκα τὸ φανάρι τοῦ γείτονά μας Γουλιέλμου. Τὸ δικό μας δὲν κλείνει καλὰ, κι' ἔτσι ποὺ φυσάει ἀπόψε, χωρὶς ἄλλο θὰ μᾶς ἔσθυνε».

«Έχει φεγγάρι απόψε — εἶπε ἡ κ. Τζώνς — καὶ θὰ μπορούσα ἴσως νὰ πάω καὶ χωρὶς φανάρι».

«Έχεις δίκηο, μητέρα, ἀλλὰ ἐγὼ εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη πὺ εἶναι πολλὰ σύννεφα, γιατί ἀλλοιῶς θὰ ἔπρεπε νὰ καθήσω σπῖτι — ἀπάντησε ἡ Μαρία — καὶ μοῦ ἀρέσει πάρα πολὺ νὰ ἔρχωμαι στὴν ἐκκλησία».

«Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μοῦ τὸ πῆς, γιατί τόχῳ καταλάβει, ἀπάντησε χαμογελώντας ἡ κ. Τζώνς. Ξεκίνησε λοιπόν, Μαρία, ἔμπρός, ἀντίο Ἰακώβ».

«Ἀντίο καλέ μου πατερούλη! Πόσο θάθελα νὰ ἐρχόσουν καὶ σὺ μαζί μας! τοῦ φώναξε ἡ Μαρία καὶ γύρισε πίσω νὰ φιλήσῃ ἄλλη μιὰ φορὰ τὸν πατέρα της.

«Στὸ καλό, παιδί μου, καὶ κύτταξε νὰ τὰ θυμᾶσαι ὅλα ὅσα θ' ἀκούσης γιὰ νὰ τὰ πῆς τοῦ πατερούλη ἅμα θὰ γυρίσης».

Ἡ πόρτα τῆς καλύθας ἀνοιξε, κι' ἡ Μαρία μὲ τὴ μητέρα της βγῆκαν στὸ δρόμο σὲ μιὰ νύχτα πὺ ἦταν ὅλο ἀέρα καὶ κρῦο.

Μόλις ἔβγαιναν, τὸ φεγγάρι κρύφτηκε πίσω ἀπὸ ἓνα πυκνὸ σύννεφο κι' ἔτσι τὸ δανεικὸ φανάρι τῆς Μαρίας ἦταν ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ἀπαιρημένο. Τὸ κρατοῦσε μὲ μεγάλη προσοχή, ὥστε τὸ φῶς του νὰ πέφτῃ ἀπάνω στὸ δρόμο πὺ θὰ περνοῦσαν καὶ θὰ ἦταν ὄχι μόνο δύσκολος ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνος χωρὶς τὴ βοήθεια τοῦ φαναριοῦ.

«Λύχνος εἰς τοὺς πόδας μου εἶναι ὁ λόγος σου καὶ φῶς εἰς

τ ο υ ς δ ρ ό μ ο υ ς μ ο υ » εἶπεν ἡ κ. Τζώνς καθὼς κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι τὴν κόρη της.

«Ναί, μητέρα μου, κι' ἐγὼ ἀκριβῶς αὐτὸ σκεπτόμουναι — εἶπε τὸ κοριτσάκι.—Πόσο θάθελα νὰ-ξερα κι' ἄλλα ἐδάφια ὅπως αὐτό».

«Μεγάλη μας χαρὰ θὰ ἦταν καὶ τοῦ πατέρα σου καὶ μένα νὰ μπορούσαμε νὰ σὲ μάθουμε περισσότερα, ἀλλ' ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ τὰ μαθαίναμε ἔχουν περάσει πολλὰ χρόνια καὶ τὸ μνημονικὸ μας δὲν μᾶς βοηθάει νὰ τὰ κρατήσουμε ὅλα — εἶπε μὲ στεναγμὸ ἡ μητέρα. — "Ἄν εἶχαμε μιὰ δική μας Ἀγία Γραφή νὰ τὰ διαβάζαμε πότε πότε ἴσως νὰ μὴ τὰ ξεχνούσαμε».

Περπατοῦσαν ἄρκετὸ διάστημα σὲ δρόμο ἀνώμαλο γιὰ νὰ φθάσουν στὴν Ἐκκλησίαν ὅπου συναθροίζονταν τὰ μέλη νὰ μελετήσουν τὴν Ἀγία Γραφή καὶ νὰ οἰκοδομηθοῦν.

Ἐφθασαν λίγο ἄργα κι' ἡ ὕμνωδία εἶχε ἀρχίσει ἀλλ' ὁ καλὸς κύριος Ἐβανς τοὺς ἔκανε θέσι στὸ θρανίον του, καὶ ἔδειξε μέσα στὸ ὕμνολόγιον τὸν ὕμνον ποὺ ἔψαλλαν. Ἡ Μαρία ἂν καὶ ἦταν τὸ μόνο παιδί μέσα στὴ συνάθροισιν, παρακολουθοῦσε μὲ τόση σοβαρότητα, καὶ στὸ πρόσωπό της ἦταν ζωγραφισμένος τόσος σεβασμὸς ὥστε κανένας δὲν θὰ μπορούσε νὰ πῇ πὼς δὲν εἶχε θέσι ἐκεῖ μέσα.

Τὴ βραδυὰ ἐκείνη τὸ κοριτσάκι ἄκουσε πολλὰ καὶ θαυμαστὰ γιὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, πῶς ὁ Θεὸς δὲ θέλει τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὴ δικαιοσύνη Του καὶ

νὰ παραβλέψη καὶ συγχωρήσῃ τὸν ἁμαρτωλὸ ἄνθρωπο χωρὶς νὰ λάβῃ ἱκανοποίησι· καὶ πῶς τὴν ἱκανοποίησι αὐτὴ τὴν ἔδωσε τέλεια ὁ Υἱὸς Του ὁ μονογενὴς μὲ τὴν ὑπακοή Του καὶ τὸ θάνατό Του, κι' ἔτσι τώρα ὁ Θεὸς μπορεῖ νὰ συγχωράῃ τὸν ἁμαρτωλὸ ἄνθρωπο ὅταν πιστέψῃ στὸ ἔργο ποὺ ἔκαμε ὁ Χριστὸς καὶ μετανοήσῃ. Πολλὲς φορὲς ἐκείνη τὴ βραδυὰ ἄκουσε αὐτὸ τὸ ἐδάφιο: «Τόσο ἀγάπησε ὁ Θεὸς τὸν κόσμον ὥστε ἔδωκε τὸν Υἱὸ Του τὸν μονογενῆ γιὰ νὰ μὴ χαθῇ ὁποῖος πιστεύει σ' αὐτόν, ἀλλὰ νὰ ἔχη ζωὴ αἰώνια» (Ἰωάν. γ' 16), καὶ καθὼς πολλοὶ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἦταν παρόντες ὡμολογοῦσαν ὁ ἓνας ὕστερα ἀπ' τὸν ἄλλο ὅτι πίστευαν πῶς τοὺς εἶχε ἐξαγοράσει ὁ Χριστὸς, τὸ κοριτοάκι συγκινήθηκε καὶ ψιθύρισε στὸν ἑαυτό της: «Καὶ ἐγώ, Κύριε, πιστεύω στὴν ἀγάπη Σου· δέχομαι τὴν ἀπολύτρωσι διὰ τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ· πιστεύω ὅτι μὲ συγχωρεῖς καὶ μὲ σώζεις». Ἀμέσως ἡ χαρὰ καὶ ἡ εἰρήνη τῆς σωτηρίας γέμισε τὴν παιδική της καρδιά καὶ ἀπ' ἐκείνη τὴ στιγμή τὴν κατέλαβε ἓνας πόθος νὰ γνωρίσῃ περισσότερα πράγματα γιὰ τὸν Σωτῆρα της.

“Ὅταν τέλειωσε ἡ συνάθροισις ἡ Μαρία ἀναψε τὸ φανάρι γιὰ νὰ συνοδέψῃ τὴ μητέρα της, κι' ὁ κύριος Ἐβανς ἔβαλε τὸ χέρι του στὸν ὦμο της καὶ τῆς εἶπε: «Αἱ, κορίτσι μου· εἶσαι πολὺ μικρὴ γιὰ τέτοιες συναθροίσεις· ἀλλ' ὁ Κύριος εἶναι κα-

λὸς βοσκὸς καὶ φροντίζει ὅχι μόνο γιὰ τὰ πρό-
βατα ἀλλὰ καὶ γιὰ τὰ μικρὰ ἄρνιά· καὶ πολὺ εὐα-
ρεστεῖται ὅταν τὰ μικρὰ ἄρνιά μάθουν γρήγορα
νὰ διακρίνουν τὴ φωνὴ Του ».

«Γιατί, μητέρα, δὲν ἔχουμε μιὰ δική μας Ἁγία
Γραφή; — ρώτησε ἡ Μαρία καθὼς γύριζαν σπίτι
τους.

«Γιατὶ ἡ Ἁγία Γραφή εἶναι σπάνιο βιβλίο, παι-
δί μου, κι' ἐμεῖς εἴμαστε πολὺ φτωχοί. Ὁ πατέρας
σου ἐργάζεται ὅσο μπορεῖ κι' ἐγὼ ἐπίσης, καὶ εἴ-
μαστε εὐχαριστημένοι πὺ δὲν μένουμε πεινασμέ-
νοι καὶ γυμνοί. Ποῦ νὰ βροῦμε τόσα χρήματα ν'
ἀγοράσουμε ἓνα τόσο μεγάλο καὶ ἀκριβὸ βιβλίο;
Ἀλλὰ, παιδί μου, κι' ἂν εἶχαμε βιβλίο δὲ θάχαμε
καμμιά ὠφέλεια ἂν οἱ διδασκαλίες του δὲν ἔμεναν
στὴν καρδιά μας. Ὅποιος ἔμαθε τὴν ἀγάπη τοῦ
Θεοῦ ἔμαθε τὸ μεγαλύτερο μάθημα πὺ ὑπάρχει
στὴν Ἁγία Γραφή. Κι' ὅποιος ἐμπιστευθῇ τὸν ἑαυτὸ
του στὸν Χριστὸ γιὰ τὴ συγχώρησί του καὶ γιὰ
τὴν αἰώνια ζωὴ θὰ μάθῃ μὲ τὸν καιρὸ περισσότερο
τὸ θέλημά Του ».

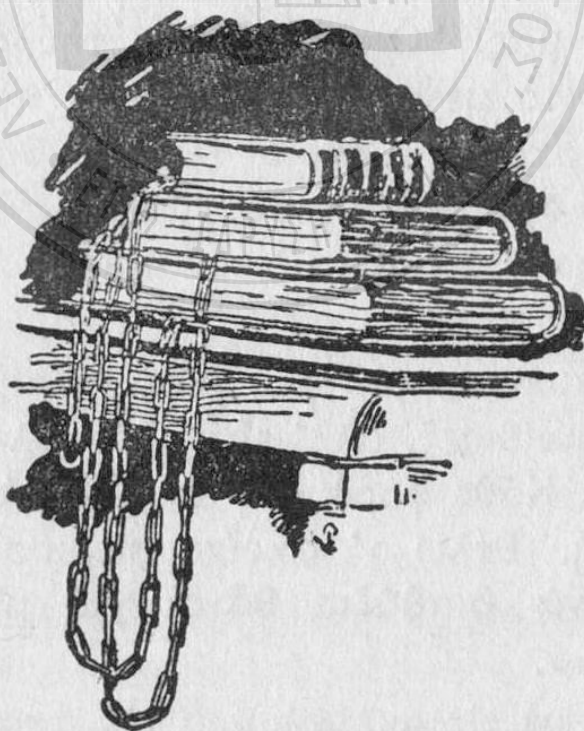
«Σὺ περιμένεις, μητέρα, διότι περίμενες πολὺ
καιρὸ καὶ συνείθισες, ἀλλ' εἶναι δύσκολο γιὰ μένα
νὰ περιμένω. Κάθε φορὰ πὺ ἀκούω κάτι ἀπὸ τὴν
Ἁγία Γραφή, θέλω ν' ἀκούω περισσότερα, καὶ
ὅταν μάθω νὰ διαβάζω, θάναί γιὰ μένα ἀκόμη
δυσκολώτερο ».

Ἡ Μαρία μὲ τίς σκέψεις πὺ τὴν ἀπασχολοῦσαν
δὲν ἔδωσε προσοχὴ στὸ φανάρι πὺ κρατοῦσε, κι'

ἡ μητέρα της δὲν εἶδε μιὰ πέτρα πού ἦταν μπροστά της καὶ σκόνταψε κι' ἔπεσε, χωρὶς εὐτυχῶς νὰ χτυπήσῃ.

« Ἄ! παιδί μου — εἶπε ἡ μητέρα ὅταν σηκώθηκε — πρέπει νὰ προσέχωμε περισσότερο στὸ ἔργο πού ἔχομε νὰ κάνωμε. Ἀκόμη κι' ἓνα πέσιμο μπορεῖ νὰ μᾶς διδάξῃ κάτι. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ πού εἶναι λύχνος στὰ πόδια μας καὶ φωτίζει τὸ δρόμο μας, δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς προφυλάξῃ ἂν δὲν τὸν χρησιμοποιοῦμε ὅπως πρέπει καὶ δὲν ἀφήνομε τὸ φῶς του νὰ πέσῃ σ' ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς ζωῆς μας. Νὰ θυμᾶσαι πάντοτε τὸ μάθημα αὐτό, παιδί μου ».

Κι' ἡ μικρὴ Μαρία τὸ θυμότανε πάντοτε καὶ τὸ κράτησε στὴν καρδιά της, ὅπως ἀπέδειξε κατόπιν ἡ ζωὴ της.

Ἡ Ἀγία Γραφὴ ἀλυσόδετη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΟΘΟΣ

Στὰ φτωχικὰ σπίτια τὰ παιδιὰ μαθαίνουν νὰ βοηθοῦν στὴν ἐργασία τοῦ σπιτιοῦ ἀπὸ μικρὴ ἡλικία ἐπειδὴ οἱ μεγαλύτεροι δὲν ἔχουν καιρὸ γιατί ἐργάζονται γιὰ νὰ συντηρήσουν τὴν οἰκογένεια. Κι' ἔτσι συμβαίνει, κορίτσια ἔξη ἐτῶν νὰ ἔχουν τὴ φροντίδα μικρότερου ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς, ἢ νὰ πηγαίνουν νὰ ψωνίζουν καὶ γενικὰ νὰναι χρήσιμα μὲ πολλοὺς καὶ διάφορους τρόπους.

“Ἐνα τέτοιο πρᾶγμα συνέβαινε στὴ μικρὴ οἰκογένεια τοῦ Ἰακώβ Τζῶνς. Αὐτὸς κι' ἡ γυναῖκα του ὕφαιναν τὸ μάλλινο ὕφασμα ποὺ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἦταν ἡ κυριώτερη παραγωγὴ τῆς Οὐαλλίας καὶ γι' αὐτὸ πολλές δουλειές τοῦ σπιτιοῦ τὶς εἶχε ἀναλάβει ἡ μικρὴ Μαρία. Σὲ ἡλικία ποὺ τὰ παιδιὰ τῶν πλουσίων οἰκογενειῶν διασκεδάζουν μὲ τὶς κοῦκλες τους καὶ ἄλλα παιγνίδια, τὸ κοριτσάκι αὐτὸ σάρωνε, σφουγγάριζε, καθάριζε τὸ περιβόλι. Αὐτὴ φρόντιζε νὰ ταῖζη τὶς κόττες καὶ νὰ μαζεύη τ' αὐγὰ ψάχνοντας νὰ τὰ βρῇ ὅταν οἱ κόττες γεννοῦσαν ἔξω ἀπὸ τὴ φωληά. Αὐτὴ ἐπίσης φρόντιζε γιὰ τὶς μέλισσες, κι' ὅταν δὲν εἶχε νὰ κάνη ἄλλη δουλειὰ ἔβαζε τὴν καρέκλα τῆς κοντὰ στὸ τζάκι τὸν χειμῶνα, ἢ ἔξω στὴ πόρτα τὸ καλοκαῖρι, καὶ

προσπαθοῦσε νὰ μπαλώσῃ τὰ ρούχα τῆς ἐνῶ ταυτοχρόνως ἔψαλλε στὴν Οὐαλλικὴ διάλεκτο στίχους ἀπὸ τοὺς Ψαλμοὺς τοῦ Δαβὶδ ἢ ἔλεγε ἐδάφια τῆς Ἀγίας Γραφῆς ποὺ εἶχε ἀκούσει καὶ εἶχε ἀποστηθίσει.

Τὶς καλοκαιρινὲς βραδυὲς ἔβγαινε ἀπ' τὴν καλύθα καὶ καθόταν σ' ἓνα μέρος ποὺ νὰ μπορῇ νὰ βλέπῃ τὴ μεγαλοπρεπῇ μορφή τοῦ Κάδερ "Ίδρις μὲ τὶς διαφορὲς τοῦ ἀποχρώσεις καὶ τὶς σκιὲς ποὺ ἄλλαζαν ὅσο ὁ ἥλιος πλησίαζε πρὸς τὸν ὄριζοντα. Κι' ἐνῶ θυμότανε τὶς διαφορὲς ἱστορίες τῆς Ἀγίας Γραφῆς ποὺ οἱ γονεῖς τῆς τῆς εἶχαν διδάξει στὰ κεφάλαια ποὺ εἶχε ἀκούσει στὴν ἐκκλησία, ἡ παιδικὴ τῆς φαντασία τοποθετοῦσε τὶς ἱστορικὲς ἐκεῖνες σκηνὲς στὸ κοντινὸ ἐκεῖνο βουνό.

Τὸ Κάδερ "Ίδρις τῆς φαινότανε πολλὲς φορὲς σὰν τὸ Μοριὰ ὅπου ὁ Ἀβραάμ πῆγε νὰ θυσιάσῃ τὸ παιδί του τὸν Ἰσαάκ, κ' ἔβλεπε μὲ τὴ φαντασία τῆς πατέρα καὶ γιὸς ν' ἀνεβαίνουν τὸν ἀνήφορο καὶ τὸν Ἰσαάκ νὰ ρωτᾷ: «Νὰ τὰ ξύλα κι' ἡ φωτιά; ἀλλὰ ποῦ εἶναι τὸ ἄρνι τῆς θυσίας;» καὶ ὁ Ἀβραάμ νὰ ἀπαντᾷ: «Ὁ Θεός, παιδί μου, θὰ φροντίσῃ καὶ γιὰ τὸ ἄρνι τῆς θυσίας». Ὑστερὰ τῆς ἐρχόταν στὸ νοῦ ὅσα πολλὲς φορὲς ἄκουσε στὴν ἐκκλησία, ὅτι τὸ πραγματικὸ ἄρνι τοῦ Θεοῦ ποὺ θυσιάστηκε γιὰ τὶς ἁμαρτίες τοῦ κόσμου ἦταν ὁ μονογενὴς Του Υἱός, ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ὁποῖος ἔγινε ἄνθρωπος καὶ πέθανε ἀπάνω στὸ σταυρὸ γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας.

“Επειτα ἄλλαζε ἡ σκηνή· ἡ νύχτα πλησίαζε, καὶ τὸ Κάδερ Ἰδρις μὲ τὶς σκιές του ἦταν τὸ βουνὸ ὅπου ὁ Σωτήρας πῆγε νὰ προσευχηθῇ.

Ἀφήνοντας τὸν ὄχλο ποὺ ἄκουγε προσεκτικὰ κάθε Του λέξι, ἀφήνοντας ἀκόμη καὶ τοὺς μαθητάς Του ποὺ τόσο τοὺς ἀγαποῦσε, πῆγαινε ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς μονάχος γιὰ ν’ ἀπολαύσῃ τὴν ἐπικοινωνία μὲ τὸν Πατέρα. Καὶ προσευχόταν γιὰ ν’ ἀνακουφίσῃ τὸ πνεῦμα Του ἀπὸ τοὺς κόπους καὶ τὶς δοκιμασίες καὶ τὶς θλίψεις τῆς ἡμέρας.

Ἡ θάλασσα δὲν ἦταν πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὸ χωριὸ Λανφιχάγγελ, κι’ ὅταν κατέβαινε στὴν παραλία, ἡ Μαρία φανταζότανε ὅτι ἦταν κοντὰ στὴ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας. Θυμότανε πὼς ὁ Χριστὸς περπάτησε ἀπάνω στὰ κύματά της, πὼς ἔκαμε μιὰ τρικυμία νὰ παύσῃ μὲ μόνη τὴν προσταγή Του, καὶ πὼς ἔκαμε μιὰ βάρκα ἄμβωνα γιὰ νὰ μιλήσῃ στοὺς ἄλλους. Ἀπὸ ὅλα αὐτὰ βλέπει κανεὶς ὅτι ὅλα ὅσα ἄκουγε ἡ Μαρία τῆς ἔκαναν βαθειὰ ἐντύπωσι, καὶ παρ’ ὅλο ὅτι ἦταν ἀκόμη παιδί στὴν ἡλικία εἶχε ἰδιοφυΐα καὶ μιὰ καρδιὰ θερμὴ καὶ γεμάτη ἀγάπη.

Ἐνα ἀπόγευμα ἐνῶ ὁ Τζῶνς καὶ ἡ γυναίκα του ἦταν στὸν ἀργαλειό, κ’ ἡ Μαρία μπάλωνε ἕνα παλὴ φόρεμά της, κτύπησε ἡ πόρτα καὶ παρουσιάσθηκε ἡ κυρία Ἐβανς, μιὰ καλὴ καὶ ἀγαθὴ γυναίκα, ποὺ ὅλοι στὸ χωριὸ τὴν ἀγαποῦσαν.

« Καλημέρα γείτονες — εἶπε χαρούμενη. — Τί κάνεις Ἰακώβ ; Φοβοῦμαι ὅτι δὲν σοῦ πέρασε ἀκόμη ἐκεῖνο τὸ κρυολόγημα γιὰτὶ δὲν σὲ εἶδα τελευ-

ταῖα. Καὶ σὺ Μόλλυ πῶς εἶσαι ; Τί κάνεις Μαρία ; πάντοτε μὲ τῇ δουλειᾷ στὸ χέρι ! Πάντοτε θέλεις κάτι νὰ κάνης ἢ κάτι ν' ἀκοῦς ! Θυμᾶσαι ὅταν ἦσουν πολὺ μικρὸ κοριτσάκι, πόσο ἤσυχα καὶ προσεκτικὰ καθόσουν ἅμα ἄρχιζε κανεὶς νὰ διηγηθῇ καμμιὰ ἱστορία· μάλιστα ἂν ἦταν ἀπὸ τὴν Ἀγία Γραφή. Θυμᾶμαι μὲ πόση εὐχαρίστησι ἄκουες τὴν ἱστορία τοῦ Δανιήλ ὅταν τὸν ἔρριξαν στὸ λάκκο τῶν λιονταριῶν, τοῦ Δαβὶδ ὅταν πολέμησε τὸν Γολιάθ, τοῦ Πέτρου πῶς ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὴ φυλακὴ — αὐτὲς ἦταν οἱ ἀγαπητὲς σου ἱστορίες τότε — καὶ ἡ ἱστορία τοῦ Ἰωσήφ, καὶ μάλιστα ἔκλαιγες πὺ οἱ κακοὶ ἀδελφοὶ τὸν ἔρριξαν στὸ λάκκο καὶ τὸν πούλησαν στοὺς Μαδιανίτας ἐμπόρους οἱ ὁποῖοι τὸν ἔφεραν στὴν Αἴγυπτο, καὶ ὅτι ἔπλασαν τὸ ἐλεεινὸ ἐκεῖνο ψέμμα μὲ τὸ αἵματοβαμμένο ἔνδυμα, ὥστε λίγο ἔλλειψε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴ λύπη του ὁ γέρος πατέρας τους ».

« Ἀκόμη ἀγαπάει τὶς ἱστορίες, ὅπως τότε, — εἶπε ὁ Τζῶνς σταματώντας τὴ δουλειά του — μάλιστα περισσότερο ἀπὸ πρὶν, κυρία Ἐβανς. Ἄν μπορούσαμε μόνο νὰ τὴν στείλουμε λίγο καιρὸ στὸ σχολεῖο. Τί κρίμα ! γιὰτὶ ἔχει πολλὴ προθυμία, κι' ἀρχίζει νὰ μεγαλώνῃ. Φαντάσου, εἶναι ὀκτῶ χρονῶν κι' ἀκόμη δὲν πῆγε στὸ σχολεῖο ! ».

Ἡ Μαρία ἔγειρε τὸ κεφάλι μὲ δάκρυα στὰ μάτια. « Νὰ μποροῦσα νὰ μάθαινα γράμματα ! — εἶπε μὲ πόθο. — Νὰ εἶμαι μεγάλο κορίτσι καὶ νὰ μὴ ξέρω νὰ διαβάζω. Μοῦ φαίνεται τόσο μεγάλο κακὸ,

«Αν ήξερα γράμματα θά διάβαζα τις ιστορίες μόνη μου, και δεν θα ενοχλούσα άλλους να μου τις διηγούνται».

«Ξεχνᾶς, παιδί μου — ειπε ή μητέρα της — ότι ξέν ἔχουμε Ἀγία Γραφή, ὥστε και να ήξερες γράμματα, δεν θα είχες τὸ βιβλίο, και δεν είναι εὐκολο ν' ἀγοράση κανείς, είναι τόσο ἀκριθὸ βιβλίο και τόσο σπάνιο».

«Εἶν' ἀλήθεια — ἀπάντησε ή κυρία Ἐθανς· είναι μεγάλη ἔλλειψις τοῦ πολύτιμου αὐτοῦ βιβλίου. Ὁ ἄνδρας μου μου ἔλεγε τελευταῖα ότι ὅλος ὁ κόσμος λéeι πόσο σπάνιο βιβλίο είναι ή Ἀγία Γραφή στην Οὐαλλική γλῶσσα, κι' ἀκόμη κι' ἐκεῖνοι πὸν μποροῦν να πληρώσουν, δυσκολεύονται να βροῦν ἕνα ἀντίτυπο, και μόνο με πολὺ κόπο και πολλές παρακλήσεις τὸ κατορθώνουν· ἀλλ' οἱ πτωχοὶ πῶς να τὸ ἀποκτήσουν; Ἀλλὰ βλέπω με την κουθέντα αὐτὴ λησιμόνησα τὸ σκοπὸ για τὸν ὁποῖο ἦλθα. Μᾶς ἔχουν ζητήσει πολλὰ φρέσκα αὐγά, και τὰ δικά μας δεν φθάνουν. Ἡδὺρα ἀρκετά, ἀλλὰ χρειάζομαι ἀκόμη μερικὰ για να συμπληρώσω τὸν ἀριθμὸ».

«Ἡ Μαρία μας γνωρίζει γι' αὐτὸ καλύτερα ἀπὸ ἐμὲ — ειπε ή κυρία Τζῶνς — κι' ἔρριξε ἕνα βλέμμα στην κόρη της ή ὁποία είχε τόσο ἀφοσιωθῇ στην ὁμιλία για την Ἀγία Γραφή, ὥστε ή ἀλλαγὴ ἀπὸ ἕνα τόσο ὕψηλὸ θέμα εἰς τὰ αὐγά την ἔφερε ἀπότομα ἀπὸ τις ἀγαπητές της σκέψεις στὰ πράγματα τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Σηκώθηκε τότε ἀπὸ

τὸ χαμηλό της κάθισμα καὶ εἶπε: «Θὰ σᾶς φέρω, κυρία Ἕβανς, ὅσα ἔχουμε».

Σὲ λίγο γύρισε μὲ δώδεκα αὐτὰ σ' ἓνα μικρὸ καλάθι, τὰ ὁποῖα πῆρε ἡ κυρία Ἕβανς καὶ τὰ ἔβαλε τὸ σάκκο της ἀφοῦ πλήρωσε, κι' ὕστερα ἀποχαιρέτησε τὸν Ἰακώβ καὶ τὴ γυναῖκα του, χάριδεψε τὴ Μαρία καὶ τῆς εἶπε: «Ὅταν, παιδί μου, μάθης γράμματα ὥστε νὰ μπορῇς νὰ διαβάζης, καὶ δὲν ἔχετε τότε δική σας Ἀγία Γραφή, θὰ μοῦ κάνῃ μεγάλη εὐχαρίτησι νᾶρχεσαι σπῖτι μας καὶ νὰ διαβάζης τὴ δική μας, ἐκτὸς ἂν δυσκολεύεσαι νᾶρχεσαι τόσο μακρυά».

«Μπα! τί εἶναι μιᾶς ὥρας δρόμος; — εἶπε ἡ μικρὴ Μαρία — κι' ἄλλῃ τόσῃ ἀπόστασις ἂν ἦταν πάλι θὰ πῆγαινα γιὰ μιὰ τέτοια εὐχαρίστησι». Ἐπειτα ἀφοῦ σταμάτησε λίγο πρόσθεσε: «μόνο ἂν θὰ μάθω ποτὲ γράμματα».

«Μὴ στενοχωριέσαι, παιδί μου — εἶπε ἡ κυρία Ἕβανς μὲ τόνο ἐνθαρρυντικό — παιδιὰ σὰν καὶ σένα μὲ ὄρεξι καὶ προθυμία νὰ μάθουν δὲν μποροῦν νὰ μένουν σκοτεινά. Ὁ Θεὸς ποὺ ἔβαλε αὐτὴ τὴν ὄρεξι στὴν καρδιά σου θὰ φροντίσῃ νὰ τὴν ἱκανοποιήσῃ. Νᾶσαι βέβαιη γι' αὐτό. Θυμᾶσαι ὅταν τὸ πλῆθος ποὺ ἀκολουθοῦσε τὸν Χριστό, πείνασε; φρόντισε Αὐτὸς νὰ τοὺς χορτάσῃ ἂν καὶ δὲν ἤξερε κανεὶς ποῦ θάβρισκε τὴν ἀναγκαίαν τροφή. Ἔτσι θὰ φροντίσῃ καὶ γιὰ σένα ὥστε ν' ἀποκτήσῃς τὸν ἄρτο τῆς ζωῆς, ἂν καὶ τώρα δὲν βλέπεις πῶς εἶν' αὐτὸ δυνατό». Ὅταν τέλειωσε αὐτὰ τὰ

λόγια ἡ κυρία Ἔβανς καὶ χαιρέτησε πάλι τοὺς τρεῖς, ἀνέβηκε στὸ ἀμαξάκι της ποὺ τὴν περίμενε στὸ δρόμο μὲ τὸν ὑπηρέτη της, κι' ἔφυγε.

Ἡ Μαρία ἔμεινε στὴν πόρτα, καὶ παρακολουθοῦσε τὸ ἀμάξι ὥς ὅτου κρύφτηκε πίσω ἀπὸ τὰ δέντρα· ὕστερα σταύρωσε τὰ χέρια της στὸ στήθος, καὶ ὁ πόθος ποὺ ἦταν στὴν ψυχὴ της ἀνέβηκε στὰ χεῖλη της καὶ ψιθύρισε τὴν προσευχὴ αὐτή :

« Κύριε, Ἐσὺ ποὺ ἔθρεψες μὲ ψωμί τὰ πλήθη ποὺ πείνασαν καὶ δὲν ἀρνήθηκες τὴν εὐλογία σου στὸν πτωχότατο ἄνθρωπο, δῶσε καὶ σ' ἐμένα νὰ μάθω γράμματα γιὰ νὰ μπορῶ νὰ διαβάζω τὴν Ἁγία σου Γραφὴ καὶ νὰ μὴ μένω στὸ σκοτάδι ! ».

Ἐκλείσει ὕστερα τὴν πόρτα καὶ γύρισε στὴ δουλειά της ἀποφασισμένη, ἂν ὁ Θεὸς τὴν ἀξιῶσι ποτὲ νὰ διαβάζη τὸ Λόγο Του, νὰ κάμη ὅ,τι μποροῦσε σ' ὅλη της τὴ ζωὴ νὰ βοηθήσῃ κι' ἄλλους ποὺ βρισκόταν στὶς ἴδιες δυσκολίες μ' αὐτήν.

Πῶς ἡ μικρὴ Μαρία κράτησε τὴν ἁγία αὐτὴ ἀπόφασι θὰ τὸ δείξῃ τὸ ὑπόλοιπο τῆς ἱστορίας αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

Ο ΘΕΟΣ ΑΠΑΝΤΑΕΙ

Πέρασαν δυό χρόνια από την επίσκεψι τῆς κυρίας "Εβανς, κι' ἡ προσευχή τῆς Μαρίας ἔμενε ἀκόμη ἀναπάντητη.

"Ὅσο τὸ κορίτσι αὐτὸ μεγάλωνε τόσο ἡ ἐργατικότης της καὶ ἡ ἐπιμέλειά της στὶς δουλειές τοῦ σπιτιοῦ τὴν ἔκαναν πολὺτιμο βοηθὸ καὶ σύντροφο τῶν γονέων της, καὶ ἔτσι εἶχε γίνει τὸ δεξι χέρι τῆς μητέρας της. Δὲν τῆς ἔμενε πολὺς καιρὸς γιὰ ὄνειροπολήσεις, ἂν καὶ τὸ βουνὸ Κάδερ - "Ίδρις δὲν ἔπαυσε νὰ εἶναι τὸ μέρος μὲ τὸ ὁποῖον σχετιζόταν στὸ πνεῦμα της τόσες σκηνές ἀπὸ τὴν Ἀγία Γραφή. Ἐξακολουθοῦσε νὰ πηγαίνει πάντοτε στὴν ἐκκλησία μαζί μὲ τὴ μητέρα της, κι' ἀπὸ τὰ κηρύγματα ποὺ ἄκουε ἔγινε σοβαρώτερη καὶ βαθύτερη στὶς σκέψεις της ἀπὸ ὅ,τι θὰ περίμενε κανεὶς ἀπὸ ἓνα κορίτσι τῆς ἡλικίας της.

Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ, ἓνα θράδυ, ὁ Ἰακώβ Τζῶνς γύριζε ἀπὸ τὸ χωριὸ Ἀθεργυλόνη, μιὰ ὥρα μακρὰ, ὅπου εἶχε πάει γιὰ νὰ πουλήσῃ τὸ μάλλινο ὕφασμα ποὺ εἶχε κάμει τοὺς τελευταίους μῆνες μαζί μὲ τὴ γυναῖκα του. Εἶχε περάσει ὅλη σγεδὸν τὴν ἡμέρα ὄρθιος, κι' ὅμως δὲν φαινόταν κουρασμένος, ἀλλ' ἀπεναντίας τὸ πρόσωπό του ἦταν χαρούμενο κι' ἓνα μειδίαμα ἔπαιζε στὰ χεῖλη του. "Ὅταν μπῆκε στὴν καλύβα κάθισε στὸ συνε-

θισμένο μέρος του κοντά στο τζάκι.

Τὸ γρήγορο βλέμμα τῆς Μαρίας δὲν ἄργησε νὰ διακρίνῃ τὴ φανερὴ χαρὰ τοῦ προσώπου του.

Ἔτρεξε ἀμέσως, στάθηκε μπροστά του καὶ τὸν κυττάξε καλὰ στὰ μάτια.

«Τί συμβαίνει πατέρα ; — τοῦ εἶπε.— Κᾶτι καλὸ πρέπει νὰ συνέβῃ γιὰ νὰ φαίνεσαι τόσο εὐτυχὴς καὶ εὐχαριστημένος ».

«Τί γρήγορα πού τὸ παρατήρησες ! — εἶπε ὁ πατέρας καὶ τράβηξε τὴ μικρὴ του κόρη καὶ τὴν κάθισε στὰ γόνατά του.— ἀμέσως κατάλαβες ὅτι κᾶτι εὐχάριστο ἔχει νὰ πῇ ὁ πατέρας ».

«Κι' αὐτὸ τὸ εὐχάριστο πράγμα ἔχει σχέσι μ' ἐμένα, πατέρα μου ; » ρώτησε ἀνυπόμονα ἡ μικρή.

«Πρὸ πάντων ἔχει σχέσι μὲ σένα, ἀλλὰ καὶ μ' ἐμᾶς ».

«Τί νᾶναι ἄραγε ; » ἄρχισε νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ἡ Μαρία μὲ χαμηλὴ φωνή.

«Τί εἶναι Ἰακώβ ; — ρώτησε ταυτοχρόνως ἡ κυρία Τζῶνς — πές μας γρήγορα ».

«Τί λές ἀγαπητὴ μου — ἀπάντησε ὁ Ἰακώβ — ἂν μπορούσαμε νὰ ἰδοῦμε τὴν κόρη μας μορφωμένη μιὰ μέρα, ὥστε νὰ μπορῇ νὰ διαβάζῃ, νὰ γράφῃ καὶ νὰ λογαριάζῃ καλύτερα κι' ἀπὸ μᾶς τοὺς ἴδιους ».

«Ναί, πατέρα ; » φωνάζει ἡ Μαρία μὲ τὰ μάτια σπιθηροβολοῦντα ἀπὸ χαρὰ.

Ὁ Ἰακώβ τὴν κυττάζει γιὰ λίγες στιγμὲς χα-

μογελώντας, κι' ὕστερα ἐξακολούθησε μὲ τρυφερότητα.

«Ναί, παιδί μου· στὸ γειτονικὸ χωριό, τὴν Ἀβεργολύνη, θ' ἀνοίξῃ σχολεῖο, καὶ μάλιστα μίσθωσαν καὶ τὸ δάσκαλο· κι' ἀφοῦ ἡ μικρὴ Μαρία δὲν τὸ θεωρεῖ μεγάλο πρᾶγμα νὰ κάνῃ μιᾶς ὥρας δρόμο, πρέπει νὰ πάῃ νὰ μάθῃ ὅσο μπορεῖ περισσότερα».

«Τί ὠραῖα! πατέρα, τί ὠραῖα!» φώναξε ἡ κόρη χτυπώντας τὰ χέρια.

«Φαντάσθηκα πὼς θὰ σ' εὐχαριστοῦσε αὐτὴ ἡ εἰδησις, παιδί μου — εἶπε ὁ Ἰακώβ — καὶ βλέπω ὅτι δὲν εἶχα λάθος. Αἶ! δὲν εἶσαι εὐχαριστημένη;»

«Εὐχαριστημένη, πατέρα! — ἀπάντησε ἡ Μαρία — βέβαια! γιατί τώρα πιά θὰ μπορῶ νὰ διαβάζω τὴν Ἀγία Γραφή!»

Ἄλλ' ἀμέσως κάποια σκέψις σκίασε τὴ μεγάλη της χαρά, καὶ γυρίζοντας πρὸς τὴ μητέρα της εἶπε: «Ἴσως δὲν θὰ σοῦ εἶναι εὐκόλο νὰ μ' ἀφήσῃς νὰ πηγαίνω σχολεῖο, μητέρα».

«Νὰ μὴ σ' ἀφήσω; Γίνεται αὐτό; Σὲ χρειάζομαι βέβαια γιατί εἶσαι τὸ δεξί μου χέρι στίς ἐργασίες τοῦ σπιτιοῦ, ἀλλὰ γιὰ τὸ καλό σου εἶμαι πρόθυμη ὅχι μόνο αὐτὴ τὴ θυσία ἀλλὰ καὶ πολὺ μεγαλύτερες ἀκόμη θυσίες νὰ κάμω».

«Εὐχαριστῶ, μητέρα — εἶπε ἡ Μαρία, κι' ἔτρεξε ἀμέσως, χάιδεψε μὲ τὰ μικρά της χέρια τὸ ρυτιδωμένο πρόσωπό της καὶ τὴν φίλησε. «Ἄλλὰ κι' ἐγώ, μητέρα, θὰ προσπαθῶ νὰ κάμω ὅ,τι

μπορῶ γιὰ νὰ μὴν αἰσθανθῆς πολὺ τὴν ἔλλειψί μου· θὰ σηκώνομαι μιὰ - δυὸ ὥρες ἐνωρίτερα τὸ πρωῒ καὶ θὰ κάνω ὅλη τὴ δουλειά μου πρὶν πάω στὸ σχολεῖο ».

Ὑστερα ἡ Μαρία γύρισε στὴ συνειθισμένη θέσι της καὶ ξανάρχισε τὴ δουλειά της ποὺ εἶχε διακόψει μὲ τὸν ἐρχομὸ τοῦ πατέρα της, κι' ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά της εὐχαρίστησε τὸ Θεὸ γεμάτη χαρὰ ποὺ ἡ προσευχή της εἰσακούσθηκε κι' ἄνοιξε ὁ δρόμος πρὸς τὰ γράμματα καὶ τὴ μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἰακώβ σὲ λίγο συνέχισε :

« Εἶδα καὶ τὸ δωμάτιο ποὺ θὰ χρησιμεύσῃ γιὰ σχολεῖο καὶ ἐνῶ ἤμουν ἐκεῖ, ποιὸς νομίζετε ὅτι ἦρθε; — ὁ κ. Κάρολος ἀπὸ τὴ Βάλη. Πολλὲς φορὲς εἶχα ἀκούσει τὸ ὄνομά του, ἀλλὰ ποτὲ δὲν τὸν εἶχα ἰδῆ, καὶ χάρηκα ποὺ ἐπὶ τέλους τὸν ἔβλεπα ».

« Τί ἄνθρωπος εἶναι ; » ρώτησε ἡ Μόλλη.

« Ἴσως νὰ μὴ μπορέσω νὰ τὸν περιγράψω καλὰ· ἀλλ' εἶναι ἄνθρωπος μεταξὺ σαράντα καὶ πενήντα χρονῶν, μὲ μεγάλο καὶ πλατὺ μέτωπο ποὺ δὲν μοιάζει σὰν μερικὰ μεγάλα ἀκατοίκητα σπίτια, ἀλλ' ἀπεναντίας φαίνεται νὰ εἶναι γεμᾶτο σκέψεις καὶ ιδέες. Τὸ πρόσωπό του δὲ σοῦ κάνει μεγάλη ἐντύπωσι ὥς ὅτου χαμογελάσει. Τὸ χαμόγελό του εἶναι σὰν τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ποὺ γεμίζει ἀπὸ χαρὰ τὴν καρδιά σου καὶ σὲ ζεσταίνει ὁλόκληρο. Τώρα ποὺ τὸν εἶδα καὶ τὸν ἄκουσα, καταλαβαίνω

Θωμᾶς Κάρολος
ὁ ὁποῖος συνετέλεσε νὰ ἰδρυθῇ ἡ Βιβλικὴ Ἑταιρεία.

γιατί κάνει τόσο καλό παντοῦ ὅπου κι' ἂν πάη, καὶ γιατί ὅλοι τὸν ἀγαποῦν. "Ακουσα νὰ λέγουν ὅτι πηγαίνει ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ κι' ἀνοίγει σχολεῖα γιὰ τὰ φτωχὰ παιδιὰ ποὺ ἀλλοιώτικα θάμεναν ἀγράμματα».

«Ὅπως κι' ἐγὼ» ψιθύρισε ἡ Μαρία.

«Καὶ ποιὸς θὰ εἶναι ὁ δάσκαλος;» ρώτησε ἡ κ. Τζώνς.

«Ἀκουσα ὅτι ὀνομάζεται Ἰωάννης Ἑλλῆς — εἶπε ὁ Ἰακώβ — καλὸς ἄνθρωπος καὶ κατάλληλος γι' αὐτὸ τὸ ἔργο, ὅπως λένε, κι' ἐλπίζω νὰ φανῇ πραγματικὰ τέτοιος».

«Καὶ πότε θ' ἀνοίξη τὸ σχολεῖο;» — ρώτησε ἡ γυναίκα του. «Σὲ τρεῖς βδομάδες — ἀπάντησε ὁ Ἰακώβ — καὶ τώρα, Μαρία παιδί μου, ἂν μπορῆς ἔπειτα ἀπ' αὐτὲς τὶς εὐχάριστες εἰδήσεις νὰ σκεφθῆς λιγάκι καὶ γιὰ τὸ φαῖ καὶ νὰ στρώσης τραπέζι, καλὰ θὰ ἦταν, γιατί δὲν ἔβαλα τίποτα στὸ στόμα μου ἀπὸ τὸ μεσημέρι».

Οἱ τρεῖς βδομάδες ποὺ πέρασαν φάνηκαν στὴ μικρὴ Μαρία Τζώνς σὰν τρεῖς μῆνες. Ἦταν ἀνυπόμονη σὰν μικρὸ παιδί ν' ἀρχίσῃ νὰ μαθαίνει γράμματα· καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι τὴν ἐποχὴ ἐκείνη δὲν ἔκανε τὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ μὲ τὴν πρώτη προθυμία καὶ ἀκρίβεια, γιατί ἡ καρδιά της ἦταν ἀλλοῦ, κ' οἱ σκέψεις της ἦσαν συγκεντρωμένες σ' ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα ποὺ τόσα χρόνια εἶχε ποθῆσει καὶ ὀνειροπολήσει.

« Ἄν ἡ Μαρία μας πρόκειται νὰ γίνη ἀφηρημένη — ἔλεγε ἡ κ. Τζῶνς στὸν ἄνδρα της ἓνα βράδυ — θάταν καλύτερα νὰ μὴν ἄνοιγε σχολεῖο στὴν Ἀθεργυνόλη. Ἀπὸ τώρα ἄρχισε νὰ γίνεται ἀφηρημένη, καὶ κάνει τὶς δουλειές της σὰν νὰ ὄνειρεύεται. Ποῦ θὰ καταντήσῃ ὅταν ἀρχίσῃ πράγματι τὸ σχολεῖο κι' ἐγὼ δὲν ξέρω ».

« Μὴ στενοχωριέσαι γυναῖκα — τῆς εἶπε ὁ Ἰακώβ χαμογελώντας. — Αὐτὸ θὰ περάσῃ. Δὲν βλέπεις ὅτι τὸ μυαλὸ τοῦ παιδιοῦ ζητοῦσε ν' ἀναπτυχθῇ τώρα τόσο καιρό ; Κι' ἐπειδὴ τώρα πιά ἡ ἐλπίδα εἶναι βέβαιη, ἡ χαρὰ δὲν τὴν ἀφίνει νὰ σκεφθῇ ἄλλα πράγματα· ἄλλ' ὅταν μιὰ φορὰ γίνη ἀρχή, θὰ ἰδῇς ὅτι τὸ μυαλό της θὰ ξαναγυρίσῃ στὶς καθημερινές της δουλειές. Ἐπειτα, εἶναι μόλις δέκα χρονῶν, καὶ χαίρουμαι ποὺ ἡ παιδικὴ ὁρμὴ καὶ ἀφοσίωσις βρίσκονται ἀκόμη στὴν ψυχὴ της παρ' ὅλη τὴ σοβαρότητα ποὺ ἀπέκτησε ὅταν σὲ βοηθοῦσε στὶς δουλειές τοῦ σπιτιοῦ σὰν νὰ ἦταν κορίτσι δεκάξη ἢ δεκαοκτῶ χρονῶν ».

Ἐπὶ τέλους πέρασαν κι' αὐτὲς οἱ ἀτέλειωτες τρεῖς βδομάδες, κ' ἡ Μαρία ἄρχισε νὰ πηγαίνει στὸ σχολεῖο, κι' ἔτσι μπῆκε σὲ μιὰ νέα ἐποχὴ τῆς ζωῆς της. Ἡ πείνα καὶ ἡ δίψα της γιὰ ν' ἀποκτήσῃ γνώσεις ἔκαναν τὰ μαθήματά της πραγματικὴ εὐχαρίστησι. Ἐκεῖνο ποὺ σὲ ἄλλα παιδιὰ φαινόταν βαρὺ καὶ ἐνοχλητικὸ ἦταν γι' αὐτὴ μεγάλῃ ἀπόλαυσι, ἡ δὲ προθυμία καὶ ἡ φιλομάθειά της ἦταν τόσο μεγάλῃ ὥστε σχεδὸν πάντοτε ἦταν ἡ πρώτη

στά μαθήματα καὶ σὲ πολὺ λίγο χρονικὸ διάστημα ἔμαθε νὰ διαβάζη καὶ νὰ γράφῃ.

Ἄλλ' ἐνῶ προχωροῦσε στὰ γράμματα δὲν παραμελοῦσε τὶς δουλειές τοῦ σπιτιοῦ. Ἡ κ. Μόλλη Τζῶνς δὲν μποροῦσε πιά νὰ παραπονεθῇ ὅτι ἡ κόρη της ἦταν ἀφηρημένη κι' ἄφινε τὴ δουλειά της, ἢ ὅτι ἔκανε ἄλλα ἀντὶ ἄλλων. Ἀπεναντίας ἡ Μαρία σηκωνόταν πολὺ πρὶν ἀπὸ τὴ συνειθισμένη ὥρα κι' ἔκανε τὴ δουλειά τοῦ σπιτιοῦ πρὶν πηλὸν καφφέ της· κι' ὅταν γύριζε ἀπὸ τὸ σχολεῖο τὸ ἀπόγευμα ἔκανε τὴν ὑπόλοιπη δουλειά. Ὑστερα διάβαζε τὰ μαθήματά της, μερικὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐπανελάμβανε στὸ δρόμο, γυρίζοντας ἀπὸ τὸ σχολεῖο, ὅταν τὰ εἶχε πρόσφατα στὴ μνήμη της ἀπὸ τὸ μάθημα ποὺ εἶχε ἀκούσει ἀπ' τὸν δάσκαλο.

Στὸ σχολεῖο ἦταν ἡ εὐνοούμενη ὅλων τῶν παιδιῶν, καὶ ποτὲ δὲν εἶχε κινήσει τὸ φθόνο τῶν ἄλλων μαθητῶν ἢ μαθητριῶν, ἴσως γιατί ἦταν πάντα σ' ὅλους ἀγαθὴ κι' ἔτοιμη νὰ βοηθήσῃ ὅσο μποροῦσε ἐκεῖνον ποὺ ἤθελε βοήθεια.

Ἐνα πρωῒ ἓνα κοριτσάκι ἦρθε στὸ σχολεῖο δακρυσμένο. Τὴν ρώτησαν γιατί ἔκλαιγε καὶ εἶπε ὅτι στὸ δρόμο ἓνα μεγάλο σκυλὶ ὤρμησε ἀπάνω της καὶ τῆς ἄρπαξε τὴ μικρὴ χαρτοσακκούλα ποὺ εἶχε μέσα τὸ μεσημεριανό της φαῖ, κι' ἔτσι ἐκείνη τὴν ἡμέρα θάμενε νηστική.

Μερικὰ παιδιὰ ἠῶραν τὸ πάθημά της πολὺ ὁστεῖο κι' ἄρχισαν νὰ γελοῦν καὶ νὰ κοροϊδεύουν· ἄλλα τὴν ἔλεγαν δειλὴ ποὺ δὲν κυνήγησε τὸ σκυ-

λο γιὰ νὰ πάρη πίσω τὸ φαῖ της. Ἄλλ' ἡ Μαρία ἦρθε κοντά της, τῆς ψιθύρισε κάτι στ' αὐτί, τῆς σκούπισε τὰ δάκρυα, τὴν φίλησε καὶ τὴν καθυσύχασε· καὶ τὸ μεσημέρι ποὺ εἶχαν διάλειμμα τὴν πῆρε καὶ κάθισαν μὲς σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ τῆς ἔδωκε περισσότερο ἀπὸ τὸ μισὸ φαῖ της. Τὰ ἄλλα παιδιὰ ἔβλεπαν τὰ δυὸ κορίτσια ποὺ ἔτρωγαν μαζὶ κι' ἐντράπηκαν βέβαια ποὺ μόνο ἡ Μαρία σκέφθηκε νὰ κάμῃ μιὰ τέτοια γενναία καὶ καλοκάγαθη πράξι μὲ μικρὴ αὐτοθυσίαν· ἀλλὰ τὸ μάθημα δὲν πῆγε χαμένο κι' ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα ἡ Μαρία ἄρχισε νάχη μεγάλη ἐπιρροὴ στὸ σχολεῖο πρὸς τὸ καλὸ ὅλων.

Ἡ ἐπίδοσίς της στὰ μαθήματα ἦταν κανονικὴ καὶ σὰν Χριστιανὴ ἦταν πάντα πρόθυμη νὰ βοηθήσῃ ὅσους ἦσαν ἀδύνατοι στὰ μαθήματα.

Μιὰ μέρα ὅταν τέλειωσαν τὰ μαθήματα κι' ἐτοιμαζόταν νὰ ἀρχίσῃ μιᾶς ὥρας δρόμο γιὰ νὰ γυρίσῃ στὸ χωριὸ της, εἶδε σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ σχολείου ἓνα μικρὸ παιδί μὲ τὸ βιβλίον ἀνοικτὸ μπροστά του, μὲ τὴ πλάκα στ' ἀριστερὸ χέρι καὶ τὸ κονδύλι στὸ δεξιόν, ἐνῶ τὰ δάκρυα ἔπεφταν ἀπάνω στοὺς ἀριθμοὺς τῆς πλάκας. Φαίνεται ὅτι τὸ παιδί αὐτὸ δὲν εἶχε γράψῃ τὸ μάθημά του καὶ γιὰ τιμωρίαν ἔπρεπε νὰ μείνῃ νὰ τὸ γράψῃ ὅταν οἱ ἄλλοι σκόλασαν· ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ κατορθώσῃ χωρὶς νὰ τὸ οδηγήσῃ κάποιος;

Ἡ Μαρία ἐκείνη τὴν ἡμέρα εἶχε πονοκέφαλον καὶ δὲν ἔβλεπε τὴν ὥραν νὰ γυρίσῃ σπίτι της· ἀλλ'

ὅταν εἶδε τὸ παιδί ἐκεῖνο νὰ κλαίῃ λησμόνησε τὸν ἑαυτὸ της, κι' ὅταν τὰ ἄλλα παιδιά εἶχαν φύγει, αὐτὴ ἔτρεξε πρὸς τὸν δακρυσμένο μαθητή.

«Τί τρέχει Ῥοβέρτε ; — τοῦ εἶπε μὲ ἀδελφικὴ στοργή. "Α ! βλέπω ὅτι ἔχεις νὰ λύσης αὐτὸ τὸ πρόβλημα. Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ τὸ κάνω ἐγὼ γιὰ σένα, γιατί αὐτὸ θὰ ἦταν ἀπάτη· ἀλλὰ θὰ σὲ ὀδηγήσω νὰ τὸ κάμης μόνος σου».

Τοῦ ἔδωκε μερικὲς ὀδηγίες, κι' ἔτσι ὁ μικρὸς κατῶρθωσε νὰ βγῇ ἀπὸ τὸν φοβερὸ λαθύρινθο στὸν ὁποῖο βρισκόταν τὸ πνεῦμα του, κι' ἡ Μαρία μὲ ἑλαφρὴ καρδιά ἄρχισε τὸ δρόμο πρὸς τὸ χωριὸ της χαρούμενη πού μπόρεσε ἀπ' ὅσα εἶχε μάθει αὐτὴ νὰ φανῇ χρήσιμη καὶ σ' ἄλλον.

Λίγο καιρὸ μετὰ τὸ ἄνοιγμα τοῦ σχολείου στὴν Ἀθεργυλὸν ἄρχισε καὶ Κατηχητικὸ σχολεῖο γιὰ τὰ παιδιά, στὸ ὁποῖο ἡ μικρὴ μας φίλη ἦρθε ἀπὸ τὴν πρώτη Κυριακὴ, καθαρὴ στὰ χέρια, καθαρὴ στὸ πρόσωπο, καθαρὴ στὰ ροῦχα, μὲ μεγάλο πόθο νὰ μάθῃ ὅσο μπορούσε περισσότερα γιὰ τὸ Σωτῆρα της.

Τὴν ἴδια ἐκείνη Κυριακὴ μετὰ τὴ βραδυνὴ συνάθροισι τῆς ἐκκλησίας στὸ χωριὸ Λανφικάγγελ, ὅταν ἡ γνωστὴ μας κυρία Ἐβανς, ἡ γυναῖκα τοῦ κτηματία, ἐτοιμαζόταν ν' ἀνέβῃ στὸ ἀμάξι της γιὰ νὰ γυρίσῃ σπίτι της, αἰσθάνθηκε κάποιον νὰ τῆς ἀγγίξῃ τὸ χέρι καὶ ταυτοχρόνως μιὰ παιδικὴ φωνὴ ἔλεγε: «Παρακαλῶ, κυρία, μπορῶ νὰ σᾶς μιλήσω μιὰ στιγμὴ ; »

« Βέβαια μπορείς, παιδί μου — εἶπε ἡ καλὴ κυρία κι' ὅταν γύρισε εἶδε τὴ μικρὴ Μαρία. Καὶ τί ἔχεις νὰ μοῦ πῆς ; »

« Ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια, εἶχατε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ ὑποσχεθῆτε ὅτι ἂν μάθω νὰ διαβάζω θὰ μοῦ ἐπιτρέπατε ν' ἄρχωμαι ἔξω στὸ κτῆμα σας γιὰ νὰ διαβάζω τὴν Ἀγία Γραφὴ πού ἔχετε ».

« Ναὶ τὸ ὑποσχέθηκα. Τὸ θυμᾶμαι πολὺ καλὰ — ἀπάντησε ἡ κ. Ἐθανς. — Λοιπόν ; ἔμαθες νὰ διαβάζης ; »

« Μάλιστα, κυρία — εἶπε ἡ Μαρία — καὶ τώρα ἄρχισα νὰ πηγαίνω καὶ στὸ Κατηχητικὸ σχολεῖο, καὶ θὰ πρέπει νὰ ἐτοιμάζω τὸ μάθημά μου ἀπὸ τὴν Ἀγία Γραφή. Ἄν μπορῆτε νὰ μοῦ κάμετε τὴ χάρι ν' ἄρχωμαι μιὰ φορὰ τὴ βδομάδα, ἴσως τὸ Σάββατο, πού δὲν ἔχουμε σχολεῖο τὸ ἀπόγευμα, θὰ σᾶς εἶμαι πολὺ εὐγνώμων ».

« Δὲν εἶν' ἀνάγκη νὰ μ' εὐχαριστῆς τόσο πολὺ, κορίτσι μου· ν' ἄρχεσαι ἐλεύθερα. Θὰ σὲ περιμένω τὸ Σάββατο, καὶ εἶθε ὁ Κύριος νὰ εὐλογῇ τὸν λόγο Του στὴ ψυχὴ σου ».

Ὅταν τέλειωσε τὰ λόγια αὐτὰ ἡ καλὴ κυρία, ἔσφιξε τὸ χέρι τῆς μικρῆς, ἀνέθηκε στὸ ἄμάξι, κι' ἔφυγε γιὰ τὸ σπίτι της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'.

ΜΙΑΣ ΩΡΑΣ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

Τὸ σπίτι τοῦ κυρίου Ἐβανς εἶχε ἀρχαῖο καὶ περίεργο ρυθμό· μεγάλη οἰκοδομὴ καὶ εὐρύχωρη μὲ πολλοὺς διαδρόμους, σάλες καὶ διάφορα διαμερίσματα, μὲ παράδοξα παράθυρα. Ἀλλὰ μέσα αἰσθανόταν κανεὶς τὸν ἑαυτό του σὲ ἀναπαυτικὴ ἀτμόσφαιρα, πρᾶγμα ποὺ σὲ πλουσιώτερες καὶ ὠραιότερες κατοικίες δύσκολα κανεὶς ἀπαντάει. Πίσω ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ οἰκοδεσπότη ἦταν οἱ σταῦλοι, τὸ βουστάσιο, τὸ κοτέτσι, ἡ αὐλή, ὁ λαχανόκηπος, κι' ἓνας μικρὸς χῶρος ποὺ ὠνόμαζαν νοσοκομεῖο, ἐπειδὴ περιώριζαν ἐκεῖ τὰ ἀσθενῆ ζῶα.

Τὸν κ. Ἐβανς γνωρίσαμε ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια στὴ συνάθροισι ὅταν μίλησε στὴ Μαρία μὲ τόση ἀγαθότητα. Τέτοιος ἦταν ὁ κ. Ἐβανς· πάντα ἀγαθός, ἐργατικός, εἰλικρινὴς καὶ θεοσεβὴς ἄνθρωπος ποὺ μέσα σ' ὅλες του τὶς φροντίδες καὶ κόπους δὲ λησμονοῦσε τὸν Θεὸ ποὺ δίνει τὰ πάντα, ποὺ στέλνει τὴ βροχὴ γιὰ τὰ σπαρτά, καὶ ἀνατέλλει τὸν ἥλιο γιὰ νὰ ὠριμάσουν οἱ καρποὶ γιὰ τὸ θερισμό.

Ἄν τὰ πράγματα δὲν ἐρχόνταν εὐνοϊκά, ἂν ἡ βροχὴ κατέστρεφε τὸ στάρι ὅταν ἦταν μαζεμμένο καὶ πρὶν τὸ βάλουν στὶς ἀποθήκες, ἢ ἂν δυνατὸς ἀέρας ἔσπαζε τὰ στάχυα πρὶν ὠριμάση ὁ καρπὸς

για να θερισθῇ, δὲν ἄρχιζε παράπονα κατὰ τοῦ Θεοῦ· οὔτε γόγγυζε ἂν ἑξαφνα ψοφοῦσαν τὰ ζῶα ἀπὸ καμμιὰ ἁρρώστεια, ἢ ἂν αἰφνίδιος καὶ διαρκῆς παγετὸς τὴν ἄνοιξι κατέβαλλε τὰ τρυφερά ἄρνια πού ἡ ἀξία τους ὡς ἄρνιων τῆς Οὐαλλίας ἦταν ἀναγνωρισμένη στὶς ἀγορὲς τῆς Ἀγγλίας. Δυστυχῶς λίγοι κτηματῖαι καὶ κτηνοτρόφοι δείχνουν τέτοια ὑποταγὴ καὶ ἐμπιστοσύνη στὴ θεία πρόνοια πού μὲ σοφία καὶ δικαιοσύνη καὶ ὠφέλεια διευθύνει τὰ πάντα. Ὁ κ. Ἔβανς, ἀφοῦ πρόσεχε νὰ κάμῃ μὲ πιστότητα καὶ ἀκρίβεια τὸ δικό του καθῆκον, ἦταν εὐχαριστημένος μὲ ὅ,τι ἔδινε ὁ Κύριος καὶ ἦταν πάντα ἕτοιμος σὲ μιὰ δυστυχία νὰ λέῃ μαζὶ μὲ τὸν Ἰώθ : « Τὰ ἀγαθὰ μόνο θὰ δεχθοῦμε ἀπὸ τὸν Θεόν ; ὄχι καὶ τὰ κακά ; » (Ἰώθ β' 10).

Ἐπίσης γνωρίσαμε καὶ τὴν κυρία Ἔβανς· τώρα θὰ ἀναφέρουμε μόνον ὅτι ἦταν πραγματικὴ βοηθὸς τοῦ συζύγου της καὶ στὰ πνευματικὰ καὶ στὰ κοσμικὰ πράγματα· αὐτὸς εἶναι ἄρκετὸς ἔπαινος γιὰ κάθε γυναῖκα ἀξία τοῦ προορισμοῦ της.

Τὸ ἀνδρόγυνον αὐτὸ ζοῦσε μὲ σχετικὴ ἄνεσι ἀντάξια μὲ τὴν ἐργατικότητα καὶ τιμιότητά τους. Εἶχαν τρία παιδιά· τὸ πρῶτο ἦταν κορίτσι ἄρκετὰ ἀνεπτυγμένο στὴν ἡλικία καὶ στὶς γνώσεις καὶ μεγάλη βοήθεια καὶ παρηγοριὰ στοὺς γονεῖς της στὴ διεύθυνσι τῶν πραγμάτων τοῦ σπιτιοῦ. Τὰ νεώτερα ἦσαν ἀγόρια πού σπούδαζαν σὲ ἰδιωτικὸ σχολεῖο σὲ μιὰ κοντινὴ πόλιν· εὐγενικὰ παι-

διὰ καὶ μὲ καλὴ συμπεριφορὰ σύμφωνα μὲ τὴ χριστιανικὴ ἀνατροφή πού εἶχαν λάβει στὸ πατρικὸ σπίτι.

Αὐτὴ ἦταν ἡ οἰκογένεια πού δεχόταν μιὰ φορὰ τὴ βδομάδα τὸ κοριτσάκι τοῦ φτωχοῦ χωρικοῦ γιὰ νὰ μελετᾷ τὴν Ἀγία Γραφή. Στὴν πρώτη της ἐπίσκεψι ἦταν δειλὴ καὶ συνεσταλμένη, γιατί τὸ σπίτι τοῦ κ. ῥΕβανς ἦταν πολὺ μεγαλύτερο ἀπὸ κάθε ἄλλο σπίτι πού εἶχε ἰδεῖ ὥς τότε, κι' ὅλα τὰ πράγματα τοῦ σπιτιοῦ φανέρωναν ὅτι ἐκεῖνοι πού τὸ εἶχαν εὐποροῦσαν καὶ παρουσίαζαν μεγάλη ἀντίθεσι πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ φτωχικοῦ σπιτιοῦ τοῦ Ἰακώβ Τζῶνς, ὅπου μιὰ τέτοια ἀφθονία ἦταν κάτι τί ἄγνωστο.

Ἀλλ' ἡ δειλία καὶ ντροπὴ τῆς Μαρίας δὲν βάσταξε πολὺ. Ὁ τρόπος πού τὴ δέχθηκε ἡ κ. ῥΕβανς, ἡ ὁποία τῆς ἔδωκε ἓνα θερμὸ φιλί, τῆς ἔβγαλε κάθε στενοχώρια.

—Ἐλα μέσα μικρὴ μου — τῆς εἶπε ἡ καλὴ κυρία καὶ τὴν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν ὠδήγησε πρῶτα στὴν κουζίνα ὅπου ἔβραζε τὸ νερὸ γιὰ τὸ τσάϊ, κι' ἀπὸ τὸ φοῦρνο ἔβγαине μιὰ εὐχάριστη μυρωδιὰ γλυκίσματος. «Ἐλα νὰ ζεστάνης τὰ χέρια σου — συνέχισε — κι' ὕστερα θὰ πᾶς στὴν αἴθουσα νὰ μελετήσης τὴν Ἀγία Γραφή. Ἐχεις χαρτὶ καὶ μολύβι γιὰ νὰ κρατήσης σημειώσεις ; »

«Ναί, ἔφερα μαζί μου — εἶπε ἡ Μαρία — σᾶς εὐχαριστῶ ».

Ἐμεινε ἐκεῖ λίγα λεπτά καὶ ζεστάθηκε στὴ φω-

τιὰ τῆς κουζίνας, κι' ὕστερα τὴν ὠδήγησε στὴν σίθουσα, ὅπου ἐπάνω σ' ἓνα ὠραῖο στρογγυλὸ τραπέζι στὴ μέση τοῦ δωματίου, ἦταν ἡ Ἁγία Γραφή σκεπασμένη μὲ ἓνα ἄσπρο πολὺ καθαρὸ ὕφασμα.

Μὴ νομίσῃς, ἀναγνώστα, ὅτι τὸ πολύτιμο βιβλίο πού μὲ τόση προσοχὴ διατηροῦσαν ἔμενε ἐκεῖ ἀχρησιμοποίητο καὶ ἄθικτο· ἀπ' ἐναντίας κάθε πρωῒ καὶ βράδυ ἡ οἰκογένεια μαζευτόταν στὴν αἴθουσα καὶ ἄκουγαν ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή καὶ γινόταν ἡ οἰκογενειακὴ προσευχή. Ὁ κ. Ἔβανς δὲν εἶχε πιά εὐχάριστη ἀπασχόλησι, ὅταν ἦταν ἐλεύθερος ἀπὸ ὅλες τὶς φροντίδες, ἀπὸ τοῦ νὰ σπουδάζῃ αὐτὸ τὸ βιβλίο καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ καταλάβῃ τὶς πλούσιες ὑψηλές καὶ ἅγιες ἐννοιές του.

« Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σοῦ πῶ βέβαια ὅτι πρέπει νὰ προσέχῃς στὴ χρῆσι τῆς Ἁγίας Γραφῆς μας, καὶ νὰ γυρίζῃς τὰ φύλλα ἐλαφρὰ καὶ ὀχι βίαια — εἶπε ἡ κ. Ἔβανς — ξέρω ὅτι θὰ προσέχῃς. Σὲ ἀφίνω λοιπὸν μὲ τὴν Ἁγία Γραφή. Ἀφοῦ μάθῃς τὸ μάθημά σου γιὰ τὸ Κατηχητικὸ Σχολεῖο καὶ διαβάσῃς ὅ,τι ἄλλο μέρος θέλεις, ἔλα πάλι στὴν κουζίνα γιὰ νὰ πιῇς τσάϊ πρὶν φύγῃς ».

Κι' ἔτσι ἡ κ. Ἔβανς ἔφυγε κι' ἔκλεισε τὴν πόρτα. Ἡ Μαρία Τζῶνς ἔμεινε μονάχη μὲ τὴν Ἁγία Γραφή.

Ἡ καρδιά της χτυποῦσε ἀπὸ συγκίνησι καὶ ἱερὸ φόβο. Νὰ πού ἐπραγματοποιεῖτο ὁ μέγας

της πόθος. Αὐτή, ἡ κόρη ἑνὸς φτωχοῦ Ἰακώβ Τζῶνς ποὺ ὕφαινε ὑφάσματα, μπορεῖ ν' ἀγγίξη, νὰ ψηλαφήσῃ, ν' ἀνοίξῃ, νὰ διαβάσῃ τὸ πιὸ πολύτιμο βιβλίο, καὶ νὰ ἰδῇ μὲ τὰ ἴδιά της τὰ μάτια καὶ νὰ διαβάσῃ στὴ γλῶσσα της τὶς βουλές καὶ τὸ θέλημα τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ. Σήκωσε μὲ σεβασμὸ τὸ ἄσπρο σκέπασμα, τὸ δίπλωσε μὲ προσοχὴ καὶ τὸ ἔβαλε στὸ τραπέζι. Ἔπειτα μὲ τρέμοντα χέρια ἀνοίξε τὸ βιβλίο καὶ βρέθηκε μπροστὰ της τὸ πέμπτο κεφάλαιο τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου, καὶ τὰ μάτια της ἔπεσαν στὸ 39^ο ἐδάφιο: «Ἐρευνᾶτε τὰς Γραφὰς διότι σεῖς νομίζετε ὅτι ἐν αὐταῖς ἔχετε ζωὴν αἰώνιον» καὶ ἐκεῖναι εἶναι αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ».

«Μάλιστα, θὰ ἐρευνῶ τὰς Γραφὰς» ψιθύρισε ἡ Μαρία κι' αἰσθανόταν σὰν τὰ λόγια αὐτὰ ποὺ διάβασε νὰ λεγόνταν κατ' εὐθείαν σ' αὐτὴ ἀπὸ κάποια θεία φωνή. «Θὰ ἐρευνῶ καὶ θὰ μαθαίνω ὅσα μπορῶ περισσότερα. Τί καλὰ ποὺ θά'ταν νᾶχα μιὰ δική μου Ἀγία Γραφή». Ἡ εὐχὴ αὐτή, ὁ θερμὸς αὐτὸς στεναγμὸς τῆς παιδικῆς αὐτῆς ψυχῆς γιὰ ν' ἀποκτήσῃ ἓνα σπάνιο καὶ πολύτιμο θησαυρὸ ἐκπροσωποῦσε ἓνα στεναγμὸ καὶ μιὰ βαθειὰ ἀνάγκη ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ μεταδοθῇ τὸ θεῖο φῶς τῆς Ἀγίας Βίβλου σὲ ἑκατομμύρια ὑπάρξεις στὸ μέλλον. Καὶ πράγματι ὁ Θεὸς διάλεξε τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς περιφρονημένους γιὰ νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς μεγάλους σκοποὺς Του καὶ νὰ ἐργασθῇ τὸ

Θεῖο Του θέλημα, ὅπως ἄλλοτε ἔτσι καὶ στὴν περίστασι αὐτή, μιὰ μικρὴ ἀρχὴ ἔφερε μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἀποτελέσματα, ποὺ ἡ ἔκτασις καὶ ἡ σημασίας τους μόνο στὴν αἰωνιότητα θὰ κατανοηθοῦν.

Ἄφοῦ ἡ Μαρία τέλειωσε τὸ διάβασμα τοῦ Κατηχητικοῦ μαθήματος καὶ ἔφαγε στὴν κουζίνα, χαίρετῃσε εὐγενικὰ τοὺς καλοὺς τῆς φίλους καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴ πατρικὴ τῆς καλύβα μὲ μιὰ σκέψι ποὺ κατέληξε σὲ στερεὴ ἀπόφασιν, τὴν ἑξῆς :

« Πρέπει ν' ἀποκτήσω δική μου Ἀγία Γραφή. Κι' ἂν ἀκόμη χρειασθῇ νὰ οἰκονομῶ χρήματα ἐπὶ δέκα χρόνια, πρέπει νὰ τὸ κάμω ».

Ἐπειτα ἀπὸ λίγο καιρὸ πλησίαζε ἡ γιορτὴ τῶν Χριστουγέννων καὶ τὸ σχολεῖο τῆς Ἀθεργυνόλης διέκοψε τὰ μαθήματά του γιὰ λίγες μέρες. Αὐτὸ ἦταν μιὰ σπουδαία εὐκαιρία γιὰ τὴ Μαρία Τζῶνς νὰ κάμῃ ἀρχὴ μὲ τὴν ἀπόφασίν της· γιατί τις ὥρες ποὺ ἦταν εὐκαιρὴ ἀπὸ τις οἰκιακές τῆς δουλειές πήγαινε καὶ βοηθοῦσε τις γειτόνισσες, κι' ἔτσι κέρδιζε λίγα χρήματα. Γιὰ τὴ μιὰ μάζεψε ξύλα ἀπὸ τὸ δάσος, τῆς ἄλλης, ποὺ πήγαινε νὰ πλύνῃ, βαστοῦσε τὸ μωρό, γιὰ ἄλλῃ οἰκογένεια μπάλωνε τὰ ροῦχα. Ὅτι κέρδιζε ἀπὸ τέτοιες δουλειές ποὺ σπάνια ἦταν παραπάνω ἀπὸ μιὰ πεντάρα, τᾶβαζε σ' ἓνα μικρὸ κουμπαρά ποὺ τῆς εἶχε κάμει ὁ πατέρας της γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ. Πρέπει νὰ ἦταν πραγματικὰ πολὺ μεγάλη ἡ ὑπομονὴ τῆς ἀφοῦ περίμενε μὲ πεντάρες νὰ μαζέψῃ

τὸ πολὺ μεγάλο ποσὸ ποὺ χρειαζόταν γιὰ ν' ἀγοράση τὴν Ἀγία Γραφή.

Ἡ ἀπόφασις τῆς Μαρίας ἔφθασε καὶ στ' αὐτιά τῆς κυρίας Ἐβανς, ἡ ὁποία γιὰ νὰ τιμήσῃ τὸν ἱερὸ πόθο τοῦ κοριτσιοῦ, τῆς χάρισε δυὸ κόττες κι' ἓνα κόκκορα γιὰ νὰ μπορέσῃ μὲ τὸ εἰσόδημα νὰ πραγματοποιήσῃ γρήγορα τὸ ὄνειρό της.

«Ὁχι, ὄχι παιδί μου, μὴ μ' εὐχαριστῆς — εἶπε ἡ κυρία Ἐβανς, ὅταν ἡ Μαρία ἄρχισε νὰ τῆς λέῃ πόσο τῆς ἦταν εὐγνώμων γιὰ τὸ δῶρο της. Σοῦ ἔκαμα τὸ δῶρο αὐτὸ πρῶτα γιὰ νὰ σέ διευκολύνω νὰ ἐξοικονομήσῃς χρήματα γιὰ τὴν Ἀγία Γραφή, τὴν ὁποία ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου, καὶ δεύτερο γιὰτὶ θέλω νὰ σοῦ προξενήσω εὐχαρίστησι. Λοιπόν, ὅταν σέ λίγο καιρὸ ἀρχίσουν οἱ κόττες νὰ γεννοῦν, φρόντιζε νὰ μαζεύῃς τ' αὐγά καὶ νὰ τὰ πουλᾷς καὶ νὰ φυλᾷς τὰ χρήματα νὰ τὰ μεταχειρισθῇς ὅπως θέλεις, καὶ ξέρω σέ τί θὰ τὰ μεταχειρισθῇς — πρόσθεσε ἡ κυρία Ἐβανς μ' ἓνα χαμόγελο».

Ἀλλὰ πολὺ πρὶν ἀρχίσῃ τὸ εἰσόδημα ἀπὸ τ' αὐγά, ἡ Μαρία ἔρριξε στὸν κουμπαραὶ τὸ πρῶτο ἀσημένιο νόμισμα ποὺ ἀπέκτησε μὲ ἄλλο τρόπο. Μιὰ βραδυὰ ὅταν γύριζε ἀπὸ ἓνα χωριὸ ποὺ τὴν εἶχε στείλει ὁ πατέρας της γιὰ κάποια ὑπηρεσία, ἤϊρε χάμω ἓνα μεγάλο πορτοφόλι· ἔσκυψε καὶ τὸ πῆρε καὶ σκεπτόταν στὸ δρόμο τίνος ἄραγε νὰ ἦταν τὸ πορτοφόλι. Ὅταν ἔφθασε σὲ μισῆς ὥρας περίπου ἀπόστασι ἀπὸ τὸ χωριό, βλέπει ἓνα ἀν-

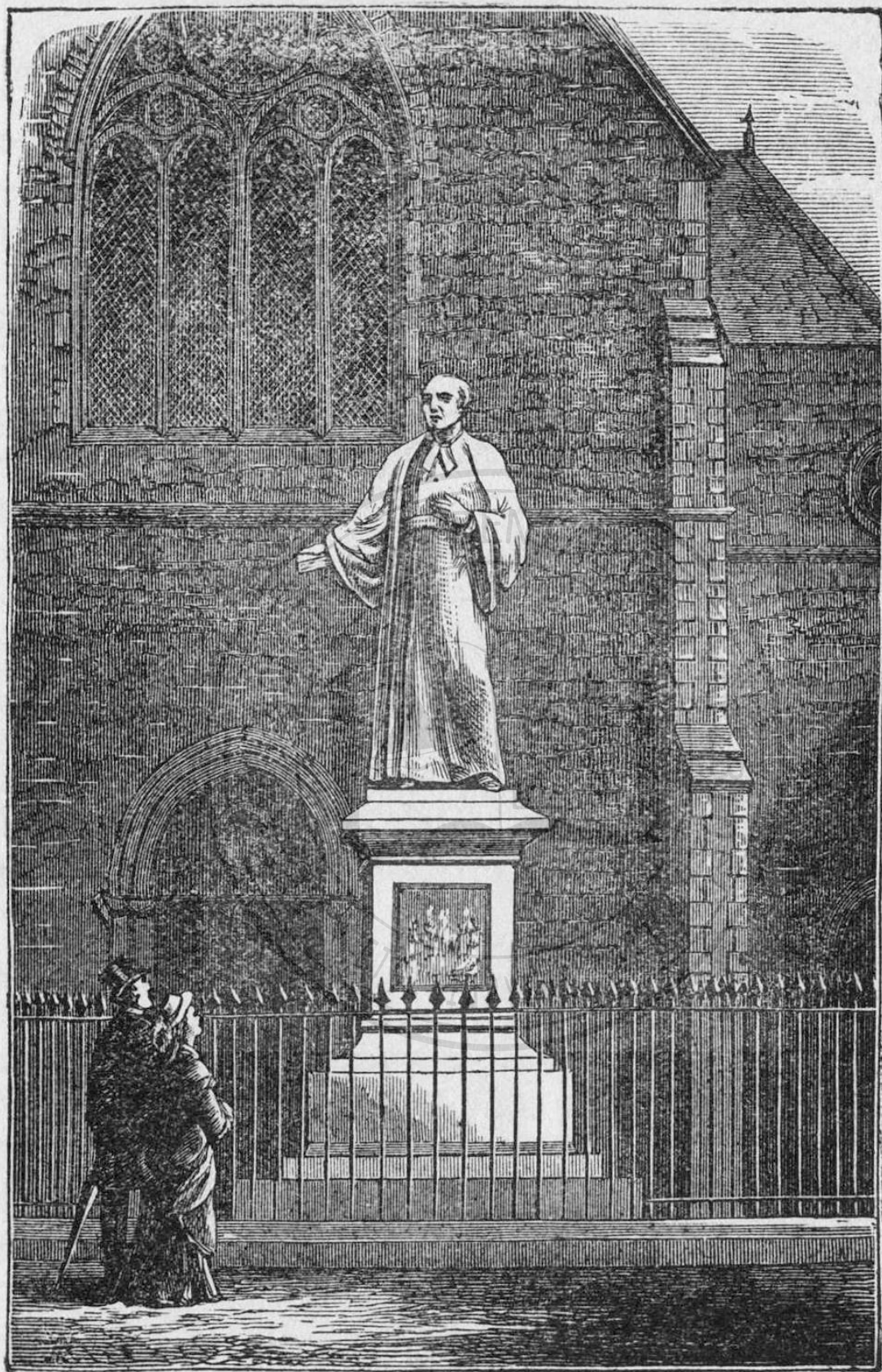
δρα ν᾿ρχεται σιγὰ πρὸς τὸ μέρος της καὶ νὰ κυττάη προσεκτικὰ ὅλο τὸ δρόμο σὰν νὰ ζητοῦσε νὰ βρῇ κάτι· ὅταν πλησίασε, ἡ Μαρία εἶδε πὼς ἦταν ὁ κ. Γρήθς, γαμβρὸς τῆς κυρίας "Εβανς.

« Καλησπέρα Μαρία Τζῶνς — τῆς εἶπε. "Επαθα μιὰ μεγάλη ζημία· καθὼς γύριζα ἀπὸ τὸ παζάρι ἔχασα στὸ δρόμο τὸ πορτοφόλι μου, καὶ...»

« Ἐγὼ βρῆκα τώρα μόλις ἓνα πορτοφόλι — εἶπε ἡ Μαρία — αὐτὸ εἶναι; »

« Βρῆκες πορτοφόλι; — ρώτησε ὁ κ. Γρήθς καὶ πλησίασε — ναί, αὐτὸ εἶναι· σ' εὐχαριστῶ πολύ, παιδί μου. "Οχι στάσου μιὰ στιγμή », εἶπε ἀκολουθῶντας τὴ Μαρία ποὺ μόλις παρέδωκε τὸ ξένο πρᾶγμα στὰ χέρια τοῦ κυρίου τοῦ ἀπομακρύνθηκε, εὐχαριστημένη ποὺ βρέθηκε ἐκεῖνος στὸν ὁποῖο ἀνῆκαν τὰ χρήματα. « Θέλω νὰ σοῦ δώσω κάτι γιὰ τὸν κόπο σου ἀπὸ εὐγνωμοσύνη » κι' ἔθγαλε μισὸ σελλίνι καὶ τὸ ἔδωσε στὴ Μαρία. Τὸ σπάνιο αὐτὸ κέρδος ἔτρεξε ἡ κόρη καὶ τὸ ἔρριξε στὸν κουμπαρᾶ ἀμέσως μόλις ἔφθασε στὴν καλύβα, κι' ἔτσι μέσα στὰ φτωχὰ μπρούτζινα νομίσματα μπῆκε κι' ἓνα ἀσημένιο, ποὺ γιὰ πολλὰ χρόνια θὰ ἦταν κι' αὐτὸ αἰχμάλωτο μέσα στὸ σκοτεινὸ ἐκεῖνο κουμπαρᾶ.

Οἱ χειμερινὲς διακοπὲς τῶν Χριστουγέννων γρήγορα πέρασαν κι' ἄρχισαν πάλι τὰ μαθήματα. Γι' αὐτὸ ὁλόκληρες βδομάδες περνοῦσαν χωρὶς νὰ μπορέσῃ ἡ Μαρία νὰ διαθέσῃ καιρὸ γιὰ ξένες δουλειές, ἀπὸ τίς ὁποῖες κάτι νὰ κερδίσῃ γιὰ νὰ

Ὁ ἀνδριὰς τοῦ Θωμᾶ Κάρολου στὴ Βάλη.

μπορέση ν' αὐξήση τὸ ποσὸ τοῦ κουμπαραῖ καὶ ἀγοράση τὸν ἱερὸ θησαυρό.

Πολλές φορές συνέβαινε νὰ γυρίση στὸ σπίτι ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψί της στὴν Ἀγία Γραφή ἀργὰ τὸ Σάββατο βράδυ, ἐπειδὴ ἡ μικρὴ ἡμέρα τοῦ χειμῶνα δὲν ἀρκοῦσε γιὰ τὸν περίπατο τῶν δύο ὥρων καὶ γιὰ τὴ μελέτη τοῦ βιβλίου, ὅταν μάλιστα οἱ δουλειές τοῦ σπιτιοῦ δὲν τῆς ἐπέτρεπαν ν' ἀρχίσῃ τὴν ἐκδρομὴ της παρὰ μετὰ τὴ δύσι τοῦ ἡλίου· κι' ἐπειδὴ συνείθιζε νὰ παίρνη ὅχι τὸ μεγάλο δρόμο ἀλλὰ σύντομα καὶ δύσβατα μονοπάτια, ποὺ ὅταν σκοτείνιαζε ἦταν καὶ ἐπικίνδυνα, ἡ μητέρα της πολὺ ἀνησυχοῦσε ὅταν ἀργοῦσε νὰ γυρίση.

Μιὰ τέτοια βραδυὰ ὁ Ἰακώβ καὶ ἡ γυναίκα του περίμεναν τὴν κόρη τους, ἡ ὁποία ἂν καὶ ἦταν περασμένες ὀκτὼ δὲν εἶχε γυρίσει ἀκόμη. Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ τὸ κορίτσι εἶχε ἀργήσῃ τόσο πολὺ!

« Ἡ Μαρία μας ἔπρεπε νὰ ἦταν ἐδῶ, Ἰακώβ,— εἶπε ἡ κυρία Τζῶνς. Ἔχει νυχτώσει πολλὴ ὥρα κι' ἀπόψε δὲν ἔχουμε φεγγάρι. Ὁ δρόμος εἶναι πολὺ δύσκολος ἂν ἔλθῃ ἀπὸ τὸ βουνό, καθὼς πάντα συνειθίζει, γιὰ νὰ κερδίῃ καιρό. Ἀργησε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ. Ἐλπίζω νὰ μὴ τῆς συνέθῃ κανένα κακό! » καὶ μ' αὐτὰ τὰ λόγια ἀνοιξε τὸ παράθυρο γιὰ νὰ ἰδῇ ἔξω.

« Μὴ στενοχωριέσαι Μόλλη — τῆς εἶπε ὁ Ἰακώβ ἀφήνοντας τὴ δουλειά του — ἡ Μαρία ἀπουσιάζει γιὰ καλὸ σκοπό, καὶ Ἐκεῖνος ποὺ ἔβαλε στὴν καρ-

διά της τὴν ἀγάπη πρὸς τὰ καλὰ πράγματα, θὰ φροντίσῃ γι' αὐτὴν καὶ θὰ φυλάῃ τὴν εἴσοδό της καὶ τὴν ἔξοδό της μέχρι τέλους, ὅπως λέει ἡ Γραφή».

Ὁ Ἰακώβ μίλησε μὲ πεποίθησι, καὶ τὰ λόγια του παρηγόρησαν τὴ γυναῖκα του τώρα ὅπως καὶ σ' ἄλλες περιστάσεις. Ὄταν τέλειωσε τὴν ὁμιλίαν του, ἀκούσθηκε ἓνα ἑλαφρὸ βῆμα ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα, ἡ ὁποία ἀμέσως ἀνοίχθηκε καὶ μπῆκε ἡ Μαρία γεμάτη ζωὴ καὶ ὑγείαν μὲ τὸ πρόσωπο ροδοκόκκινο ἀπὸ τὸν καθαρὸ καὶ κρῦο ἀέρα μὲ τὸ βλέμμα ἀκτινοβόλο ἀπὸ ἐξυπνάδα καὶ μὲ μιὰ ἔκφρασι χαρᾶς ποὺ ἀμέσως μεταδόθηκε στοὺς γονεῖς της.

«Λοιπὸν ; ἔμαθες πολλὰ σήμερα ; — ρώτησε ὁ Ἰακώβ. — Μελέτησες τὸ μάθημά σου γιὰ τὸ Κατηχητικὸ σχολεῖο ; »

«Ναί, πατέρα, τὸ ἔμαθα καὶ τί ὠραῖο μάθημα ποὺ εἶναι ! — εἶπε τὸ κορίτσι. — τὸ μάθημα καὶ ὁ κύριος Ἐβανς μὲ ἔκαναν ν' ἀργήσω τόσο πολὺ».

» Πῶς ; — ρώτησε ἡ Μόλλη. — ἐμεῖς ἀνησυχούσαμε ποὺ ἄργησες τόσο πολὺ, καὶ φοβηθήκαμε μήπως σοῦ συνέβη τίποτε δυσάρεστο ».

« Δὲν ἔπρεπε νὰ φοβηθῆτε, καλή μου μητέρα — εἶπε τὸ κορίτσι μὲ πεποίθησι σὰν τοῦ πατέρα της. Ὁ Θεὸς ἤξερε τὸ σκοπὸ γιὰ τὸν ὁποῖο ἤμουν μακριὰ σας, καὶ δὲν θ' ἄφινε νὰ μοῦ συμβῇ κανένα κακό. Πόσο εὐχαριστιέμαι, πατέρα, νὰ μαθαίνω γιὰ τὸν Θεό· καὶ ὅσο περισσότερα μαθαίνω τόσο

περισσότερα θέλω νὰ μάθω, καὶ δὲ θὰ ἡσυχάσω ὥς ὅτου ἀποκτήσω δική μου Ἀγία Γραφή. Ἀλλὰ σήμερα κατώρθωσα νὰ πάρω μαζί μου ἕνα ἀρκετὰ μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴν Ἀγία Γραφή τοῦ κ. Ἰεβανς».

«Μπα ! Μὰ πῶς μπόρεσες νὰ κάμης ἕνα τέτοιο πρᾶγμα, Μαρία ; » ρώτησε ἡ Μόλλη κατάπληκτη.

« Ἐννοῶ ὅτι τὸ πῆρα μέσα στὸ νοῦ μου, μητέρα μου — εἶπε τὸ κορίτσι· καὶ προσέθεσε σὲ χαμηλότερο τόνο : « καὶ μέσα στὴν καρδιά μου ».

« Καὶ ποιό εἶν' αὐτὸ τὸ μέρος ; » ρώτησε ὁ Ἰσκώθ.

« Εἶναι τὸ ἔβδομο κεφάλαιο τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου — εἶπε ἡ Μαρία. Τὸ μάθημά μας αὔριο στὸ Κατηχητικὸ Σχολεῖο εἶναι ἀπὸ τὸ πρῶτο ἐδάφιο τοῦ κεφαλαίου ὡς τὸ δωδέκατο· ἀλλ' ἦταν τόσο εὔκολο καὶ τόσο ὠραῖο, ὥστε κάθησα κι' ἔμαθα σιγὰ - σιγὰ ὁλόκληρο τὸ κεφάλαιο· καὶ μόλις τὸ τέλειωσα, νὰ ὁ κύριος Ἰεβανς ἦλθε καὶ μὲ ρώτησε ἂν καταλαβαίνω ὅσα ἔμαθα. Ἐγὼ τοῦ εἶπα ὅτι ἦταν μερικὰ μέρη ποὺ δὲν καταλάβαινα, κι' αὐτὸς εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ τὰ ἐξηγήσῃ ὅλα. Ἄν θέλετε, νὰ σᾶς ἐπαναλάβω τὸ κεφάλαιο ».

Ἀμέσως ὁ Ἰσκώθ ἄφησε τὴ δουλειά του καὶ ἦρθε καὶ κάθησε στὸ συνειθισμένο μέρος του κοντὰ στὸ τζάκι. Ἡ Μόλλη πῆρε τὴν κάλτσα ποὺ ἔπλε-

κε, κι' ἡ Μαρία ἀφοῦ κάθησε κοντὰ στὰ πόδια τοῦ πατέρα της σ' ἓνα μικρὸ κάθισμα, ἐπανέλαβε ὁλόκληρο τὸ κεφάλαιο χωρὶς λάθος, χωρὶς καμμιά παράλειψι, χωρὶς δισταγμὸ καὶ ἀργοπορία καὶ μὲ τόνο καὶ ἔμφασι πού ἔδειχναν ὅτι δὲν εἶχε κατορθώσει μιὰ ἀπλὴ ἀποστήθισι, ἀλλὰ καταλάβαινε καλὰ ὅσα εἶχε μάθει κι' ἡ καρδιά της τὰ αἰσθανόταν.

«Ἄκουσε, γυναῖκα — εἶπε ὁ Ἰακώβ στὴ γυναῖκα του ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ὥρα, ὅταν ἡ κόρη τους εἶχε βυθισθῇ σὲ γλυκὸ ὕπνο πού ἔρχεται σὰν φυσικὴ ἀνταμοιβὴ σὲ κάθε ἐργατικὸ καὶ εὐσυνείδητο ἄνθρωπο· — αὐτὸ τὸ παιδί θὰ κάμῃ σπουδαῖο ἔργο γιὰ τὸν Κύριο μιὰ μέρα. Δὲν βλέπεις πῶς Αὐτὸς ὁ Θεὸς τὸ ὁδηγεῖ ὅπως ὁ βοσκὸς τὸ πρόβατό του ; Ὅταν εἶπε ἐκεῖνο τὸ ἐδάφιο : «Ζητεῖτε καὶ θὰ σᾶς δοθῇ», παρατήρησες μὲ πόση πεποίθησι καὶ βεβαιότητα τὸ ἔλεγε ; Ξέρω ὅτι εἶναι πολὺς καιρὸς πού ζήτησε ἀπὸ τὸ Θεὸ τὴ συγχώρησι τῶν ἁμαρτιῶν της καὶ τὴ χάρι Του γιὰ νὰ μπορῇ νὰ ζῇ στὸν κόσμον σύμφωνα μὲ τὸ θέλημά Του, καὶ κρίνοντας ὅλη της τὴ συμπεριφορὰ δὲν ἀμφιβάλλω ἔτι εἶναι πραγματικὰ τέκνο τοῦ Θεοῦ· ἀλλὰ τώρα μοῦ φαίνεται ὅτι εἶχε κάτι ἄλλο στὸ νοῦ της. Εἶδες πόσο συχνὰ λέει ὅτι πρέπει ν' ἀποκτήσῃ δική της Ἀγία Γραφή ; Ποιὸς ξέρει πόσες φορές προσεύχεται καὶ ζητάει ἀπὸ τὸν Κύριο τὸ μεγάλο αὐτὸ θησαυρό, χωρὶς ἐμεῖς νὰ τὸ σκεπτόμαστε κᾶν. Κι' εἶμαι βέβαιος πῶς ὁ Θεὸς θὰ τῆς τὸ

δώση μιὰ μέρα. Νὰ θυμᾶσαι τὰ λόγια μου ὅτι ἡ Μαρία θ' ἀποκτήσῃ δική της ἙΑγία Γραφή».

Ἔτσι ἡ Μαρία προχωροῦσε στὴν ἡλικία καὶ σὲ χάρι. Ἐπὶ ἔξι χρόνια ἐξακολουθοῦσε πιστὰ νὰ ἀποταμιεύῃ καὶ αὐτὲς τὶς πεντάρες καὶ ν' ἀρνήται στὸν ἑαυτὸ της εὐχαριστήσεις στὶς ὁποῖες θὰ μποροῦσε νὰ ξοδεύῃ τὰ μικρά της κέρδη, ὅπως θᾶκανε κάθε παιδί στὴν ἡλικία της· ἐξακολουθοῦσε κάθε βδομάδα νὰ πηγαίνει στὸ σπίτι τῆς κυρίας Ἐβανς καὶ νὰ μελετᾷ καὶ ν' ἀποστηθίζει μέρη ἀπὸ τὴν ἙΑγία Γραφή, κι' ἡ ἀγάπη της πρὸς τὴν Ἱερὴ Βίβλο ἔγινε πάθος ποὺ κατεῖχε τὴ ψυχὴ της, κι' ἦταν πάντα βέβαιη ὅτι θὰ ἐρχόταν καιρὸς ποὺ θᾶχε τὸ μεγάλο αὐτὸ θησαυρὸ· γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ προσευχόταν κάθε μέρα.

Ὅσο μεγάλωνε στὴν ἡλικία τόσο γινόταν χρησιμώτερη στὸ σπίτι, ἀληθινὸ χάρμα καὶ καύχημα τῶν γονέων της, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔπαυαν νὰ εὐχαριστοῦν τὸν Θεὸ ποὺ τοὺς χάρισε ἓνα τέτοιο εὐγενικὸ καὶ εὐσεβὲς παιδί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ

«Μητέρα, πατέρα, ἀκούστε ! Ἡ κυρία ῥΕθανς μ' ἐπλήρωσε γιὰ τὴν ὑπηρεσία ποὺ τῆς ἔκαμα τελευταῖα, καὶ μοῦδωκε πολὺ περισσότερα ἀπὸ ὅσα νόμιζα. Καὶ τώρα βρίσκω ὅτι ἔχω ἀρκετὰ χρήματα γιὰ ν' ἀγοράσω τὴν Ἀγία Γραφή ! Δὲν ξέρω τί νὰ κάμω ἀπὸ τὴ χαρά μου ».

Αὐτὰ τὰ λόγια εἶπε ἡ Μαρία ὅταν γύρισε μιὰ μέρα ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψί της στὴν κυρία ῥΕθανς καὶ μπῆκε γεμάτη χαρὰ στὴν πατρικὴ της καλύβα. Ὁ πατέρας της διέκοψε τὴ δουλειά του καὶ τῆς ἔδωσε τὰ δύο του χέρια.

«Πράγματι Μαρία ; ῥΕπειτα ἀπὸ οἰκονομίες ἔξη χρόνων ; Δόξα στὸ Θεὸ ποὺ ἔβαλε αὐτὸ τὸν πόθο στὴν καρδιά σου κι' ἔπειτα σοῦ ἔδωκε ὑπομονὴ νὰ ἐξακολουθῇς νὰ οἰκονομᾷς χρήματα ὡς σήμερα. Ὁ Θεὸς νὰ σ' εὐλογήσῃ παιδί μου — κι' ὁ Ἰακώβ Τζῶνς ἔβαλε τὸ δεξί του χέρι στὸ κεφάλι τῆς κόρης του καὶ πρόσθεσε : « καὶ θᾶσαι εὐλογημένη ».

« Ἀλλὰ πές μου πατέρα — εἶπε σὲ λίγες στιγμὲς ἡ Μαρία — ποῦ θὰ βρῶ τὴν Ἀγία Γραφή ν' ἀγοράσω γιατί ξέρω ὅτι δὲν πουλιέται αὐτὸ τὸ βιβλίο οὔτε δῶ οὔτε στὴν Ἀθεργυνόλη ».

« Δὲν ξέρω, παιδί μου — ἀπάντησε ὁ πατέρας — ἀλλὰ νομίζω ὅτι ὁ ποιμὴν τῆς ἐκκλησίας μας, ὁ κ. Χιοῦ, θὰ ξέρη, καὶ καλὰ θὰ κάνης νὰ τὸν ρωτήσης αὔριο ».

Ἡ Μαρία ἀκολούθησε τὴ συμβουλὴ τοῦ πατέρα της καὶ πῆγε τὴν ἐπομένη μέρα στοῦ κ. Χιοῦ στὸν ὁποῖο ἔκαμε τὴν ἐρώτησί της. Ἡ ἀπάντησις τοῦ ἱεροκήρυκος ἦταν ὅτι ἂν καὶ εἶχε ἐκδοθῇ ἡ Ἀγία Γραφή στὴν Οὐαλλικὴ διάλεκτο πρὶν ἓνα μόνο χρόνο, ἡ ἔκδοσις ἐκείνη ὅμως εἶχε σχεδὸν ἐξαντληθῇ, καὶ ὅτι τὸ πιὸ κοντεῖνὸ πρόσωπο ἀπὸ τὸ ὁποῖο θὰ μπορούσε νὰ πάρη ἓνα ἀντίτυπο ἦταν ὁ κ. Κάρολος πὺ ἐμενε στὴ Βάλη· ἀλλὰ φοβόταν, εἶπε, μήπως καὶ τὰ ἀντίτυπα πὺ εἶχε πάρει ὁ κ. Κάρολος ἦταν πουλημένα.

Τὰ νέα αὐτὰ δὲν ἦταν παρηγορητικὰ γιὰ τὴ μικρὴ Μαρία καὶ γύρισε σπίτι της λίγο λυπημένη ἀλλ' ὅχι κι' ἐντελῶς ἀπελπισμένη. Σκεπτόταν ὅτι μπορούσε ν'ἄχῃ μείνει στὰ χέρια τοῦ κ. Κάρολου τοῦλάχιστο μία Ἀγία Γραφή, καὶ τότε αὐτὴ ἡ μία θὰ γινόταν δική της.

Ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τὸ χωριὸ Λανφιχάγγελ ὡς τὴν πόλι Βάλη ἦταν μεγάλη — δώδεκα περίπου ὥρες ὁδοιπορία· ὁ δρόμος ἦταν ἄγνωστος στὴ Μαρία· ὁ κ. Κάρολος ἦταν μὲν διάσημος ἱεροκήρυκας στὴν Οὐαλλία, ἀλλὰ σ' αὐτὴ πρόσωπο ξένο καὶ ἄγνωστο.

Ὅλα αὐτὰ θὰ ἦταν ἀρκετὰ γιὰ νὰ τὴ φοβίσουν καὶ νὰ τὴν κάνουν νὰ μὴν ἐκτελέσῃ τὸ σκοπὸ της,

ἄλλ' ἡ ἀγάπη της πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὸ λόγο Του ἦταν τόσο βαθειὰ ριζωμένη στὴ ψυχὴ της, πὺ ὅλες αὐτὲς οἱ δυσκολίες δὲν κατῶρθωσαν νὰ τὴν κάνουν ν' ἀλλάξει ἀπόφασι.

Κι' αὐτοὶ οἱ γονεῖς της πὺ στὴν ἀρχὴ ἦταν ἐνάντιοι σ' ἓνα τέτοιο παράτολμο πρᾶγμα λόγῳ τῆς μεγάλης ἀποστάσεως, καὶ δὲν ἤθελαν νὰ τῆς ἐπιτρέψουν νὰ πάη πεζῇ ὡς τὴ Βάλῃ γιὰ ν' ἀγοράσῃ τὴν Ἀγία Γραφή, ἐπὶ τέλους ἀναγκάσθηκαν νὰ ὑποχωρήσουν στὴν ἐπίμονη ἀπόφασί της, καὶ ὁ Ἰακῶβ εἶπε στὴ γυναῖκα του : « Ἐμεῖς κάναμε τόσο καιρὸ τὴν προσευχή μας στὸ Θεὸ νὰ ὁδηγῇ τὴ Μαρία σ' ὅ,τι καλὸ καὶ σύμφωνο μὲ τὸ θέλημά Του, καὶ αὐτὴ προσευχόταν τόσο καιρὸ νὰ τῆς δώσῃ ὁ Θεὸς μιὰ δική της Ἀγία Γραφή. Ἄν τώρα ὁ Θεὸς ἀπαντάει μ' αὐτὸ τὸν τρόπο στίς προσευχὲς μας καὶ στίς προσευχὲς της δὲν εἶναι σωστὸ ν' ἀντισταθοῦμε στὴ σοφία Του ».

Ἡ Μαρία λοιπὸν ἔλαβε ἐπὶ τέλους τὴν ἄδεια ἀπὸ τοὺς γονεῖς της νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴ μακρυνὴ ὁδοιπορία. Πῆγε σὲ μιὰ γειτόνισσα καὶ τῆς ζήτησε νὰ τῆς δανείσῃ μιὰ καθαρὴ ἄσπρη σακκοῦλα στὴν ὁποία νὰ βάλῃ καὶ φέρῃ σπίτι της τὸν ἱερὸ θησαυρό, πὺ εἶχε τόσες μεγάλες ἐλπίδες ν' ἀποκτήσῃ, καὶ ἡ γειτόνισσα πὺ εἶχε πολλὰς ὑποχρεώσεις στὴ Μαρία ἀπὸ προηγούμενες ὑπηρεσίες της καὶ περιποιήσεις στὰ παιδιὰ της, τῆς ἔδωκε τὴ σακκοῦλα μὲ εὐχαρίστησι καὶ τῆς εὐχήθηκε καλὴν ἐπιτυχία.

Ἀμέσως τὸ ἄλλο πρωῒ πού ἔδειχνε πὼς θὰ ἦ-
ταν ὠραία μέρα, τὴν ἀνοιξι τοῦ ἔτους 1800, ἡ Μα-
ρία σηκώθηκε πολὺ ἔνωρίς, πλύθηκε, φόρεσε κα-
θαρὰ ροῦχα· μήπως ἡ ἡμέρα αὕτη δὲν ἦταν γι' αὐ-
τὴν ἡ μεγαλύτερη γιορτὴ τῆς ζωῆς της ; Δὲν ἦταν
ἡ ἡμέρα πού περίμενε τόσα χρόνια γιὰ νὰ γίνη τὸ
εὐτυχέστερο κορίτσι τοῦ κόσμου ;

Τὸ μόνο ζευγάρι παπούτσια πού εἶχε καὶ πού
σπανίως φοροῦσε, τὸ ἔδωσε μὲ ψιλὸ σπάγγο γιὰ
νὰ τὸ κρατᾷ στὸ δρόμο κάτω ἀπὸ τὴ μασχάλη
της καὶ τὸ φορέσει μόνον ὅταν θὰ ἔφτανε στὴν πόλι.

Ἄν καὶ ἦταν ἀκόμη πολὺ ἔνωρίς, ὁ Ἰακώβ κι'
ἡ γυναίκα του σηκώθηκαν γιὰ νὰ πάρῃ ἡ κόρη
τους τὸ πρόγευμά της καὶ νάχουν οἰκογενειακὴ
προσευχὴ προτοῦ ξεκινήσῃ γιὰ τὸ ἱστορικό της τα-
ξίδι. Στὴν προσευχή τους ζητήσανε ἰδιαιτέρως τὴν
εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὴν ἐπιχείρησι τοῦ κοριτσιοῦ
καὶ τὴ προστασία Του σ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς ὁδοι-
πορίας της.

Ἔτσι ἐτοιμασμένη ἡ ἡρωϊκὴ μας κόρη καὶ συ-
νοδευομένη ἀπὸ ἓνα ἀόρατο ἀστέρι ξεκίνησε τὰ
χαράγματα τῆς ὠραίας ἐκείνης μέρας πού ἔμεινε
ἐντυπωμένη στὴ μνήμη της ὡς τὴν τελευταία στιγμὴ
τῆς μακρᾶς καὶ χρήσιμης ζωῆς της.

Ἀρχισε τὸ δρόμο της μὲ μέτριο βῆμα — ὄχι
πολὺ γρήγορο, γιατί ἤξερε ἐκ πείρας ὅτι μὲ γρή-
γορο βῆμα θὰ κουραζόταν πρὶν κάμῃ τὸ ἓνα τέ-
ταρτο τοῦ μακρυνοῦ δρόμου· περπατοῦσε κανονι-
κὰ καὶ πατοῦσε τὸ ἔδαφος ἑλαφρὰ μὲ τὸ κεφάλι

ἀπάνω, καὶ τὸ ἡλιοκαμμένο πρόσωπό της ἀκτινοβολοῦσε ἀπὸ ψυχικὴ χαρὰ καὶ σωματικὴ ὑγεία. Ἔτσι περπατοῦσε μόνη της στὸ δρόμο τὴν πρωϊνὴ ἐκείνη ὥρα καὶ ὅλη ἡ φύσις τριγύρω της φαινότανε σὰν νὰ συμπαθοῦσε καὶ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν ἡρωϊκὴ της ἐκείνη ἐπιχείρησι. Κι' αὐτὸς ὁ ἥλιος, ὅταν φάνηκε στὸν ὀρίζοντα, ἦταν σὰν νὰ τῆς μειδιοῦσε μὲ εὐμένεια. Κορυδαλοὶ ἐδῶ κι' ἐκεῖ πετοῦσαν ἀπ' τὴ γῆ στὸν οὐρανὸ μὲ τὸ διαπεραστικὸ κελάδημά τους σὰν νὰ προσευχόνταν γι' αὐτὴν στὸ Θεό. Κουνέλλια, ποὺ ξεμυτοῦσαν ἀπ' τὰ φύλλα τῶν θάμνων, τὴν ἔβλεπαν μὲ προσοχὴ καὶ περιέργεια, καὶ κάποτε ἓνας σκίουρος ἀνέβηκε γρήγορα τὸν κορμὸ ἐνὸς δένδρου στὰ πλάγια τοῦ δρόμου καὶ στάθηκε κυττάζοντας τὴν κόρη ποὺ περνοῦσε ἀπὸ κάτω. Μὲ τὸ βλέμμα της ἡ κόρη παρακολουθοῦσε τὶς κινήσεις τοῦ ζώου, καὶ στὴν ἀφελῇ της ψυχὴ φάνηκε τὸ βλέμμα τοῦ σκίουρου σὰν χαιρετισμὸς καὶ εὐχὴ ἐπιτυχίας. Δὲν ἄργησε νὰ φθάσῃ στὸ πρῶτο χωριὸ τοῦ δρόμου της, κι' ἐκεῖ εἶδε μιὰ γυναῖκα ποὺ εἶχε σηκωθῇ νωρὶς γιὰ τὶς οἰκιακὲς της δουλειὲς καὶ τῆς ζήτησε πληροφορίες γιὰ τὴ κατεύθυνσι ποὺ ἔπρεπε νὰ κρατήσῃ γιὰ τὴ Βάλῃ.

Τώρα ἄς ἀφήσουμε τὸ ἡρωϊκὸ μας κορίτσι νὰ προχωρῇ μὲ θάρρος κι' ἐλπίδες στὸ μακρινὸ της δρόμο, κι' ἄς ρίξουμε ἓνα βλέμμα στὴν ἱστορίαν τοῦ καλοῦ ἐκείνου ἀνθρώπου στὸν ὁποῖον πῆγαινε τὸ κορίτσι, καὶ ὁ ὁποῖος στὸ πνεῦμα της ἦταν ὁ πιὸ μεγάλος καὶ σπουδαῖος ἄνθρωπος τοῦ κό-

σμου εκείνη τή στιγμή, εκείνος πού εἶχε καί πουλούσε τόν πιό πολύτιμο ἀπ' ὅλους τοὺς θησαυρούς.

Ἄλλ' ἐκτὸς ἀπ' τὶς ιδέες καί τή φαντασία τοῦ κοριτσιοῦ, ὁ Θωμᾶς Κάρολος, πού ζοῦσε στή Βάλη, ἦταν πραγματικά ἐπίσημο πρόσωπο σ' ὅλη τὴν Οὐαλλία, κι' ἐργάσθηκε ὅσο λίγοι σύγχρονοί του γιὰ νὰ διοργανώσῃ καί ἀναπτύξῃ ἔργο θρησκευτικό καί ἐκπαιδευτικό σὲ μέρη ἀπόκεντρα καί φτωχά, ὅπου ἐπικρατοῦσαν ὡς τότε ἀγγραμματοσύνη καί σκοιάδι· γι' αὐτὸ τὸν ὠνόμαζαν συχνὰ Ἀποστολικὸ Κάρολο τῆς Βάλης.

Ἦταν ἡλικίας περίπου πενήντα χρόνων, καί ἐπὶ εἴκοσι χρόνια εἶχε γυρίσει τὰ πιό φτωχὰ καί ἄγρια μέρη τῆς Οὐαλλίας γιὰ νὰ κηρύττῃ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, ν' ἀνοίγῃ σχολεῖα καί νὰ χρησιμοποιοῦ τὴν ἱκανότητά του στὸ ἔργο τοῦ Κυρίου.

Δὲν ἦταν πάντα ἔτσι εὐσεβὴς καί καλὸς ἄνθρωπος, ὅπως κανεῖς ἀπὸ τοὺς εὐσεβεῖς καί ἁγίους ἀνθρώπους δὲν ἦταν πάντα τέτοιος. Ὅπως μᾶς διδάσκει καθαρὰ ἡ Ἀγία Γραφή καί ἡ πεῖρα ὅλων μας, εἴμαστε ὅλοι γεννημένοι μέσα στὴν ἁμαρτία, καί γι' αὐτὸ ὁ καθένας μας πρέπει νὰ σωθῇ ἀπὸ τὴν ἁμαρτωλὴ του κατάστασι καί νὰ λάβῃ μιὰ ἐσωτερικὴ ἀνάπλασι ἢ ἀναγέννησι μὲ τὴ χάρι τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Μόνον ἓνας πού ἔλαβε μιὰ τέτοια σωτηρία μπορεῖ νὰ ὁδηγήσῃ καί ἄλλους στὸν Σωτῆρα Ἰησοῦ Χριστό, καί νὰ ὠφελήσῃ διαρκῶς καί ἀποτελεσματικὰ τοὺς ὁμοίους του ἀνθρώπους.

Ὁ Θωμᾶς Κάρολος τῆς Βάλης ἦταν στὰ νειῶτα του ἄτακτος καὶ πολὺ κακότροπος νέος· ἀλλὰ σὲ ἡλικία δεκαοκτῶ χρονῶν ἦλθε σὲ συναίσθησι τῆς καταστάσεώς του ἔπειτα ἀπὸ ἓνα κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου ποὺ ἄκουσε. Τότε πίστεψε ὅτι τῇ θέσι αὐτοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ νέου εἶχε πάρει ἀπάνω στὸ Σταυρὸ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, κι' ἀμέσως ἔννοιωσε ἐκεῖνο ποὺ νοιώθουν ὅλοι ὅσοι ἀληθινὰ πιστεύουν· γνώρισε ὅτι οἱ ἁμαρτίες του συγχωρηθήκανε ἐπειδὴ τιμωρήθηκε γι' αὐτὲς ὁ Ἰησοῦς Χριστός· γνώρισε ὅτι ὁ Θεὸς ἱκανοποιήθηκε ἀπόλυτα καὶ ὅτι χάριν τοῦ Χριστοῦ τὸν δέχτηκε σὰν παιδί Του· γνώρισε ὅτι ὁ Θεὸς μετὰ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα τοῦ ἔδωσε νέα καρδιά, δημιούργησε μέσα του μιὰ νέα ζωὴ· ἤρε εἰρήνη στὴ ψυχὴ του, χαρὰ γιὰ τὴν υἱοθεσίαν του, καὶ δύναμι κατὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῶν πειρασμῶν· κατάλαβε πᾶς πὼς ἔγινε νέο δημιούργημα, νέος ἄνθρωπος.

Φυσικὴ συνέπεια τῆς ἐπιστροφῆς καὶ σωτηρίας του ἦταν νὰ ἀφιερωθῇ στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Διότι ἔκρινε μαζὶ μὲ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο ὅτι «ἂν ἓνας ἀπέθανε ὑπὲρ πάντων, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον· καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ πάντων διὰ νὰ μὴ ζῶσι πλέον διὰ τοὺς ἑαυτοὺς των οἱ ζῶντες ἀλλὰ διὰ τὸν ἀποθανόντα καὶ ἀναστάντα ὑπὲρ αὐτῶν». (Κοριν. Β', ε' 14, 15). Τὸ πρῶτο ἔργο ποὺ ἔκαμε γιὰ τὸν Κύριο ἦταν στὴ δική του οἰκογένεια, ὅπου εἰσήγαγε τὴν οἰκογενειακὴ προσευχή, καὶ μὲ πολλὴ ἀγάπη καὶ

μακροθυμία καὶ ὑπομονή ἐργάσθηκε γιὰ νὰ ὁδηγήσῃ τοὺς συγγενεῖς του στὸν Σωτῆρα.

Ἀμέσως ἐπεδόθηκε στὰ γράμματα ἄρχισε νὰ σπουδάζῃ στὸ Καρμάθεν, καὶ τελειοποιήθηκε στὴν Ὁξφόρδη, ὅπου μεταξὺ τῶν στενῶν του φίλων ἦταν ὁ Ἰωάννης Νεύτων, ποὺ ἔγινε κατόπιν τόσο ξακουστός, ἄνθρωπος εὐσεβὴς καὶ πιστὸς κήρυκας τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τοῦ ὁποίου τὸ σπῖτι εἶχε μείνει στὶς διακοπές.

Ἀφοῦ τέλειωσε τὶς σπουδές του καὶ πέρασε τὴ νόμιμη δοκιμασία, ὁ Θωμᾶς Κάρολος χειροτονήθηκε πρεσβύτερος στὴν Ἀγγλικανικὴ ἐκκλησία, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔλεγε τὴν ἀλήθεια μὲ θάρρος θύμωσαν μερικοὶ κληρικόφρονες καὶ τὸν ἀπακήρυξαν· ἀναγκάσθηκε λοιπὸν ν' ἀφήσῃ τὴν ἐκκλησία αὐτὴ καὶ πῆγε στοὺς Μεθοδιστάς, ἀσχολήθηκε δὲ κυρίως γιὰ τὴν Ἰδρυσι καὶ διατήρησι σχολείων ἡμερησίων καὶ Κυριακῶν, γιὰ τὴν ἐκλογή καὶ τὸν διορισμὸ καταλλήλων δασκάλων, καὶ γιὰ τὴν ἐπίβλεψι τῶν σχολείων, τὰ ὁποῖα συνείθιζε νὰ ἐπισκέπτεται πότε - πότε, νὰ ἐξετάζῃ τοὺς μαθητὰς καὶ νὰ ἐλέγχῃ τὸ ἔργο ποὺ γινόταν. Ὅλη αὐτὴ ἡ ἐργασία εἶχε κάμει τὸ βίο τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ἄρκετὰ πολυάσχολο, ἀλλ' ὅσο περνοῦσε ὁ καιρὸς τόσο ἔπαιρνε θάρρος γιὰ τοὺς ἀγῶνες τοῦ ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα ποὺ ἔβλεπε. Ὅπου κι' ἂν πῆγαινε φέρνοντας μαζί του τὴ χαρμόσυνη ἀγγελία τῆς σωτηρίας διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ σὰν πιστὸς κήρυκας τοῦ Εὐαγγελίου, δείχνοντας τὴ δύναμι τῆς σωτη-

ρίας στη ζωή του, καὶ « δαπανῶν καὶ δαπανώμενος » στὴν ὑπηρεσία τοῦ Χριστοῦ, τὸ σκοτάδι τῆς ἀγνοίας καὶ ἁμαρτίας ποὺ ἐπικρατοῦσε μεταξὺ τοῦ λαοῦ διαλυόταν σιγὰ - σιγὰ, καὶ ἄρχιζε νὰ φωτίζει τὸ ἀληθινὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου. Θρησκευτικὴ ἀγνοία καὶ ἀνηθικότης — δυὸ κακὰ ποὺ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συμβαδίζουν — ὑποχωροῦσαν μπροστὰ στὴν ἐπιθυμία ποὺ κατελάμβανε τὸ λαὸ νὰ γνωρίσῃ καὶ κάμῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, κι' ἔτσι τὸ ἔδαφος ποὺ ἀπὸ πνευματικὴ ἀποψι ἦταν πετρῶδες καὶ ἄγονο, ἔγινε σιγὰ - σιγὰ περιθόλι μὲ ὠραῖα λουλούδια καὶ καρποὺς δικαιοσύνης.

Αὐτὸς μὲ λίγα λόγια ἦταν ὁ ἄνθρωπος καὶ αὐτὸ τὸ ἔργο του ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ ἡ Μαρία Τζῶνς ξεκίνησε γιὰ τὴν ὁδοιπορίαν της στὴ Βάλη.

Κατὰ τὸ μεσημέρι ἡ Μαρία σταμάτησε τὸ δρόμο της ποὺ ἄρχισε νὰ γίνεται κουραστικὸς καὶ κάθησε κάτω ἀπὸ τὴ σκιά ἑνὸς δένδρου, ἄνοιξε τὸ δεματάκι της ποὺ εἶχε λίγο φαῖ ποὺ τῆς ἐτοίμασε ἡ μητέρα της, ἔφαγε μὲ πολλὴ ὕρεξι, ἐνῶ τὰ τρυφερά φύλλα τοῦ δένδρου τὴν ἀνακούφιζαν ἀπὸ τὶς θερμὲς ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου καὶ τὸ ἄφθονο καὶ πλούσιο χορτάρι δρόσιζε τὰ πόδια της. Ὑστερὰ εἶδε ἕνα μικρὸ ρυάκι ποὺ ἔπεφτε ἀπὸ ἕνα βράχο, τὸ πλησίασε, ἔπλυνε τὰ χέρια της καὶ τὸ πρόσωπό της, ἤπιε, καὶ δρόσισε καὶ καθάρισε τὰ κατασκονισμένα πόδια της.

Δὲν ἀναπαύθηκε περισσότερο ἀπὸ μισὴ ὥρα, ἔριξε τὴ σακκοῦλα της στὸν ὄμο της, πῆρε τὰ πα-

πούτσια στη μασχάλη της, κι' ἄρχισε πάλι μὲ γεν. ναιότητα τὴν ὁδοιπορία της.

Ὁ ὑπόλοιπος δρόμος γινόταν δυσκολώτερος. Ἦταν γεμάτος σκόνη, ὁ ἥλιος ἦταν ἀρκετὰ καυστικός, τὰ πόδια της εἶχαν πρισθῇ ἀπὸ τὶς πέτρες, τὴν ἔπιασε πονοκέφαλος κι' ἄρχισε νὰ αἰσθάνεται κούρασι καὶ ἐξάντλησι. Ἐνας χωριάτης πού τοῦ ζήτησε νὰ τῆς δείξῃ τὸ δρόμο τῆς ἔδωσε ἓνα πιό-τό, κι' ἓνα κοριτσάκι πού καθόταν ἀπ' ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα της ὅταν πλησίαζε νὰ δύσῃ ὁ ἥλιος, τῆς πρόσφερε ἀπὸ τὸ βραδυνό της φαγητό. Αὐτὰ ἦταν τὰ μόνα ἄξια λόγου γεγονότα τῆς μεγάλης αὐτῆς ἡμέρας της, ὡς ὅτου ἔφθασε στὴ Βάλη.

Ἐκεῖ, σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες τοῦ Γουλιέλμου Χιοῦ, ζήτησε καὶ ἠῦρε τὸ σπίτι τοῦ Δαβὶδ Ἐδουαρδὸς πού ἦταν γνωστὸς ἱεροκήρυκας τῶν Μεθοδιστῶν στὴ Βάλη.

Ὁ ἀγαθὸς αὐτὸς ἄνθρωπος τὴν δέχθηκε μὲ εὐγένεια, ρώτησε κι' ἔμαθε τὸ λόγο καὶ τὸ σκοπὸ τοῦ ταξιδιοῦ της, καὶ θαύμασε τὴν ἡρωϊκὴ ἀπόφασιν καὶ τὸν εὐσεβῆ πόθον τοῦ κοριτσιοῦ. Ἀναγκάσθηκε ὅμως νὰ τῆς πῇ ὅτι ὁ κ. Κάρολος κοιμόταν ἔνωρὶς γιατί ξυπνοῦσε ἔνωρὶς τὸ πρωῒ (κι' ἔτσι κατῶρθωσε νὰ κάμῃ ἓνα τόσο μεγάλο ἔργο) καὶ γι' αὐτὸ δὲ θὰ μποροῦσε νὰ τὸν ἰδῇ ἐκείνη τὴ βραδυά. Ἀλλ' ὅταν εἶδε τὴ θλίψιν ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπο τῆς Μαρίας, τῆς πρόσθεσε : « Θὰ κοιμηθῆς ἐδῶ ἀπόψε καὶ αὔριο πρὶν ξημερώσῃ, μόλις ἰδῶ φῶς στὰ παράθυρα τοῦ κ. Κάρολου θὰ σὲ ὀ-

δηγήσω σπίτι του. "Ετσι θὰ μπορέσης νὰ ἐκτελέσης τὸ σκοπὸ τῆς ὁδοιπορίας σου ἐγκαίρως καὶ νὰ φύγης ἀμέσως γιὰ νὰ φθάσης στὸ χωριό σου πρὶν νυχτώση ».

Ἡ Μαρία εὐχαρίστησε τὸν ἱεροκήρυκα μὲ τὴ ψυχὴ της γιὰ τὴ φιλοξενία ποὺ τῆς ἔκανε, καὶ ἀφοῦ πῆρε ἓνα μικρὸ δεῖπνο ὠδηγήθηκε ἀπὸ τὴ γυναῖκα του σ' ἓνα μικρὸ δωμάτιο ποὺ χρησίμευε γιὰ δεξιῶσι τῶν ξένων. Ὅταν ἔμεινε μόνη ἐπανελάθε ἓνα ἀπὸ τὰ κεφάλαια τῆς Ἀγίας Γραφῆς ποὺ εἶχε ἀποστηθίσει, ἔκαμε ὕστερα τὴν προσευχὴ της στὸν Οὐράνιο Πατέρα της ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κι' ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ μὲ τὴν πεποίθησι ὅτι ὁ Θεὸς ποὺ τὴν ὠδήγησε καὶ τὴν προστάτευσε ὡς ἐδῶ θὰ τῆς δώσῃ κι' ἐκεῖνο ποὺ ποθοῦσε.

Ἡ νύχτα κάλυψε τὸ σπίτι τοῦ καλοῦ ἐκείνου ἱεροκήρυκα, καὶ ὁ ὕπνος ἐκείνων ποὺ κοιμόντανε κάτω ἀπ' ἐκείνη τὴ στέγη ἦταν γλυκὸς καὶ ἡ ἀσφάλειά τους βέβαιη, γιὰτὶ ἀγρυπνοῦσε ἀπάνω τους τὸ μάτι τοῦ Θεοῦ ποὺ τὸν ἀγαποῦσαν καὶ στὸν ὁποῖο εἶχαν ὅλη τους τὴν ἐμπιστοσύνη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'.

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΩΝ ΔΑΚΡΥΩΝ

Ἡ μικρὴ πόλις Βάλη ἀκόμη καὶ σήμερα εἶναι πόλις ἥσυχη καὶ δὲν ἔχει τὴν τύρβην καὶ ταραχὴν μεγάλης ἐμπορικῆς κινήσεως, εὐρίσκεται δὲ στὴ βόρεια πλευρὰ μεγάλης καὶ καλλιεργημένης πεδιάδος κοντὰ στὴν ὄχθην τῆς ὁμώνυμης λίμνης. Ἐδῶ καὶ περισσότερα ἀπὸ ἑκατὸν εἴκοσι χρόνια, τὴν ἐποχὴ τῆς ἱστορίας αὐτῆς, ἦταν ἀκόμη πιὸ ἥσυχη καὶ μᾶλλον ἀγροτική. Ἡ θεὰ γύρω ἀπὸ τὴν πόλιν εἶναι εὐχάριστη, καὶ παρουσιάζει χαμηλοὺς λόφους ποὺ εἶναι κατάφυτοι ἀπὸ δένδρα καὶ χωρίζονται ἀπὸ ὠραῖα ρυάκια, καὶ μακρὰ στὸν ὀρίζοντα φαίνονται βουνά. Κυνηγοὶ καὶ ὅσοι ἀγαποῦν τὸ ψάρεμμα πηγαίνουν σ' αὐτὴ τὴν πόλιν γιὰ νὰ διασκεδάσουν καὶ ἀπολαύσουν τὴν ὑγιεινὴ ἐξοχικὴ τῆς φύσεως ποὺ εἶναι γλυκεῖα καὶ διαφέρει πολὺ ἀπὸ τὴ μεγαλοπρεπῆ ὄρεινὴ χώρα τῆς βορεινῆς Οὐαλλίας.

Σ' αὐτὴ τὴν πόλιν λοιπὸν ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἡρωϊκὴ ὁδοιπορία δώδεκα ὥρων εἶχε φθάσει τὸ προηγούμενον βράδυ ἡ Μαρία Τζῶνς, κι' ἐδῶ κατοικοῦσε τὸ περισσότερο μέρος τῆς ζωῆς του ὁ κ. Θωμᾶς Κάρολος.

Ἡ κόρη κοιμήθηκε ὕπνῳ βαθύ καὶ ἀδιάκοπο μέχρι τῆς στιγμῆς ποὺ ὁ κ. Δαβίδ Ἐδουαρδὸς ποὺ

τὴν φιλοξενοῦσε χτύπησε τὴν πόρτα τῆς τὰ ξημερώματα.

« Σήκω, Μαρία, σήκω. Ὁ κ. Κάρολος σηκώνεται πάντοτε πολὺ νωρὶς κι' ἀρχίζει τὴ δουλειά του. Ἀρχίζε νὰ χαράζει. Σήκω ».

Ἡ Μαρία σηκώθηκε ἀπ' τὸ κρεβάτι τρίβουσα τὰ μάτια τῆς. Ἐφθασε λοιπὸν ἡ ὥρα· καὶ σὲ λίγα λεπτὰ θάξερε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιμονῆς καὶ προσδοκίας τῆς τήσων χρόνων. Ἡ καρδιά τῆς ἄρχισε νὰ πάλ्लη γρηγορώτερα καθὼς πλυνότανε καὶ ντυνότανε· ἀλλ' ἡ συγκίνησις αὐτὴ δὲν τὴν ἔκαμε νὰ ξεχάσῃ τὴν πρωϊνὴ τῆς προσευχή. Κάθισε στὸ πλάϊ τοῦ κρεβάτιο, ἐπανελάθε ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν Ἀγία Γραφή πού ἦρθε φυσικὰ τὴν ὥρα ἐκείνη στὰ χεῖλη τῆς — τὸν κγ' Ψαλμό: « Ὁ Κύριος εἶναι ποιμὴν μου δὲν θέλω στερηθῆ οὐδενὸς » κτλ. κι' ἐνῶ ἐπανελάμβανε τὶς λέξεις αὐτὲς αἰσθανόταν ὅτι ἄρμοζαν ἀκριβῶς στὴ δική τῆς περίστασι, ὅτι πραγματικὰ ὁ Κύριος ἦταν ποιμὴν τῆς καὶ προστάτης καὶ ὁδηγός, καὶ ὅτι δὲν θὰ στερηθῆ τοῦ ἀγαθοῦ πού πόθησε ἡ ψυχὴ τῆς καὶ πού ἔβλεπε πὼς τῆς ἦταν ἀναγκαῖο καὶ ἀπαραίτητο γιὰ τὴν πνευματικὴ τῆς ζωὴ καὶ διατήρησι. Ὑστερα ἔκαμε τὴν προσευχὴ τῆς στὸν Οὐράνιο Πατέρα τῆς ἐπικαλούμενη τὴ μεσιτείᾳ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἦταν πιὰ ἔτοιμη νὰ συνοδεύσῃ τὸν κ. Δαβὶδ Ἐδουαρδὸς στὸ σπίτι τοῦ κ. Κάρολου.

« Βλέπω φῶς στὸ γραφεῖο του, εἶπε ὁ ἱεροκέρυκας, καὶ πλησίασε στὸ σπίτι· ὁ ἀκούραστος ἐργά-

της ἄρχισε τὶς μελέτες του. Λίγοι ἄνθρωποι ὑπάρχουν, Μαρία, ποὺ νὰ ἐργάζονται πάντα γιὰ τὸν Κύριο. Ὁ κόσμος θὰ ἦταν διαφορετικὸς ἂν ὑπῆρχαν κι' ἄλλοι σὰν κι' αὐτόν».

Ἡ Μαρία δὲν ἔδωσε ἀπάντησι ἀλλὰ πρόσεχε, καὶ σὲ λίγο ὁ κ. Ἔδουαρδς χτύπησε τὴν πόρτα. Δὲν ἀκούσθηκε καμμιὰ φωνὴ ἀπὸ μέσα, ἀλλὰ βήματα στὸ ἀπάνω πάτωμα καὶ στὴ σκάλα, καὶ σὲ μιὰ στιγμή ἀνοίχθηκε ἡ πόρτα κι' ὁ κ. Κάρολος παρουσιάσθηκε μπροστά τους.

«Καλημέρα, φίλε Ἔδουαρδς ! Πῶς τόσο πρωτὶ ἔδῳ ; Περάστε μέσα, παρακαλῶ, εἶπε μὲ τὸν ἀγαθὸ καὶ ἐγκάρδιο ἐκεῖνο τόνο τῆς φωνῆς ποὺ τόσο γνώριζαν καὶ ἀγαποῦσαν. Ὅταν μπῆκε ὁ κ. Ἔδουαρδς, ὁ κ. Κάρολος παρετήρησε τὸ κορίτσι ποὺ ἦταν πίσω του.

Ἡ Μαρία ἄρχιζε νὰ χάνη τὸ θάρρος της, καὶ τὴν κατέλαβε σεβασμὸς μὲ δειλία. Ὁ ἱεροκῆρυκας ποὺ τὴν φιλοξένησε, ἐξήγησε σύντομα στὸν κ. Κάρολο γιὰ ποιὸ σκοπὸ ἦλθαν, κι' ἀμέσως φώναξαν τὴ Μαρία ν' ἀνέβη στὸ γραφεῖο.

«Τώρα παιδί μου, εἶπε μὲ πολλὴ ἀγαθότητα κι' εὐμένεια ὁ κ. Κάρολος, μὴ φοβᾶσαι, ἀλλὰ πές μου ἀπ' τὴν ἀρχὴ ποιά εἶσαι, τὸ ὄνομά σου, ποῦ μένεις καὶ τί ζητᾷς».

Ἡ Μαρία πῆρε θάρρος κι' ἀπάντησε σ' ὅλες τὶς ἐρωτήσεις τοῦ κ. Κάρολου στὴν ἀρχὴ τρεμουλιαστὰ ἀλλ' ὕστερα μὲ ἡσυχώτερη καὶ σταθερώτερη φωνὴ ὅσο ἀνακτοῦσε τὸ θάρρος της. Μίλησε γιὰ τοὺς γο-

νεῖς της, ἐξήγησε τὸν πόθο πὺ εἶχε ἀπὸ μικρὴ ἡλικία ν' ἀποκτήσῃ μιὰ δική της Ἀγία Γραφή, διηγήθηκε πῶς γιὰ πολλὰ χρόνια οἰκονομοῦσε καὶ τὶς πεντάρες γιὰ νὰ μαζέψῃ τὸ ποσὸ πὺ χρειαζόταν γιὰ ν' ἀγοράσῃ τὸ βιβλίο, καὶ ὅτι ἐπὶ τέλους εἶχε μαζί της ὅλο τὸ ποσὸ.

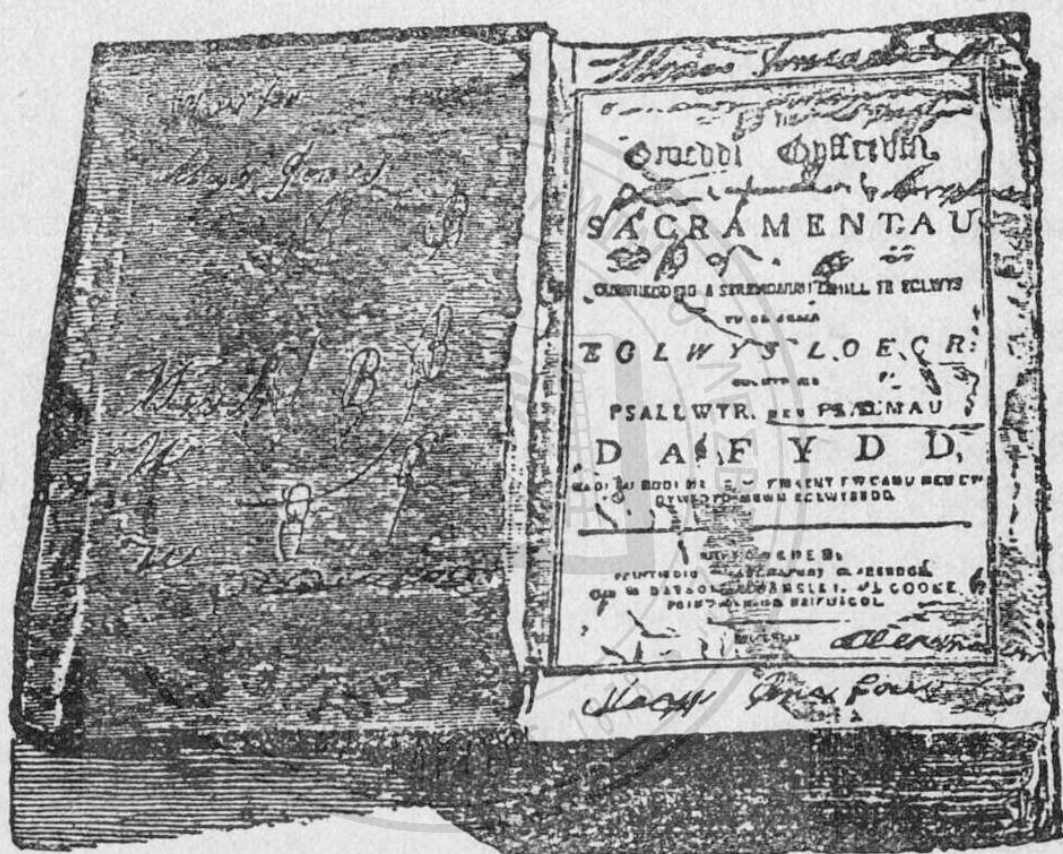
Τότε ὁ κ. Κάρολος ἄρχισε νὰ τὴν ἐξετάζῃ γιὰ διάφορα γεγονότα, ἀλήθειες, διδασκαλίες, καὶ ὑποσχέσεις τῆς Ἀγίας Γραφῆς κι' ἔμεινε ἔκπληκτος γιὰ τὶς πολλὰ καὶ ἀκριβεῖς γνώσεις της.

« Ἀλλὰ πῶς κατάρθωσες, παιδί μου, ρώτησε στὸ τέλος ὁ κ. Κάρολος, νὰ μάθῃς τόσα μέρη ἀπ' τὴν Ἀγία Γραφή, καὶ νὰ τὰ μάθῃς τόσο καλά, ἀφοῦ δὲν ἔχεις δική σου ; »

Τότε ἡ Μαρία διηγήθηκε πῶς πῆγαινε κάθε βδομάδα στὸ σπίτι τοῦ κ. Ἐβανς, καὶ πῶς μὲ τὴν καλωσύνη τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ τῆς γυναίκας του μπόρεσε νὰ σπουδάσῃ πολλὰ μέρη τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ νὰ ἐτοιμάζῃ τὰ μαθήματά της γιὰ τὸ Κυριακὸ Σχολεῖο, καὶ ν' ἀποστηθίσῃ πολλὰ μέρη καὶ κεφάλαια ὁλόκληρα.

Καθὼς ἔλεγε τοὺς ἀγῶνες της, ὁ κ. Κάρολος ἔβλεπε πόσο γενναία, ὑπομονητικὴ καὶ γεμάτη πίστι καὶ ἐγκάρδια ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸ καὶ πρὸς τὸν λόγο Του ἦταν ἡ κόρη ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια πὺ περίμενε ν' ἀποκτήσῃ τὴν πολὺτιμη Βίβλο, καὶ πόσο τώρα πλησίασε ν' ἀπολαύσῃ τὸ ποθούμενο, τὸ δὲ πρόσωπό του πὺ ἦταν πάντα φαιδρὸ τὸ ἐπεσκίασε μιὰ ἀσυνήθης κατήφεια καὶ λύπη. Ἔστρεψε

τότε πρὸς τὸν κ. "Εδουαρδς καὶ εἶπε μὲ λύπη:
«Πάρα πολὺ λυπᾶμαι πὺ τὸ ἀγαπητὸ αὐτὸ κο-
ρίτσι πὺ ἔκαμε τόσο κόπο νὰ ἐτοιμάσῃ τὰ χρή-
ματα καὶ ναρθῇ τόσο μακρυνὸ δρόμο ἀπὸ Λανφι-
χάγγελ ὡς ἐδῶ γιὰ ν' ἀγοράσῃ μιὰ Ἁγία Γραφή,

Ἡ πολύτιμη Ἁγία Γραφή τῆς Μαρίας.

ἀναγκάζομαι νὰ τὸ στείλω πίσω μὲ ἀδειανὰ χέρια.
Ὅλες οἱ Γραφές στὴν Οὐαλλική διάλεκτο, πὺ ἔ-
λαθα ἀπὸ τὸ Λονδίνο πέρυσι πουλήθηκαν ἐδῶ καὶ
πολὺν καιρὸ ἐκτὸς ἀπὸ λίγα ἀντίτυπα πὺ φύλαξα
γιὰ ἐπισήμους φίλους πὺ δὲν θέλω νὰ λυπήσω.
Δυστυχῶς ἡ Ἑταιρεία πὺ ὡς τώρα ἔχει προμη-
θεύσει Γραφές σ' ὅλη τὴν Οὐαλλία δὲν ἀνα-

λαμβάνει νὰ τυπώση ἄλλες, καὶ δὲν ξέρω κι' ἐγὼ ποῦ θὰ βροῦμε Γραφὲς γιὰ ν' ἀνταποκριθοῦμε στὶς ἀνάγκες τῆς χώρας μας».

“Ὅταν ἡ Μαρία μιλοῦσε μὲ τὸν κ. Κάρολο, τὰ μεγάλα μάτια τῆς τὸν κυττοῦσαν γεμᾶτα ἀπὸ θάρρος κι' ἐλπίδα καὶ πεποίθησι· ἄλλ' ὅταν ἄκουσε τὰ λόγια ποὺ εἶπε στὸν Δαβὶδ “Εδουαρδς, καὶ εἶδε τὴ λύπη ποὺ σκέπασε τὸ πρόσωπό του, ἄρχισε νὰ καταλαβαίνει τὴ σημασία ποὺ εἶχαν τὰ λόγια ἐκεῖνα καὶ τῆς φάνηκε ἁμέσως ὅτι τὸ δωμάτιο σκοτείνιασε· ἔπεσε ἁμέσως σ' ἓνα κάθισμα, σκέπασε τὸ πρόσωπό τῆς μὲ τὰ δύο τῆς χέρια κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ μὲ λυγμοὺς ποὺ ποτὲ δὲν εἶχε κλάψει ἔτσι στὴ ζωὴ τῆς.

Πᾶνε ὅλα ! — σκέφθηκε — ὅλες οἱ προσευχές, στερήσεις, πόθοι, ὅλη ἡ ἀκούραστη ἐργασία, οἱ οἰκονομίες ἔξη χρονῶν, ἡ προσδοκία τόσο καιροῦ, ὁ δρόμος ποὺ ἔκανε χθὲς ξυπόλυτη ἐπὶ δώδεκα ὥρες, καὶ ἡ βεβαιότης ὅτι ἐπὶ τέλους πλησίασε ἡ στιγμή νὰ ἐκπληρωθοῦν οἱ πόθοι καὶ τὰ ὄνειρά τῆς, ὅλα μάταια ! Εἶναι δυνατὸν νὰ γίνη ἓνα τέτοιο πρᾶγμα ; Ἦλθαν στὸ νοῦ τῆς ποὺ ἦταν γεμᾶτος ἀπὸ ἐδάφια τῆς Ἀγίας Γραφῆς τὰ λόγια τοῦ Ψαλμωδοῦ ποὺ ἔλεγαν τὸ παράπονο ποὺ εἶχε κι' αὐτὴ τώρα στὴ ψυχὴ τῆς : «Μήπως λησμόνησε νὰ ἐλεῇ ὁ Θεός ; Μήπως στὴν ὀργή Του θελήσῃ νὰ κλείσῃ τοὺς οἰκτιρμούς Του ; » (Ψαλμ. οζ' 9). Τὸ κεφάλι τῆς ἔσκυφε περισσότερο καὶ περισσότερο, καὶ τὰ ἡλιοκαμμένα χέρια τῆς δὲν μποροῦσαν νὰ κρύ-

ψουν τὰ θερμὰ δάκρυα ποὺ πυκνὰ ἔπεφταν στὸ πρόσωπό της.

Ἐπεκράτησε σιωπὴ γιὰ λίγα λεπτά τῆς ὥρας κατὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἀκουγόνταν παρὰ μόνο οἱ ἀπαρηγόρητοι λυγμοὶ τῆς Μαρίας· ἄλλ' οἱ λυγμοὶ ἐκεῖνοι μίλησαν ζωντανότερα ἀπὸ τὰ πιὸ πειστικὰ ἐπιχειρήματα στὴν καρδιά τοῦ κ. Κάρολου καὶ τὸν ἔκαναν ἀνίκανο ν' ἀντισταθῇ.

Σηκώθηκε ἀπ' τὴ θέσι του, ἄγγιξε μὲ τὸ χέρι του τὸ κεφάλι τοῦ κοριτσιοῦ καὶ τῆς εἶπε μὲ συγκινητικὴ φωνή :

« Βλέπω, καλὸ μου κορίτσι, ὅτι πρέπει νὰ πάρῃς μιὰ Ἀγία Γραφή, ἂν καὶ εἶναι πολὺ δύσκολο γιὰ μένα νὰ σοῦ τὴν δώσω. Βλέπω ὅτι εἶναι ἀδύνατο νὰ σοῦ τὴν ἀρνηθῶ ».

Ἀντίθετα αἰσθήματα πλημμύρισαν ἀμέσως τὴν καρδιά τῆς Μαρίας καὶ δὲν μποροῦσε νὰ ἀρθρώσῃ λέξι· κύτταξε τὸν σεβαστὸ ἄνδρα μὲ πρόσωπο ποὺ ἔμοιαζε σὰν ἡμέρα μὲ ἥλιο καὶ βροχή, καὶ μ' ἓνα χαμόγελο στὰ χεῖλη ποὺ ἀκόμη ἔτρεμαν σπασμωδικά, καὶ μὲ βλέμμα γεμᾶτο ἀπὸ ἀνέκφραστη χαρὰ κι' εὐγνωμοσύνη. Οἱ δύο ἄνδρες χωρὶς νὰ τὸ θέλουν δάκρυσαν, καὶ ὁ κ. Κάρολος ἄνοιξε ἓνα ντουλάπι τοῦ δωματίου καὶ ἔβγαλε ἀπὸ μέσα μιὰ Ἀγία Γραφή. Ὑστερα ἔβαλε πάλι τὸ χέρι του στὸ κεφάλι τῆς Μαρίας ἐνῶ μὲ τὸ ἄλλο τῆς ἔδινε τὴν Ἀγία Γραφή, καὶ τῆς εἶπε :

« Ἐὰν ἐσύ, ἀγαπητό μου κορίτσι, χαίρεσαι ποὺ παίρνεις τὴν Ἀγία Γραφή, ἐγὼ χαίρομαι ἀκόμη

περισσότερο πού σοῦ τήν δίνω. Διάβαζέ την μέ προσοχή· σπούδαζέ την μέ ἐπιμέλεια· ἀποταμίευε τίς διδασκαλίες της καί τίς ἀλήθειες της στή μνήμη σου· καί κάνε ὅσα σοῦ παραγγέλει, διότι εἶναι βιβλίο θεῖο· εἶναι ἡ ἀποκάλυψις τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ· εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. »

Γεμάτη χαρὰ κι' εὐγνωμοσύνη ἡ Μαρία δέν μποροῦσε νά συγκρατήσῃ τὰ δάκρυά της πού ἦσαν δάκρυα εὐφροσύνης καί εὐτυχίας, καί ὁ κ. Κάρολος στρέψας πρὸς τὸν ἱεροκήρυκα τοῦ εἶπε μέ συγκίησι: « Ἀδελφὲ Ἐδουαρδς, δέν εἶναι ἄρκετό αὐτὸ τὸ θέαμα γιὰ νὰ λυώσῃ καί τήν πιὸ σκληρὴ καρδιά ; Ἐνα ἀπλοϊκὸ κορίτσι, τόσο νέο, τόσο φτωχό, τόσο ἔξυπνο, ν' ἀναγκασθῇ νὰ περπατήσῃ δυὸ μέρες ἀπὸ τὸ Λανφίχάγγελ ὡς ἐδῶ καί πάλι πίσω γιὰ ν' ἀγοράσῃ μιὰ Ἀγία Γραφή, καί νὰ δυσκολευθῇ τόσο πολὺ νὰ τήν βρῇ ! Ἀπὸ σήμερα δὲ θὰ ἡσυχάσω ὡς πού νὰ βρεθῇ ἓνα μέσο γιὰ νὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ μεγάλη ἀνάγκη τῆς χώρας μας πού ζητάει τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. »

Ἐπειτα ἀπὸ μισὴ ὥρα, ἡ Μαρία ἀφοῦ φιλοξενηθῆκε ἀπὸ τὸν κ. Δαβίδ Ἐδουαρδς στὸ πρόγευμα τῆς οἰκογενείας του πῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὸ χωριό της.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἦσαν συννεφιά· ἀλλ' αὐτὴ δέν ἔδωκε σ' αὐτὸ καμμιά προσοχή· ἡ καρδιά της ἦταν χωρὶς σύννεφο. Ὁ ἀέρας φουσοῦσε δυνατά, ἀλλὰ στὴν ψυχὴ της βασίλευε γαλήνη· τόση εὐτυχία ἦταν ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό της, ὥστε οἱ διαβάται

πού συναντούσε στο δρόμο δεν μπορούσαν να μην προσέξουν την ήρεμη χαρά του προσώπου της και το φυσικό της χαμόγελο, σαν να είχε κερδίσει καμμιά μεγάλη νίκη και τώρα απελάμβανε τον θρίαμβο. Την Ἀγία Γραφή που είχε βάλει προσεκτικά στην καθαρή σακκούλα, αντί να την έχει στη ράχη της την κρατούσε στην αγκαλιά της.

Πότε - πότε έβγαινε ο ήλιος από τα σύννεφα, και ή πεζοπόρος μας προχωρούσε πάντα προς τα εμπρός και πολλές φορές έψαλλε και ρύθμιζε το βήμα της προς ένα ύμνο ή ψαλμό. Ο δρόμος δεν της φαινότανε πολύς ούτε την κατέβαλλε ή κούρασες· ή ημέρα άρχιζε να κλίνει και ο ήλιος κρύφτηκε πίσω απ' τον όρίζοντα, αφήνοντας ένα λαμπρό χρωματισμό στον ουρανό που έκανε τη Μαρία να θυμηθί όσα είχε διαβάσει για την ουράνια Ἱερουσαλήμ, που έχει τείχη από ἱασπι και άλλους πολύτιμους λίθους, πυλώνες από μαργαριτάρια, και πλατεῖα και δρόμους από καθαρό χρυσάφι, κι' ή όποια «δεν έχει ανάγκη από λυχνάρι και από τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, γιατί ὁ Κύριος ὁ Θεός τοὺς φωτίζει και τὸ λυχνάρι της εἶναι τὸ Ἀρνίον.» (Ἀποκάλ. κα' 23, κβ' 6.)

Τή βραδυά εκείνη ο Ἰακώβ και ή γυναίκα του είχαν έτοιμο και ζεστό τὸ φαγητό τους και περίμεναν τη Μαρία. Τί νέα θάφερνε; Κατώρθωσε άραγε να πετύχη εκείνο που ποθοῦσε; Θάφερνε μαζί της την Ἀγία Γραφή; Τέτοιες έρωτήσεις έκαναν οί γονεῖς της ὁ ένας στον άλλο και συχνά

ἔβγαιναν στήν πόρτα τῆς καλύβας μήπως τὴν ἀκούσουν, ἀνησυχοῦντες λόγω τῆς μεγάλης ὁδοιπορίας καὶ τῶν κινδύνων ποὺ διέτρεχε.

Ἐπὶ τέλους ἀκούσθηκε τὸ ἑλαφρὸ βῆμα ποὺ τόσο καλὰ ἐγνώριζαν, καὶ νά, παρουσιάσθηκε μπροστά τους ἡ Μαρία κατακουρασμένη μὲν καὶ μὲ πρισμένα καὶ πληγωμένα πόδια, ἀλλὰ ἡ χαρὰ ἦταν ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό της κι' ἀκτινοβολοῦσε ἀπὸ τὰ μάτια της. Ὁ Ἰακώβ τῆς ἔδωσε καὶ τὰ δύο του χέρια, κι' αὐτὴ ἔπεσε στήν ἀγκαλιά του.

» Πῶς τὰ πῆγες, παιδί μου ; »

« Καλά, πατέρα, νά » κι' ἔβγαλε ἀπ' τὴ σακκοῦλα κι' ἔδειξε στοὺς γονεῖς της τὸν μεγάλο θησαυρό.

Συμβαίνει πολλές φορές ὁ ἄνθρωπος — μάλιστα σὲ νεαρὴ ἡλικία — νὰ ἐπιθυμῇ πολὺ ν' ἀποκτήσῃ ἓνα ἀγαθό, ἀλλ' ὅταν ἡ ἐπιθυμία πραγματοποιηθῇ ὁ θερμὸς πόθος καταλήγει σὲ ἀδιαφορία καὶ παρμέλησι· ἀλλὰ δὲν συνέβη τέτοιο πρᾶγμα στὸ ἡρωϊκό μας κορίτσι. Ἡ Ἀγία Γραφή γιὰ τὴν ὁποία κοπίασε καὶ προσευχήθηκε καὶ περίμενε κι' ἔκλαυσε, τῆς γινόταν μέρα μὲ τὴν ἡμέρα πιὸ πολύτιμη· γιατί ἡ ἐπιθυμία νὰ τὴν ἀποκτήσῃ εἶχε πηγᾶσει ἀπὸ τὴν καρδιά της τὴν ὁποία εἶχε ἐπισκεφθῇ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἀγάπη Του ποὺ « οὐδέποτε ἐκπίπτει. » (Α' Κορινθ. ιγ' 8.) Κι' ἔτσι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἦταν, ὅπως λέγει ὁ Ἀπόστολος, « πλησίον της ἐν τῷ στόματί της καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ της. » (Ῥωμ. ι' 8).

Ἡ μελέτη τῆς Ἀγίας Γραφῆς ἦταν γι' αὐτὴν ἡ

πιό τερπνή ἀπασχόλησις. Ἀπεστήθιζε ὁλόκληρα κεφάλαια κι' ἐτοίμαζε τὰ μαθήματά της γιὰ τὸ Κατηχητικὸ σχολεῖο μὲ ἀκρίβεια καὶ βαθμὸ ἐκπληκτικό, καὶ ἦταν ἡ πρώτη στὶς γνώσεις τῆς Ἀγίας Γραφῆς ὅχι μόνο μεταξὺ τῶν συμμαθητριῶν της ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν κατοίκων τοῦ χωριοῦ. Ἀλλὰ δὲν περιοριζόταν μόνο σὲ γνώσεις· γιατί εἶχε καταλάβει ἀπὸ πολὺν καιρὸ ὅτι ἡ οὐσία τοῦ Χριστιανισμοῦ ἦταν ἡ νέα ἐκείνη ζωὴ ποὺ ἐνεργεῖ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ μέσα στὸν ἄνθρωπο ποὺ εἰλικρινὰ ματανοεῖ ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες του καὶ ἐμπιστεύεται τὸν ἑαυτό του στὸν Ἰησοῦ Χριστὸ τὸν ζῶντα Σωτῆρα, καὶ τῆς ὁποίας νέας ζωῆς ἡ μόνη βέβαιη ἀπόδειξις εἶναι ἡ ὑπακοή. «Ἐὰν μὲ ἀγαπᾶτε, τὰς ἐντολάς μου φυλάξατε.» (Ἰωάν. ιδ' 15). Τὶς δουλειῆς τοῦ σπιτιοῦ ἐκτελοῦσε ἀκόμη πιὸ προσεκτικά, κι' ἡ μητέρα της ποὺ ἐδῶ καὶ μερικὰ χρόνια εἶχε ἐκφράσει τὸ φόβο ὅτι τὰ γράμματα θὰ ἔκαναν τὴν κόρη της ἀφηρημένη καὶ ἀπρόσεκτη στὶς δουλειῆς τοῦ σπιτιοῦ εἶχε τώρα ἀφορμὲς νὰ τὴν ἐκτιμῇ ὡς πολύτιμη βοηθὸ στὸ σπίτι· ἂν μὲ τὰ γράμματα καὶ τὴ μελέτη τῆς Γραφῆς εἶχε ἀλλάξει ἡ Μαρία πολὺ, ἡ ἀλλαγὴ ἦταν γιὰ τὸ καλὺτερο κι' ὅχι γιὰ τὸ χειρότερο. Οἱ ἅγιες ἀλήθειες ποὺ σὰν ζωντανὸς σπόρος ἔμπαιναν στὴν καρδιά της τὴν ὁποία εἶχε προετοιμάσει ἡ θεία χάρις, ἔφερναν πράγματι ἑκατὸ φορές περισσότερο καρπὸ, κι' ἔμαθε νὰ κάνῃ τὰ πιὸ κοινὰ πράγματα σὰν νὰ τὰ ἔκανε ὅχι γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ἀλλὰ γιὰ Ἐκεῖνον ποὺ ἀγαποῦσε τὸν ἁμαρτωλὸ ἄν-

θρωπο μέχρι θανάτου και στον 'Οποῖον ἀφιερωνό-
ταν τελειότερα.

Δὲν πέρασε πολὺς καιρὸς ἀπὸ τότε ποὺ ἡ Μα-
ρία πῆγε στὴ Βάλη, κι' εἶχε πάλι τὴν εὐκαιρία νὰ
ἰδῇ τὸν σεβαστὸ ἐκεῖνο ἄνδρα, τὸν ὁποῖο στὸ πνεῦ-
μα της συνέδεε μὲ τὸν ἱερό της θησαυρό. Ὁ κ. Κά-
ρολος ἐπισκεπτόμενος τὰ διάφορα σχολεῖα ποὺ
εἶχε ἰδρύσει σὲ ἀπόκεντρα καὶ φτωχικὰ μέρη, ἦρθε
μιὰ μέρα καὶ στὴν Ἀθεργυνόλη, καὶ ἐνῶ ἐξήταζε
τοὺς μαθητὰς καὶ μαθήτριες τοῦ σχολείου, εἶδε κι'
ἀμέσως ἀνεγνώρισε τὴν κόρη ποὺ τόσο τὸν εἶχε
συγκινήσει καὶ μὲ τὰ δάκρυά της τὸν ἔπεισε νὰ τῆς
πουλήσῃ ἓνα ἀντίτυπο τῆς Ἀγίας Γραφῆς· χάρηκε
δὲ πολὺ ὅταν παρετήρησε ὅτι στίς δυσκολώτερες
ἐρωτήσεις του ἔπαιρνε πάντα ἱκανοποιητικὴ ἀπάντη-
σι ἀπὸ τὴν κόρη αὐτή, χωρὶς ὅμως οἱ ἀπαντήσεις
της νὰ περιέχουν οὔτε τὸ ἐλάχιστο ἴχνος ματαιοφρο-
σύνης ἢ ὑπερηφανείας. Στὸ τέλος ἔδωσε σ' ὅλο τὸ
σχολεῖο καὶ ἰδίως στὴ Μαρία συμβουλές καὶ προ-
τροπές τίς ὁποῖες αὐτὴ φύλαξε στὴν καρδιά της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΡΓΟΥ

Είδαμε τί μεγάλη ἐντύπωσι ἔκανε στὸ πνεῦμα τοῦ κ. Θωμᾶ Κάρολου ἡ πρώτη του συνάντησις μετὰ τὴ Μαρία Τζώνς. Ἡ εἰκόνα τοῦ φτωχικοῦ ἐκείνου κοριτσιοῦ, ἡ ὁδοιπορία ποὺ ἔκανε ξυπόλυτη δώδεκα ὥρες, οἱ οἰκονομίες της ἕξη χρόνων γιὰ ν' ἀγοράσῃ τὴν Ἀγία Γραφή, τὰ πικρά της δάκρυα ὅταν ἔμαθε πὼς ὅλοι οἱ ἀγῶνες της ἦταν μάταιοι, καὶ τὰ ἀκόμη πιὸ συγκινητικὰ δάκρυα ποὺ πλημμύρισαν τὰ μάτια της ἀπὸ χαρά, ὅταν πῆρε ἐκεῖνο ποὺ ποθοῦσε — ὅλα αὐτὰ ἐρχόταν συνεχῶς στὸ νοῦ του καὶ στὴ φαντασία του καὶ τοῦ παρουσίαζαν ἐνσαρκωμένη τὴ δίψα ὅλου τοῦ λαοῦ τῆς Οὐαλλίας ποὺ ἦταν βυθισμένος σὲ θρησκευτικὴ ἀγνοία καὶ εἶχε μεγάλη ἀνάγκη ἀπὸ τὸ φῶς καὶ τὴν πνευματικὴ τροφή τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ.

Ἡ συνάντησίς του μετὰ τὴν κόρη σήκωσε τὸν πέπλο, ποὺ σκέπαζε τὴν ἠθικὴ κατάστασι τῆς χώρας, καὶ φανέρωσε τὴ μεγάλη ἀνάγκη, τὴ μεγάλη ἔλλειψι, ἡ ὁποία ἦταν ἡ αἰτία ὅλης τῆς θρησκευτικῆς ἀγνοίας καὶ πνευματικῆς καταπτώσεως καὶ ἀδιαφορίας τοῦ λαοῦ. Ὅλ' αὐτὰ ἤξερε καλὰ ἀπὸ τίς περιοδεῖες ποὺ ἔκανε, ὅτι δὲν μποροῦσαν νὰ θεραπευθοῦν μετὰ μόνη τὴν ἰδρυσι σχολείων καὶ τὴ διάδοσι

κοσμικῶν γνώσεων ὅσοδήποτε ὠφέλιμες κι' ἂν ᾔσαν. Ἦταν φυσικὸ λοιπὸν νὰ καταλάβῃ ἀπὸ τότε ὅλες του τὶς σκέψεις καὶ ἐνέργειες ἡ ἰδέα νὰ ἐκδοθῇ καὶ κυκλοφορῇ ἄφθονα ἡ Ἁγία Γραφή.

Δυὸ σχεδὸν χρόνια μετὰ τὰ γεγονότα αὐτά, τὸν χειμῶνα τοῦ 1802, ὁ κ. Κάρολος κατέβηκε στὸ Λονδῖνο γεμᾶτος ἀπὸ τὴ μιὰ αὐτὴ ἰδέα, τὸν ἕνα αὐτὸ σκοπὸ, ἂν καὶ δὲν μποροῦσε νὰ ἰδῇ πῶς θὰ μποροῦσε ἡ ἰδέα νὰ λάβῃ ὑπόστασι καὶ νὰ ἐκτελεσθῇ ὁ σκοπός. Ἐνῶ σκεπτόταν γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἕνα πρωῒ τοῦ ἦρθε ἡ σκέψις νὰ ἰδρυθῇ μιὰ Ἑταιρεία πού νὰ ἔχῃ μοναδικὸ σκοπὸ τὴν ἐκτύπωσι καὶ διάδοσι τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ.

Τὴ σκέψι τοῦ αὐτὴ ἀνακοίνωσε σὲ μερικοὺς φίλους τοῦ στὸ Λονδῖνο πού ἦταν μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς μιᾶς Θρησκευτικῆς Φυλλαδικῆς Ἑταιρείας, καὶ τοὺς ἤυρε νὰ συμφωνοῦν μὲ τὴν ἰδέα τοῦ· αὐτοὶ φρόντισαν νὰ τὸν παρακαλέσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἑταιρείας αὐτῆς νὰ ἐκθέσῃ τὴ σκέψι τοῦ κατὰ τὴν πρώτη της συνεδρίασι. Ἐκεῖ ὁ Θωμᾶς Κάρολος μίλησε μὲ πολλὴ εὐγλωττία καὶ συγκίνησι γιὰ τὴ θρησκευτικὴ κατάστασι τοῦ λαοῦ στὴν Οὐαλλία καὶ γιὰ τὴν ἀπόλυτὴ ἀνάγκη νὰ ἐκτυπωθοῦν καὶ μοιρασθοῦν χιλιάδες ἀντίτυπα τῆς Ἁγίας Γραφῆς στὴν Οὐαλλικὴ γλῶσσα, διηγήθηκε δὲ καὶ τὴν συγκινητικὴ ἱστορία τῆς Μαρίας Τζῶνς καὶ τὴν ἡρωϊκὴ της ὁδοιπορία γιὰ ν' ἀποκτήσῃ μιὰ Ἁγία Γραφή μὲ ὅλα τὰ περιστατικὰ πού μᾶς εἶναι γνωστά.

Ἡ ὁμιλία τοῦ κ. Καρόλου δὲν ἔμεινε χωρὶς ἀπο-

τέλεσμα. Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Θρησκευτικῆς Φυλλαδικῆς Ἑταιρείας συγκινήθηκε πολὺ ἀπὸ ὅσα ἄκουσε ποὺ ἔδειχναν τὴ δίψα τοῦ λαοῦ γιὰ ν' ἀποκτήσῃ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, κι' ὅλοι αἰσθάνθηκαν μεγάλο καὶ ζωνηρὸ πόθο νὰ κάνουν κάτι γιὰ τὴ μεγάλη καὶ σοβαρὴ αὐτὴ ἀνάγκη· ἡ συγκίνησις κι' ὁ ἐνθουσιασμός τους ἔφθασε στὸ κατακόρυφο ὅταν ὁ γραμματέας τῆς Ἐπιτροπῆς, Ἰωσήφ Χιοῦ, σηκώθηκε καὶ εἶπε : « Κύριε Κάρολε, βέβαια καλὸ θὰ ἦταν νὰ γίνῃ μιὰ Ἑταιρεία ποὺ νὰ προμηθεύῃ τὴν Ἀγία Γραφὴ στὴν Οὐαλλία. Ἀλλ' ἂν γίνῃ αὐτὸ γιὰ τὴν Οὐαλλία, γιατί ὅχι γιὰ ὅλο τὸν κόσμον ; »

« Ὅλοι δέχθηκαν τὴν πρότασι αὐτὴ μὲ τὴν καρδιά τους, κι' ἔδωκαν ἐντολὴ στὸν γραμματέα νὰ στείλῃ ἐπιστολὴ στοὺς Χριστιανοὺς ὅλων τῶν διαφορῶν ἐκκλησιῶν, διὰ τῆς ὁποίας νὰ τοὺς προσκαλῇ νὰ ἐνωθοῦν καὶ νὰ ιδρύσουν μιὰ κοινὴ Ἑταιρεία ἡ ὁποία νὰ ἔχῃ σκοπὸ τὴ διάδοσι τῆς Ἀγίας Γραφῆς σ' ὅλο τὸν κόσμον.

Πέρασαν σχεδὸν δυὸ χρόνια ὥσπου νὰ γίνῃ γνωστὴ σ' ὅλα τὰ μέρη ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ προετοιμασθῇ μιὰ συνέλευσις ἀπὸ ἐκείνους ποὺ εἶχαν ἐπιδοκιμάσει τὸ σχέδιο αὐτό. Ἐπὶ τέλους τὸν Μάρτη τοῦ 1804 ἔγινε ἡ συνέλευσις αὐτὴ καὶ ιδρύθηκε ἡ Βρεταννικὴ Βιβλικὴ Ἑταιρεία, δόθηκε δὲ ἀπὸ τοὺς παρόντας ὡς πρώτη συνεισφορὰ ποσὸ 700 λιρῶν.

Ὁ κ. Κάρολος δὲν μπόρεσε νὰ παρευρεθῇ σ' αὐτὴ τὴ συνέλευσι διότι ἦταν ἀπησχολημένος στὸ πο-

λυάσχοιο έργο του στην Ουαλλία· άλλ' έμαθε με μεγάλη χαρά την ίδρυσι της 'Εταιρείας και κατέγινε άμέσως με τους φίλους του σέ συλλογή έράνων ύπέρ του σκοπού της 'Εταιρείας στην Ουαλλία, και τὸ ποσὸ πὸν μάζεψε έφθασε τὶς 1200 λίρες, οἱ περισσότερες ἀπὸ συνεισφορὰς τῶν πτωχῶν λαϊκῶν τάξεων.

Με την ίδρυσι της Βιβλικῆς 'Εταιρείας οἱ Χριστιανοὶ ὅλων τῶν διαφόρων δογμάτων ένώθηκαν σ' ένα κοινὸ καὶ μεγάλο ένδοξο έργο, τὸν φωτισμὸ τοῦ κόσμου διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, κι' έτσι ὑπηρετοῦσαν μαζί ένα κοινὸν Κύριο, ὁ ὁποῖος έδωκε στην ανθρωπότητα την ἀποκάλυψι τοῦ θελήματός Του γραμμένη καὶ ἀμετάβλητη.

Ὁ κ. Κάρολος δέν έπαυσε νὰ εργάζεται παντοῦ γιὰ ν' ἀναπτυχθῇ στὸ λαὸ ἡ εκτίμησις καὶ ἀγάπη πρὸς την 'Αγία Γραφή, καὶ όπουδήποτε διηγέθηκε την ιστορία της ήρωϊκῆς κόρης τοῦ Λανφιχάγγελ, εἴτε στην 'Αγγλία εἴτε στην Ουαλλία, ἡ έντύπωσις πὸν έκανε ἦταν μεγάλη καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀκροατὰς αρχίζαν ἀπὸ τότε νὰ εκτιμοῦν καὶ νὰ ἀγαποῦν την 'Αγία Γραφή.

Ἡ πρώτη ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου της νέας 'Εταιρείας ἦταν νὰ τυπωθῇ ἡ 'Αγία Γραφή στην Ουαλλικὴ γλῶσσα καὶ νὰ χρησιμοποιηθῇ με ἀφθονία στὰ Κατηχητικὰ σχολεῖα καὶ στὶς οἰκογένειες, πρῶγμα πὸν προξένησε μεγάλη χαρὰ στὸν ἅγιο εκείνο άνθρωπο· ἀκόμη δέ μεγαλείτερη χαρὰ αἰ-

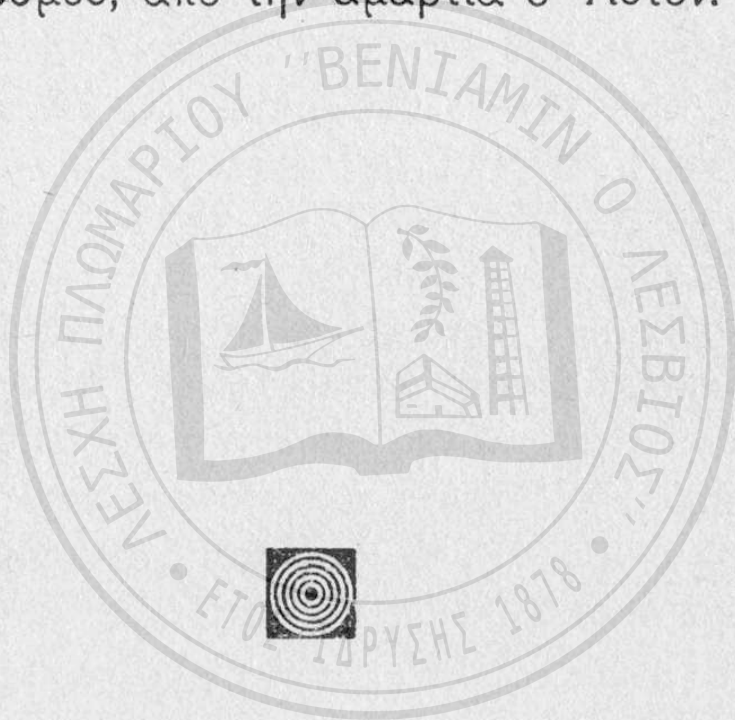
σθάνθηκε όταν τοῦ στείλανε τὰ πρῶτα ἀντίτυπα στὴ Βάλη τὸ 1806.

Ἄλλ' ἅς ἐπανεέλθουμε στὴν ἡρωϊκὴ μας κόρη, ἢ ὁποία κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ εἶχε προχωρήσει πολὺ στὴν ἡλικία. Ἀφοῦ τέλειωσε τὸ σχολεῖο, ἐργάσθηκε μερικὰ χρόνια στὸν ἀργαλειό, ὅπως οἱ γονεῖς της, καὶ μὲ τὸν καιρὸ ἄρχισε καὶ ἐργασία μοδίστρας ἀπὸ τὴν ὁποία εἶχε ἓνα πρόσθετο εἰσόδημα. Ἔτσι βοηθοῦσε ἀποτελεσματικὰ τοὺς γονεῖς της, οἱ ὁποῖοι ἄρχισαν νὰ αἰσθάνονται τὴ γεροντικὴ ἀδυναμία. Τὸν πατέρα της ποὺ δὲν εἶχε ἀναλάβει τέλεια ἀπ' ἐκεῖνο τὸ κρυολόγημα, τὸν κατέλαβε ὕστερα ἀπὸ καιρὸ ἄσθμα, ποὺ ὑπέφερε μὲ γενναιότητα καί, ὅπως ἔλεγε, «πρὸς χάριν τοῦ Κυρίου ποὺ τόσα ὑπέφερε γιὰ μᾶς» καὶ τοῦ ὁποίου τὸ θέλημα θεωροῦσε μὲ πλήρη ἐμπιστοσύνη ὡς πάνσοφο καὶ πανάγαθο.

Πότε - πότε ὁ κ. Κάρολος, ἐπισκεπτόμενος τὰ ἀπόκεντρα μέρη τῆς Οὐαλλίας, ἔφθανε κι' ὡς τὸ Λανφιχχάγελ, ὅπου τὸ θεωροῦσε καθῆκον του νὰ ἐπισκεφθῇ τὴ Μαρία Τζῶνς καὶ νὰ τῆς διηγηθῇ τὴν πρόοδο τῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας. Μήπως δὲν ἦταν αὐτὴ στὸ χέρι τοῦ Θεοῦ ὁ κυριώτερος μοχλὸς γιὰ τὴν ἱδρυσι τοῦ χριστιανικώτατου αὐτοῦ σωματείου;

Κι' ἔτσι στὸ Λονδίνο τὸ μεγάλο τοῦτο δένδρο μεγάλωνε κι' ἄπλωνε τὰ κλαδιά του, ἐνῶ ἡ μικρὴ ρίζα ἀπ' τὴν ὁποία φύτρωσε ἔμεινε στὴν Οὐαλλία ἀπαρατήρητη μέσα στὴ γῆ. Ἔτσι βλέπουμε

πολλές φορές σ' αὐτὴ τῇ ζωῇ νὰ συγκαταβαίνει ὁ Θεὸς νὰ μεταχειρισθῇ μεγάλους καὶ μικροὺς, ὑψηλοὺς καὶ ταπεινοὺς, χρυσάφι καὶ κατώτερα μέταλλα. Ἀπὸ ὅλα δὲ αὐτὰ καὶ μ' ὅλα αὐτὰ εἶναι ἕτοιμος καὶ ἱκανὸς ν' ἀνοίξῃ τὸ δικό Του δρόμο ἐπιτρέπων στὰ πλάσματά Του νὰ Τὸν συμβοηθήσουν στὸ ἔργο τῆς ἐπιστροφῆς ἑνὸς ἁμαρτωλοῦ καὶ πλανημένου κόσμου, ἀπὸ τὴν ἁμαρτία σ' Αὐτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'.

ΕΚΠΛΗΡΩΣΙΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΥΠΟΣΧΕΣΕΩΣ

Τὸ γνωστό μας κορίτσι ἀπὸ τὸ Λανφιχάγγελ δὲν ὀνομάζεται πιά Μαρία Τζώνς. "Ἀλλαξε κι' αὐτὴ κι' οἱ περιστάσεις τῆς ζωῆς της. Τὰ σχολικά της χρόνια, ἡ πατρική της καλύθα, ἡ συμβίωσις μὲ τοὺς γονεῖς της εἶναι ὅλα πράγματα τοῦ παρελθόντος· διότι παντρεύτηκε ἓνα ἄξιο ὕφαντή, τὸν Θωμᾶ Λούη, καὶ κατοικοῦσε στὸ χωριὸ Βρυνκροῦγι, ὄχι μακριὰ ἀπὸ τὸ Λανφιχάγγελ. Ἄλλ' ἡ μεταβολὴ τῶν περιστάσεων τῆς ζωῆς της δὲν ἄλλαξε τὸν χαρακτήρα τῆς Μαρίας περισσότερο ἀπὸ ὅ,τι μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι τὸ καλοκαίρι ἀλλάζει τὸν ἀνοιξιάτικο καρπὸ ἐπειδὴ τὸν κάνει ὥριμο.

Οἱ γονεῖς της στὸ μεταξὺ εἶχαν πεθάνει κι' αὐτὴ συνέδεσε τὴν τύχη της μὲ τὸν Θωμᾶ Λούη κι' ἔγινε πιστὴ σύζυγος καὶ φιλόστοργη μητέρα μὲ τὴν Ἁγία Γραφή γιὰ ὁδηγὸ τῆς δικῆς της ζωῆς καὶ τῆς οἰκογενειακῆς της εὐημερίας. "Ἀλλα πράγματα γύρω της ἄλλαξαν· ἄλλ' ἡ ἀφοσίωσίς της στὴν Ἁγία Γραφή ἔμεινε ἀμετάβλητη καὶ μέρα μὲ τὴν ἡμέρα γινόταν πὶὸ θερμὴ ὅσο μὲ τὴ μελέτη καὶ τὴν ἐπὶ κλησι τοῦ φωτισμοῦ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐννοοῦσε βαθύτερα τὴ σημασία καὶ βαρύτητα τῶν θείων

λόγων καὶ σχημάτισε βαθύτερη τὴν ἰδέα τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου διὰ τοῦ Ἰησοῦ.

Ὅπως στὴ παιδική της ἡλικία στὸ Λανφίχάγκελ, ἔτσι καὶ τώρα στὸ Βρυνκροῦγι, ἡ ζωὴ της ἦταν πολυάσχολη, κι' ἡ δραστηριότης κι' ἐργατικότης της ἦταν παραδειγματικές. Θεωροῦσε κάθε δουλειὰ πὺ ἔκανε ὅτι τὴν ἔκανε στὸν Χριστό, κι' ἔτσι ἡ πιστὴ κι' ἀνελλιπὴς ἀφοσίωσις στὰ καθήκοντά της, ἐξασκοῦσε ἀγαθὴ ἐπιρροὴ σ' ὅλους πὺ εἶχαν σχέσεις μαζί της.

Ἦταν πάντα πρόθυμη νὰ ὑπηρετῇ τοὺς ἄλλους. Ἄν κανένα παιδὶ τοῦ Κυριακοῦ σχολείου εἶχε ἀπορίες γιὰ κανένα ἐδάφιο τῆς Γραφῆς, ἡ Μαρία ἦταν τὸ πιὸ κατάλληλο πρόσωπο νὰ τὶς λύσῃ· γιὰτὶ μὲ τὴν πολύχρονη μελέτη τοῦ βιβλίου αὐτοῦ εἶχε ἰδιαίτερη ἱκανότητα νὰ ἐξηγῇ ὅσα μέρη φαινόταν σὲ ἄλλους σκοτεινὰ καὶ δυσνόητα. Ἐπίσης, ἂν καμμιά γειτόνισσα εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ ὀδηγίες γιὰ τὰ ροῦχα τῶν παιδιῶν της κατέφευγε στὴ Μαρία.

Μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες ἀσχολίες περιποιόταν καὶ μερικὲς κυψέλες μελισσῶν, γιὰ τὴν ὁποία ἐργασία εἶχε ἀποκτήσει ἀπὸ μικρὴ ἡλικία μεγάλη πείρα καὶ ἱκανότητα· καὶ τὸ μὲν κέρδος ἀπὸ τὸ μέλι εἶχε προορίσει γιὰ τὴ διατήρησι τῆς οἰκογενείας καὶ διευκόλυνσι τῶν οἰκογενειακῶν ἀναγκῶν κι' ἔτσι βοηθοῦσε τὸν σύζυγο, ὅ,τι δὲ ἐκέρδιζε ἀπὸ τὸ κερὶ τὸ εἶχε ἀφιερωμένο γιὰ συνεισφορὰς σὲ διάφορα θρησκευτικὰ σωματεῖα.

Ήταν από τις πρώτες, έννοεΐται, πού βοηθοῦσε μὲ τις συνδρομές της τῇ Βιβλικῇ Ἑταιρείᾳ, μὲ τὴν ὁποία εἶχε συνδεθῇ τόσο στενὰ τὸ ὄνομά της, κι' ἔδινε συνδρομές καὶ γιὰ τὸ ἔργο τῆς Μεθοδιστικῆς Ἱεραποστολικῆς Ἑταιρείας τῆς πατρίδας της, τὸ ὁποῖο βοηθοῦσε καὶ μὲ ἄλλες συνδρομές της, διότι ποθοῦσε νὰ συντελῇ στὴ διάδοσι τῆς σωτηρίας διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ σὲ μέρη πού ἡ σωτηρία αὐτὴ δὲν ἦταν γνωστὴ.

Λέγουν ὅτι κάποτε πού ἔγινε συνεισφορὰ γιὰ ν' ἀγορασθοῦν ἓνα ἑκατομμύριο Εὐαγγέλια γιὰ τὴν Κίνα (στὴν Κινεζικὴ γλῶσσα στὴν ὁποία εἶχε τότε μεταφρασθῇ τὸ Εὐαγγέλιο) κατὰ τὸ 1853, βρέθηκε μέσα στὸ δίσκο τῆς συνεισφορᾶς στὸ Βρυνκροῦγι μισὴ λίρα κρυμμένη καὶ κολλημένη μέσα σὲ δυὸ πεντάρες, κι' ἔμαθαν τυχαῖα ὅτι ἡ γενναία αὐτὴ προσφορὰ ἦρθε ἀπὸ τὸ χέρι τῆς καλῆς μας Μαρίας.

Μιὰ μέρα, ἐνῶ ἡ Μαρία καθόταν στὴν πόρτα τῆς καλύβας της, μιὰ γειτόνισσα τὴν πλησίασε καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ τῆς δείξῃ πῶς νὰ διορθώσῃ τὸ φόρεμα τῆς κόρης της. Ὅταν τῆς ἔδειξε τί πρέπει νὰ κάνῃ, ἡ γειτόνισσα τῆς εἶπε :

«Εἶμαι περίεργη νὰ μάθω, Μαρία, πῶς κατορθώνεις νὰ ἐξοικονομᾷς ἔτσι ωραῖα ὅλες τις ἀνάγκες τοῦ σπιτιοῦ σου καὶ νὰ σοῦ περισσεύῃ νὰ δίνῃς καὶ σὲ συνεισφορές. Ὁ ἄνδρας σου ὑφαίνει ἔπως κι' ὁ δικός μου, κι' ἔχεις περισσότερα παιδιὰ ἀπὸ μένα. Πῶς συμβαίνει νὰ σᾶς περισσεύουν

χρήματα για συνεισφορές, ἐνῶ ἐμεῖς μόλις τὰ καταφέρνουμε νὰ ζοῦμε. Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω ».

« Δὲν εἶναι καὶ τόσο δύσκολο νὰ τὸ καταλάβῃ κανεὶς — εἶπε ἡ Μαρία μὲ χαμόγελο. — “Ὅταν ζῇ κανεὶς μὲ μεγάλη προσοχὴ καὶ οἰκονομία δὲν θὰ τὸ βρῇ καὶ πολὺ δύσκολο νὰ δώσῃ κάτι τι γιὰ τὸν Κύριο ».

« Μ’ αὐτὸ ἀκριβῶς δὲν καταλαβαίνω — εἶπε ἡ γειτόνισσα. — Κι’ ἐμεῖς ζοῦμε οἰκονομικά· πολὺ οἰκονομικά μάλιστα· κι’ ὅμως ποτὲ στὴ ζωὴ μου δὲν εἶχα τίποτε γιὰ νὰ δώσω σὲ συνεισφορές ».

« Τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀπλούστατο γειτόνισσα — ἀπαντᾷ ἡ Μαρία. — “Ὅπως ὅταν σκεπτόμαστε γιὰ τὰ ροῦχα, τὰ παπούτσια καὶ τὶς ἄλλες δικές μας ἀνάγκες καὶ τῶν παιδιῶν μας, φροντίζουμε ἀπὸ πρὶν καὶ οἰκονομοῦμε σιγὰ-σιγὰ ὥστε νὰ-χουμε τ’ ἀπαιτούμενα χρήματα τὴν ὥρα ποὺ θὰ τ’ ἀγοράσουμε, ἔτσι καὶ γιὰ τὶς διάφορες ἀνάγκες τοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου σκεπτόμαστε ἀπὸ πρὶν καὶ οἰκονομοῦμε λίγα-λίγα. Τὸ λίγο, ἀγαπητὴ μου, σχηματίζει τὸ πολὺ. ”Επειτα ἐμεῖς συνηθίζουμε νὰ ρωτᾶμε τὸν ἑαυτὸ μας, τί μποροῦμε νὰ στερηθοῦμε χωρὶς καμμιά μεγάλη δυσκολία, κι’ ἐκεῖνο ποὺ στερούμεθα τὸ βάζουμε κατὰ μέρος γιὰ τὸν Κύριο ».

« Καὶ τί μπορεῖ νὰ στερηθῇ ἓνας φτωχὸς ἄνθρωπος σὰν κι’ ἐμᾶς, ποὺ ξοδεύουμε τὰ χρήματά μας μόνο στὰ πολὺ ἀναγκαῖα πράγματα ; »

« Ὑπάρχουν πράγματα — εἶπε ἡ Μαρία — ποὺ

νομίζουν οί άνθρωποι ὅτι εἶναι πολὺ ἀναγκαῖα χωρὶς νὰ εἶναι. Ὁ ἄνδρας μου νόμιζε ὅτι ἦταν ἀνάγκη νὰ καπνίζῃ τὴν πίπα του, ὅπως κάνει κι' ὁ δικός σου, καὶ σὲ βεβαιῶ ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὰ δάκτυλά του ἦταν ἀκάθαρτα ἀπὸ καπνὸ καὶ τὸ στόμα του μύριζε ἄσχημα, ἦταν κι' ἓνα καθημερινὸ ἔξοδο ὅχι μικρό. Ἀλλὰ μιὰ μέρα σκέφθηκε : « Δὲν μπορῶ ἄραγε νὰ ζήσω χωρὶς νὰ μεταβάλλω τόσα χρήματα σὲ καπνὸ ; » κι' ἰσρνήθηκε στὸν ἑαυτὸ του τὴν παράδοξη αὐτὴ εὐχαρίστησι, καὶ τὰ χρήματα ποὺ οἰκονομᾷει τὰ ρίχνει σ' ἓνα κουμπαρᾶ ποὺ ἔχομε προωρισμένο γιὰ συνεισφορές. Ὁ γυιὸς μου ζήτησε νὰ μιμηθῇ τὸ παράδειγμα τοῦ πατέρα του, καὶ πούλησε ἓνα ὠραῖο κουτάκι, ποὺ τοῦ χάρισε ὁ δάσκαλος τὰ Χριστούγεννα, σ' ἓνα πλουσιώτερο συμμαθητὴ του, κι' ἔρριξε τὰ λίγα χρήματα στὸν κουμπαρᾶ. Τὸ μεγαλύτερό μου κορίτσι εἶχε τὴν ὑπόσχεσι τοῦ πατέρα της ὅτι θὰ τῆς ἔπαιρνε μιὰ καινούργια κορδέλλα γιὰ τὸ καπέλλο της, ἀλλ' ἀπεφάσισε νὰ καθαρίσῃ καὶ νὰ σιδερώσῃ τὴν παληά, καὶ τὰ χρήματα νὰ βάλῃ στὸν κουμπαρᾶ ».

« Μὰ μὲ τὸν τρόπο αὐτό, ὁ ἄνθρωπος θὰ καταντήσῃ νὰ φορᾷ ὅλο παληὰ ροῦχα καὶ νὰ ζῇ οὐκ ἀσκητής ».

« Ὅχι δά, — εἶπε ἡ Μαρία μὲ γέλοιο — δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ τέτοιος κίνδυνος ! ἀλλ' ὅταν ὁ χριστιανὸς συλλογισθῇ ἀπὸ πόσα ἔξοδα ὅχι μόνο μάταια ἀλλὰ καὶ ἁμαρτωλὰ καὶ βλαβερά τὸν

ἔσωσε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ δὲν θὰ τὸ θεωρήσῃ καθόλου δύσκολο ἢ σκληρὸ νὰ κάνῃ κ᾿τι τέτοιες μικρὲς θυσίες χάριν τοῦ Σωτῆρα του. Φαντάσου, ἂν ὁ Θωμᾶς μου δὲν ἦταν Χριστιανός, πόσα χρήματα θὰ ξώδευε στὴν ταβέρνα, ὅπως δυστυχῶς κάνουν τόσοι ἄλλοι· πόσα θὰ χρειαζόμουν ἐγὼ γιὰ μάταιες ἐπιδείξεις, κι' ἡ κόρη μου κι' ὁ γυιὸς μου μὲ τοὺς φίλους του ! Εἶναι λοιπὸν μεγάλο πρᾶγμα, ἂν ἔπειτα ἀπὸ μιὰ τέτοια σωτηρία θυσιάζουμε κι' ἐμεῖς μερικὰ μικρὰ καὶ μηδαμινὰ πράγματα ; “Υστερα ἔχω τὰ λίγα κέρδη ἀπὸ τὸ κερὶ τῶν μελισσῶν” ρίχνω κι' ἐκεῖνα στὸν κουμπαρᾶ. Καὶ σὲ βεβαιῶ, ἀγαπητῇ μου γειτόνισσα, ὅτι ὁ Θεὸς μᾶς ἀνταπέδωκε ἑκατὸ φορές περισσότερα ἀπὸ ὅσα δώκαμε ἐμεῖς γιὰ τὸ ἔργο Του· διότι μᾶς χαρίζει ὑγεία καὶ τακτικὴ ἐργασία καὶ οἰκογενειακὴ εἰρήνη καὶ κάθε εὐλογία ποὺ μᾶς χρειάζεταιαι ».

« Αὐτὸ δὰ τὸ βλέπω — εἶπε ἡ γειτόνισσα — γιατί ποτὲ ἕως τώρα δὲν σὲ εἶδα μελαγχολικὴ καὶ λυπημένη, οὔτε σὲ ἄκουσα νὰ βογγᾶς καὶ νὰ παραπονιέσαι ὅπως τόσες ἄλλες γυναῖκες στὸ χωριὸ μας, καθὼς κι' ἐγὼ ἡ ἴδια. Ἀλλὰ τώρα θὰ προσπαθήσω ν' ἀκολουθήσω τὸ παράδειγμά σου, καὶ λυποῦμαι πολὺ ποὺ δὲν σκέφθηκα ποτὲ ἔτσι σοβαρὰ τὸ χρέος εὐγνωμοσύνης ποὺ χρωστάω στὸν Σωτῆρά μου ».

« Ἐγὼ εὐχαριστῶ τὸν Θεὸ ποὺ μὲ δίδαξε αὐτὴν τὴν μέθοδο ἀπ' τὴν μικρὴ μου ἡλικία, ὅταν μοῦ ἔδωκε τὸν πόθο καὶ τὴν ἀπόφασιν ν' ἀποκτήσω μιὰ

δική μου Ἀγία Γραφή. Τότε ἔρριχνα ἕξη ὀλόκληρα χρόνια σ' ἓνα μικρὸ κουμπαρά, ὅ,τι κατώρθωνα νὰ οἰκονομάω, εἴτε λίγο εἴτε πολύ».

«Κι' ἀγόρασες λοιπὸν τὸ βιβλίον μὲ τὰ χρήματα ἐκεῖνα ; »

«Μάλιστα· νὰ το αὐτὸ εἶναι, » εἶπε ἡ Μαρία, καὶ πῆρε τὴν Ἀγία Γραφή ἀπὸ τὸ μικρὸ τραπέζι στὴ γωνιά καὶ τὴν ἔδειξε στὴν γειτόνισσα.

Ἡ γυναίκα τὸ κύτταξε ἀπ' ἔξω κι' ἀπὸ μέσα κι' ὕστερα τὸ ἐπέστρεψε στὴ Μαρία καὶ τῆς εἶπε : «Πιστεύω ἀληθινὰ ὅτι αὐτὸ τὸ βιβλίον σὲ κάνει νὰ εἶσαι τόσο διαφορετικὴ ἀπὸ μᾶς τὶς ἄλλες γυναῖκες τοῦ χωριοῦ. Τὰ λόγια σου κι' οἱ ἰδέες σου κι' ὁ τρόπος σου εἶναι τὰ καλύτερα ἀπὸ τὴν καλύτερη ἀπὸ μᾶς».

«Δὲν ξέρω, ἀγαπητή μου, — εἶπε ἡ Μαρία μὲ τὰ μάτια γεμᾶτα δάκρυα, — ἂν δὲν μὲ κρίνης πάρα πολὺ ἐλαφρά, ἀλλ' ὁμολογῶ ὅτι ἡ Ἀγία Γραφή εἶναι γιὰ μένα τροφή τῆς ψυχῆς καὶ θησαυρὸς ἀνεξάντλητος καὶ ἀνεκτίμητος· κι' εἶμαι βέβαιη ὅτι ὁποῖος τὴν σπουδάζει μὲ πόθο νὰ μάθῃ τὸν ἑαυτό του καὶ τὸν Θεό του καὶ τὸν δρόμον τῆς σωτηρίας καὶ τῆς πραγματικῆς εὐτυχίας, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν εὐτυχῇ καὶ σ' αὐτὸν τὸν κόσμον καὶ στὸν ἄλλο μὲ τὴν πραγματικὴν εὐτυχίαν ποὺ εἶναι ἡ πνευματικὴ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΤΟ ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΚΗΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ρίχνοντας ένα τελευταῖο βλέμμα στή φίλη μας Μαρία, τὴ βλέπομε σὲ γεροντικὴ ἡλικία, ντυμένη τὴν παράξενη Οὐαλλικὴ ἐνδυμασία, μ' ἓνα μπαστοῦνι στὸ χέρι γιὰ νὰ στηρίξη τὰ τρεμουλιαστὰ βήματά της, ποὺ ἦταν ἄλλοτε τόσο εὐκίνητα καὶ ζωηρά, καὶ στὸ ἄλλο τὴν ἀγαπητὴ της Ἀγία Γραφή, τὴ σύντροφο τόσων χρόνων, παρηγοριά, ὁδηγὸ καὶ δάσκαλο τῆς ζωῆς της.

Στὴ μακρινὴ ζωὴ της τῶν ὀγδόντα δύο χρόνων πέρασε βέβαια καὶ πολλὰς θλίψεις ποὺ δὲν τις ξέρουμε, μὰ μπορούμε νὰ φαντασθοῦμε, ἐπειδὴ ἀπέκτησε ὀκτὼ παιδιά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ περισσότερα πέθαναν σὲ μικρὴ ἡλικία καὶ φαίνεται ὅτι ὁ ἄνδρας της ἔφυγε πρῶτος ἀπ' αὐτὸν τὸν κόσμον. Πόσο ἡ γνῶσις τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη της στὶς διαβεβαιώσεις καὶ ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ θὰ τῆς ἔδωκαν ὑπομονὴ στὰ πικρὰ ποτήρια, καὶ θὰ μπορούσε νὰ βρίσκη παρηγοριά, καὶ μὲ τὴ παρηγοριά αὐτὴ νὰ μπορῇ νὰ παρηγορῇ καὶ τοὺς ἄλλους ποὺ ὑπέφεραν τὰ ἴδια.

Ἡ γεροντικὴ ἡλικία τὴν ἄλλοξε πολὺ. Τὸ κο-

Ἡ Μαρία στὰ γεράματα της

ρίτσι πού ἦταν ἄλλοτε εὐκίνητο, ζωηρό, γεμᾶτο χαρὰ καὶ δραστηριότητα, τώρα περπατάει μὲ πολὺν κόπο καὶ μόλις μπορεῖ νὰ βαστάῃ τὸ βάρος τόσων χρόνων, ἡ μεταβολὴ ὅμως αὐτὴ ἦταν μόνο σωματική, γιατί δὲν ἔπαυσε νὰ εἶναι ὅ,τι ἦταν καὶ πρὶν, ἡ ἴδια ἐνθερμη καὶ ἀφωσιωμένη ὁπαδὸς τοῦ Χριστοῦ. Ἄν καὶ τὰ χρόνια τὴν χώρισαν ἀπὸ πολλὰ ἀγαπητὰ της πρόσωπα σ' αὐτὸν τὸν κόσμο, δὲν μπόρεσαν νὰ τὴν χωρίσουν ἢ νὰ τὴν ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ἢ νὰ ἐλαττώσουν τὴν ἀγάπη της στὸ Λόγο Του. Ἀπ' ἐναντίας, τὰ χρόνια πού πέρασαν ἔθρεψαν καὶ αὖξησαν τὸ πολύτιμο δένδρο τῆς εὐλαβείας πού εἶχε φυτευθῇ μέσα της μὲ τὴ θεία χάρι. Κι' ἔτσι ἦταν ἔτοιμη, ὅταν ἐπὶ τέλους ἦρθε ἡ πρόσκλησις, ν' ἀνεβῇ στὸν Πλάστη καὶ Σωτῆρα της.

Ἡ Μαρία Τζῶνς πέθανε ἐν Κυρίῳ στίς 27 Δεκεμβρίου 1866 σὲ ἡλικία 82 χρόνων. Δὲν ὑπάρχουν λεπτομέρειες γιὰ τὶς τελευταῖες της στιγμὲς παρὰ μόνο ὅτι πρὶν πεθάνῃ ἄφισε τὴν Ἀγία Γραφή της στὸν αἰδ. Ροβέρτο Γρίφφιθς, κι' αὐτὸς ὕστερα τὴν κληροδότησε στὸν κ. Ρῆς.

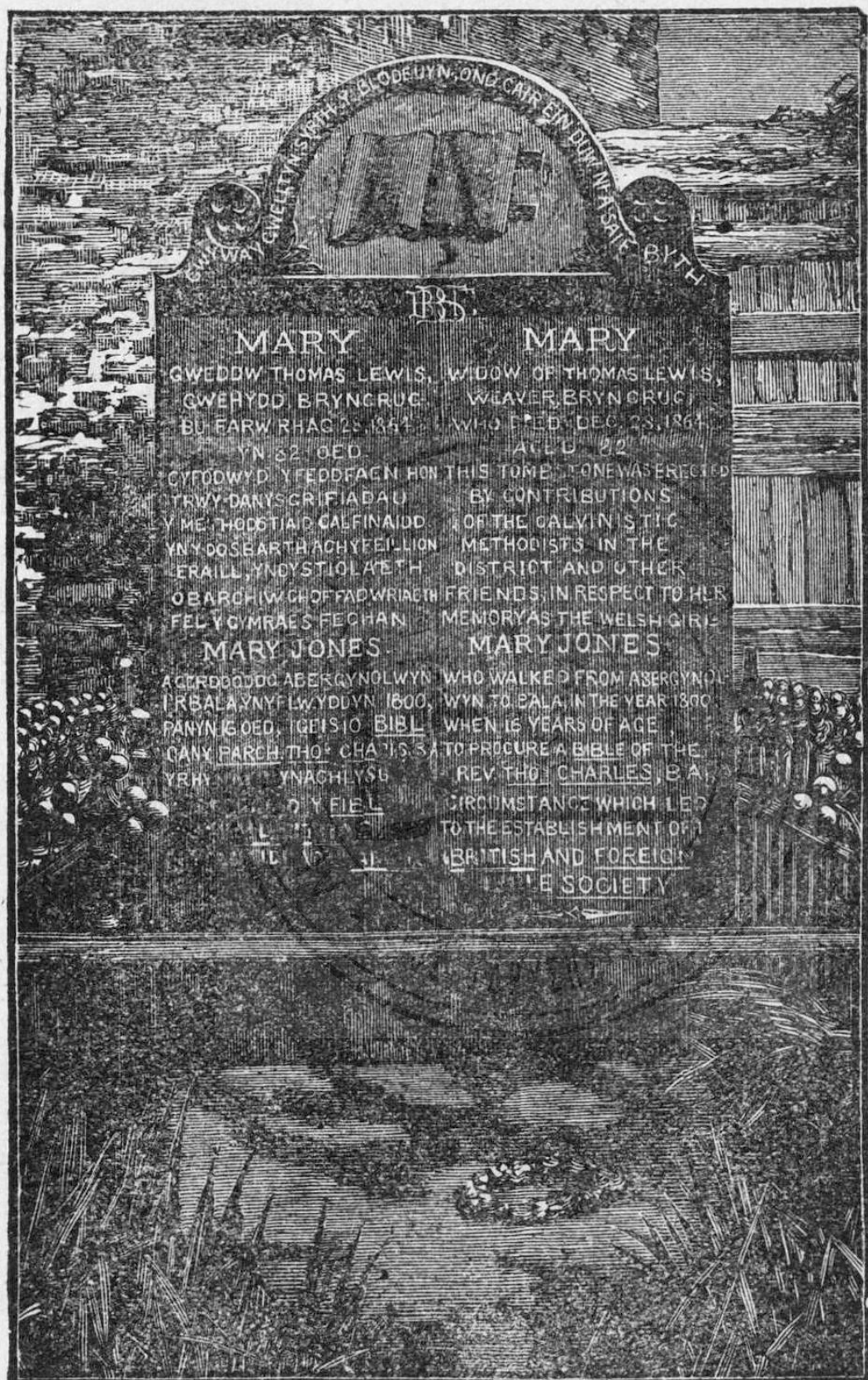
Τὸ περίφημο αὐτὸ ἀντίτυπο τῆς Ἀγίας Γραφῆς βρίσκεται σήμερα στὴ βιβλιοθήκη τῆς Βρεττανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας· εἶναι ἀρκετὰ μεγάλο, σχήματος ὀγδόου, ἐκδόσεως τοῦ 1799, (εἶναι ἡ τελευταία ἐκδοσις τῆς Ἀγίας Γραφῆς στὴν Οὐαλλικὴ γλῶσσα πρὶν ἰδρυθῇ ἡ Βιβλικὴ Ἑταιρεία) κι' ἔχει μέσα μιὰ σημείωσι γραμμένη ἀπὸ τὴ Μαρία σὲ

Ἀγγλική γλῶσσα—ἴσως τότε μόλις εἶχε ἀρχίσει νὰ μαθαίνει Ἀγγλικά—μὲ χρονολογία τοῦ ἔτους 1800, ὅταν ἦταν 16 χρόνων.

Ἔτσι σὲ μεγάλη ἡλικία καὶ γεμάτη ἀπὸ καλὰ ἔργα ὅπως ἡ Δορκάς, γιὰ τὴν ὁποία διαβάζομε στὶς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, ἔφυγε ἡ Μαρία ἀπὸ τὴν πρόσκαιρη αὐτὴ ζωὴ γιὰ τὴν αἰώνια ἀνάπαυσί της, σὰν τὸ στάχυ πὺ ὠριμάζει καὶ στὸ τέλος θερίζεται. Τὴν ἔθαψαν στὸ νεκροταφεῖο κοντὰ στὴν ἐκκλησίᾳ τοῦ Βρυνκροῦγι, κι' ἀπάνω στὸν τάφο της ἔστησαν μιὰ πλάκα ἐκεῖνοι πὺ ἐκτιμοῦσαν τὸν λαμπρό της χαρακτήρα καὶ τὸ ταπεινὸ μὲν ἀλλὰ σπουδαῖο μέρος πὺ ἔλαβε στὴν Ἱδρυσι τῆς Βρετανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας.

Μόνο ὅταν βλέπουμε μιὰ πανύψηλη βαλανιδιὰ μὲ τ' ἀπλωμένα της κλαδιὰ γεμάτα ἀπὸ φύλλα, μποροῦμε νὰ καταλάβουμε καὶ ἐκτιμήσουμε τὴ ζωτικὴ δύναμι πὺ ὑπάρχει μέσα σ' ἓνα ἀσήμαντο καὶ πεταμένο στὴ γῆ βαλανίδι. Ἔτσι καὶ τὴ σημασία καὶ σπουδαιότητα αὐτῆς τῆς ἀπλῆς ἱστορίας μας, θὰ καταλάβομε μόνο ἂν ἀκούσωμε μερικὲς λεπτομέρειες τοῦ μεγάλου καὶ παγκόσμιου ἔργου τῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας πὺ βλάστησε ἀπὸ μιὰ τόσο μικρὴ ἀφορμή.

Τὸ κοινὸ στὴν Ἀγγλία ἀμέσως υἱοθέτησε καὶ μὲ ἐνθουσιασμό ὑπεστήριξε τὸ ἔργο αὐτό, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸ ἐξῆς γεγονός : Τὸν πρῶτο χρόνο πὺ ἰδρύθηκε ἡ Ἑταιρεία ἐξώδευσε 691 λίρες τὸν ἐνδέκατο χρόνο 81.000 λίρες, τὸν πεντηκοστὸ πρῶ-

Ὁ τάφος τῆς Μαρίας Τζώνς.

το 149.000 λίρες καὶ τὸν ἑκατοστὸ εἰκοστὸ ἔκτο 422.000, ποσὸ ὑπέρογκο ὅταν μάλιστα σκεφθῇ κανεῖς ὅτι τὸ μεγαλύτερο μέρος προέρχεται ἀπὸ συνεισφορὰς τῆς κατωτάτης καὶ μέσης τάξεως τοῦ λαοῦ. Διέδωσε ἡ Ἑταιρεία αὕτῃ στὸν πρῶτο χρόνο ποὺ ἰδρύθηκε 81.000 ἀντίτυπα, τὸ δὲ 1936 11.680.000 Γραφάς, Καινὰς Διαθήκας καὶ τεύχη.

Ὅταν ἰδρύθηκε ἡ Ἑταιρεία, ἡ Ἀγία Γραφή ἦταν μεταφρασμένη σὲ ὀλιγώτερες ἀπὸ πενήντα γλῶσσες, σήμερα ὅμως εἶναι μεταφρασμένη ἀπὸ μόνη τὴν Ἑταιρεία αὕτῃ σὲ 790 γλῶσσες καὶ διαλέκτους. Ἡ Ἑταιρεία φροντίζει πάντοτε νὰ γίνε-ται ἡ μετάφρασις σωστὴ ἀπὸ ἀνθρώπους μορφωμένους.

Ἀπὸ τότε ποὺ ἰδρύθηκε μέχρι σήμερα, ἡ Ἑταιρεία ἔχει κυκλοφορήσει περισσότερα ἀπὸ 500.000.000 ἀντίτυπα τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

Ὅπου καὶ ἂν κηρύττωνται οἱ ἀλήθειες τοῦ Εὐαγγελίου, ἐκεῖ ἀμέσως ἡ Ἀγία Γραφή γίνεται βιβλίον ἀγαπητὸ καὶ περιζήτητο. Ὅταν κηρύχθηκε τὸ Εὐαγγέλιον στὰ νησιὰ τῆς Πολυνησίας, οἱ κάτοικοι ποὺ ἦταν ἄλλοτε βάρβαροι καὶ ἀνθρωποφάγοι κατελήφθησαν ἀπὸ ἐπιθυμία νὰ μάθουν γράμματα, καὶ τόση ἦταν ἡ ἐπιθυμία τους ν' ἀποκτήσουν τὸν πολύτιμο θησαυρὸ ποὺ ἄρχισαν νὰ ἐγγράφουν τὰ ὀνόματά τους μῆνες ὀλόκληρες πρὶν ἐκτυπωθῇ καὶ πρόσφεραν ἕνα ἢ δυὸ δολλάρια ποὺ μὲ πολὺν κόπο κέρδιζαν. Ἐπίσης στὴ Μαδαγασκάρῃ ὅπου στὴν ἀρχὴ ἠγέρθη σφοδρὸς δι-

ωγμός κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὸ Ἱερὸ βιβλίον ἔμεινε καὶ μετὰ τὴν ἐξαφάνισιν ἐκείνων ποὺ ὁμολόγησαν τὸν Ἰησοῦ Χριστὸν ὡς Σωτῆρα των, καὶ τὸ φῶς πάλιν ἀνέτειλε στὴ βάρβαρη ἐκείνη νῆσο ζωηρότερο καὶ ἀκατάβλητο, μέχρις ὅτου, ἀπὸ τῆ βασίλισσα στὸ θρόνον της ὡς τὸν τελευταῖον γεωργό, οἱ κάτοικοι ἄρχισαν νὰ ὑποτάσσωνται στὴ διδασκαλία τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Τὸ ἔργο γινέταν ἀόρατο μὲ τὴν Ἀγία Γραφή ποὺ περνοῦσε ἀπὸ χέρι σὲ χέρι, φώτιζε τὶς διάνοιες, ἐξήγειρε τὶς συνειδήσεις καὶ ὡδηγοῦσε τοὺς κατοίκους ἀπὸ τὰ εἰδῶλα στὴν ἀγάπην καὶ ὑπακοὴν τοῦ Οὐράνιου Κυρίου.

Κι' ἐκεῖ ἀκόμη ποὺ δὲν γίνεται κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ Ἀγία Γραφή μὲ τὸ διάβασμα μπορεῖ ν' ἀγγίξῃ τὴν καρδιά καὶ νὰ ὁδηγήσῃ τὴ ναυαγισμένη ψυχὴ στὸν μόνον Σωτῆρα τῶν ἁμαρτωλῶν, τὸν Κύριόν μας Ἰησοῦ Χριστό.

Ἕνας κάτοικος τῆς Φλωρεντίας ἔστειλε κάποτε σ' ἓνα παλαιὸν τοῦ φίλου στὴν πατρίδα του μιὰ Ἀγία Γραφή μὲ ἐπιστολὴν στὴν ὁποία τοῦ ἔλεγε : « Σοῦ στέλλω τὸ βιβλίον ποὺ πολὺ ὠφέλησε τὴ ψυχὴ μου. Διάβασέ το καὶ θὰ ὠφελήσῃ καὶ τὴν εἰρήνην σου ». Ὁ ἄνθρωπος ἀκολούθησε τὴ συμβουλὴ τοῦ φίλου του· διάβασε τὸ βιβλίον καὶ ἦρε ἐκεῖ μέσα τὶς ἀλήθειες ποὺ διψοῦσε ἡ ψυχὴ του· ὕστερα μάζεψε τοὺς φίλους καὶ γνωστούς του γιὰ νὰ τὸ διαβάσῃ μαζί τους. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς εἶπε μιὰ μέρα : « Δὲν ξέρω οὔτε νὰ διαβάζω οὔτε νὰ γράφω, ἀλλὰ μὲ τὴ χάριν τοῦ Θεοῦ αἰσθάνομαι

ὅτι ἐνῶ πρῶτα κυλιόμουνα στὸ βόρβορο καὶ ἤμουν στραβός, τώρα μοῦ φαίνεται σὰν νὰ βρίσκουμαι μέσα σὲ μιὰ αἴθουσα καθαρὴ ποὺ λάμπει μὲ τὸ λαμπρὸ φῶς τῆς ἡμέρας». Καὶ πραγματικὰ τέτοια εἶναι ἡ μεταβολὴ ποὺ φέρνει στὸν ἄνθρωπο ἡ σωτηρία τοῦ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ τὴν πλάνη καὶ τὸ σκοτάδι τῆς θρησκευτικῆς ἀγνοίας.

Ἕνας Ἰταλὸς βιβλιοπώλης τῶν Ἀγίων Γραφῶν διηγεῖται κάτι ποὺ δείχνει τὴ δύναμι ποὺ ἐξασκεῖ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ στὶς καρδιές τῶν ἀνθρώπων. Νὰ αἰ λέγει :

« Κάποιος κοινὸς ἄνθρωπος, τροχιστὴς τὸ ἐπάγγελμα, σ' ἓνα χωριὸ κοντὰ στὴ Βενετία, εἶχε ἐπιστραφῇ εἰς τὸν Κύριο μὲ μόνη τὴν Ἀγία Γραφή ποὺ εἶχε ἀγοράσει ἀπὸ ἓνα βιβλιοπώλη ποὺ πέρασε ἀπ' τὸ χωριὸ του. Πρὶν ἐπιστραφῇ στὸν Χριστὸ ἦταν ἄνθρωπος κακός, βλάσφημος καὶ κακοήθης· ἀλλ' ὕστερα ἔγινε πρᾶος, ἀγαθὸς καὶ καλῆς διαγωγῆς, παρακινουῖσε δὲ ὅλους τοὺς γνωστούς του νὰ πιστεύουν στὸ Εὐαγγέλιο καὶ τοὺς ἔλεγε ὅτι κι' αὐτὸς ἦταν ἄλλοτε σὰν κι' αὐτοὺς. ἀλλὰ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ σώθηκε καὶ γι' αὐτὸ ἔλλαξε. Κάθε βράδυ μάλιστα τὸν χειμῶνα, καὶ κάθε Κυριακὴ τὸ πρωῒ προσκαλοῖσε καὶ ἄλλους νὰ διαβάσουν μαζὶ τὴν Ἀγία Γραφή· ὅταν πέθανε, πέντε χρόνια μετὰ τὴν ἐπιστροφή του, βρέθηκε ἡ Ἀγία Γραφή ἀπὸ κάτω ἀπ' τὸ προσκέφαλό του. Καὶ ἡ ζωὴ του καὶ ὁ θάνατός του ἔκαναν μεγάλη ἐντύπωσι στοὺς κατοίκους κι' ὅλοι μιᾶνε

γι' αὐτὸν μὲ σεβασμό. Δυὸ ἄλλοι χωριανοί του πῆστεψαν κι' αὐτοὶ στὸν ζῶντα Σωτῆρα· κι' ὅμως ἔλ' αὐτὰ ἔγιναν χωρὶς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς νὰ εἶχε ἀκούσει κήρυγμα Εὐαγγελίου».

Τὸ ἔργο τοῦ βιβλιοπώλου τῶν Ἀγίων Γραφῶν εἶναι ἔργο εὐγενικὸ καὶ πολὺ ὠφέλιμο στὴν ἀνθρωπότητα, διότι διὰ τοῦ βιβλιοπώλου γίνεται ἡ Ἀγία Γραφή παντοῦ γνωστὴ καὶ ὁ καθένας μπορεῖ νὰ τὴν ἀγοράσῃ πολὺ φθηνά, κι' ἔτσι ὁ κάθε ἄνθρωπος ποὺ ξέρεῖ λίγα γράμματα ἔχει τὸ μεγάλο καὶ ἀνεκτίμητο δικαίωμα νὰ ἴδῃ μὲ τὰ ἴδια τὰ μάτια του τί ἀποκαλύπτει ὁ Θεὸς σ' ἐμᾶς, καὶ τί εἶναι τὸ θέλημά Του, καὶ ποιὸς εἶναι ὁ δρόμος τῆς σωτηρίας.

Οἱ βιβλιοπῶλαι λοιπὸν τῶν Ἀγίων Γραφῶν συντελοῦν στὸ νὰ φεύγουν οἱ προκαταλήψεις αὐτὲς καὶ νὰ καταλαβαίνει ὁ κόσμος ὅτι τὸ βιβλίον ποὺ τοὺς προσφέρεται σὲ τόσο εὐτελεῖ τιμῇ εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ τὴ σωτηρίαν τους.

Κάποιος Γερμανὸς βιβλιοπώλης τῶν Γραφῶν συνείθιζε νὰ κρατᾷ ἡμερολόγιο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο βγάζουμε τὴν ἀκόλουθη ἱστορία :

« Σήμερα μετὰ τὸ γεῦμα πῆγα στὸ σπίτι ἐνὸς μαραγκοῦ. Τὸν ἤῤῥα ξαπλωμένο σὲ σανίδες, καὶ στὴν ἀρχὴ μοῦ ῥῆθε ἡ σκέψις νὰ μὴ διαταράξω τὴν ἡσυχία του· ἀλλὰ κάποια ἐσωτερικὴ φωνὴ δὲ μ' ἄφησε νὰ τὸν ἐγκαταλείψω· γι' αὐτὸ πῆρα θάρρος, τὸν ξύπνησα καὶ τοῦ εἶπα : « Θέλεις ν' ἀγοράσῃς τὴν Ἀγία Γραφή ; »

« Είμαι Καθολικός — μοῦ ἀπήντησε — καὶ δὲν χρειάζομαι τὴν Γραφή σου » καὶ γύρισε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά γιὰ νὰ κοιμηθῇ.

« Ἔτσι λές σὺ — τοῦ εἶπα — ἄλλ' ὁ Θεὸς λέγει : « Σήκω ὁ κοιμώμενος καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν. καὶ θὰ σέ φωτίσῃ ὁ Χριστός ». (Ἐφεσ. ε' 14). Ὁ ἄνθρωπος σηκώθηκε καθιστὸς στὶς σανίδες.

« Σὲ σήκωσα ἐπίτηδες — τοῦ εἶπα — καὶ χωρὶς νὰ ἐξετάσω ἂν σ' ἀρέσῃ ἢ ὄχι· ὁ Θεὸς ζητάει ἐπίσης νὰ σέ ξυπνήσῃ ἀπὸ τὸν πνευματικό σου ὕπνο μὲ τὸν λόγο Του ».

« Μὰ δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ διαβάζουμε τὰ δικά σας βιβλία » μοῦ εἶπε ἐκεῖνος.

« Καὶ ποὺς ἄνθρωπος — τοῦ ἀπάντησα — ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαγορεύσῃ ὅ,τι ὁ Θεὸς διατάσσει ; Πρέπει νὰ ὑπακούῃς στὸν Θεὸ μᾶλλον παρὰ στοὺς ἀνθρώπους ».

Ὁ ἄνθρωπος ἔμεινε ἐκστατικός. Ἐπειτα εἶπε : « Τώρα ἔρχεται στὸ νοῦ μου κάτι ποὺ εἶχα λησμονήσει. Εἶναι τώρα εἰκοσιπέντε χρόνια ἀφ' ὅτου ἐργαζόμουναι στὸ Ἀμβούργο, κι' ἐκεῖ ἓνα φίλος μου, μὲ τὸν ὁποῖο ἔμενα στὸ ἴδιο δωμάτιο, συνείθιζε κάθε βράδυ νὰ διαβάζῃ τὴν Ἀγία Γραφή· καὶ μοῦ ἔλεγε ἰακριθῶς ὅ,τι μοῦ εἶπες καὶ σὺ τώρα, ὅτι πρέπει νὰ ὑπακούω στὸν Θεὸ μᾶλλον καὶ ὄχι στοὺς ἀνθρώπους. Μοῦ φαίνεται ὅτι καὶ τώρα ἀκόμη ἀκούω τὴ φωνή του. Ἴσως ἦρθες γιὰ νὰ μοῦ τὸ ὑπενθυμίσης. Τώρα θ' ἀρχίσω κι' ἐγὼ νὰ διαβάζω τὴν Ἀγία Γραφή γιὰ νὰ μάθω κι' ἐγὼ τί

ζητάει από μένα ὁ Θεός. Ὁ θάνατος μπορεῖ νὰ ἔρθῃ ἀπὸ ὥρα σὲ ὥρα. Μόλις προχθὲς ἔπεσα ἀπ' τὴν σκάλα, καὶ ἦταν θαῦμα πῶς δὲν ἔμεινα νεκρός. Ἴσως ὁ Θεός μ' ἄφησε ἀκόμη λίγο καιρὸ γιὰ νὰ ξυπνήσω, ὅπως μοῦ εἶπες ».

Διὰ μέσου τῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας, σχολεῖα, νοσοκομεῖα, ἄσυλα παντὸς εἶδους, σωφρονιστήρια καὶ φυλακὲς ἔχουν τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ μὲ ἀφθονία ἀρκεῖ νὰ δείξουν μικρὴ θέλησι οἱ διευθυνταί.

Μετὰ τὴν Ἑταιρεία αὕτῃ ἰδρύθηκαν καὶ ἄλλες Βιβλικὲς Ἑταιρεῖες ὅς ἐ διάφορα μέρη τοῦ κόσμου ποὺ τὸ ἔργο τους ἂν καὶ δὲν ἔχῃ τὴν ἴδια ἔκτασι, ἐν τούτοις ἐφ' ὅσον ἐργάζονται γιὰ τὴν διάδοσι τῆς Ἀγίας Γραφῆς χωρὶς σχόλια, ἐργάζονται γιὰ τὸν ἴδιο μεγάλον ἱερὸ σκοπόν.

Εἴθε σὲ ὅλους ποὺ θὰ διαβάσουν τὴν ἀπλὴ αὐτὴ ἱστορίαν καὶ θὰ ἰδοῦν πῶς ἀπὸ μιὰ μικρὴ ἀφορμὴ ἔγινε τὸ μεγαλύτερον ἔργον τοῦ περασμένου αἰῶνα, ν' ἀναπτυχθῇ θερμὴ ἀγάπη πρὸς τὴν Ἀγίαν Γραφὴν καὶ εὐλικρινὲς πόθος νὰ συμπράξουν στὸ φιλόανθρωπον καὶ σωτήριον ἔργον τῆς διαδόσεως τοῦ οὐράνιου αὐτοῦ θησαυροῦ.

«Ὁ λόγος τοῦ Κυρίου εἶναι δοκιμασμένος.
Εἶναι ἄσπις πάντων τῶν ἐλπίζόντων ἐπ' αὐτόν».

Ψαλμ. ιη' 30.

«Λύχνος εἰς τοὺς πόδας μου εἶναι ὁ λόγος Σου,
καὶ φῶς εἰς τὰς τρίβους μου».

Ψαλμ. ριθ' 105.

«Ἐρευνᾶτε τὰς Γραφάς».

Ἰω. ε' 39.

«Ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου κινούμενοι ἐ-
λάλησαν οἱ ἅγιοι ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ».

Β' Πέτρ. α' 21

«Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα».

Ἡ Μαρία Τζώνς ὅταν ἐργάζεται
ἔξω ἀπ' τὴν καλύβα της.

«Μέσα στά πλήθη, ἢ στὸ θόρυβο, ἢ στοὺς δρόμους ἢ στὴν ἀγορά, ὅπου οἱ σκέψεις κάθε ψυχῆς ἀπορροφῶνται ἀπ' τὴν ἑξαψι τῆς φιλοδοξίας ἢ τῶν ἐργασιῶν ἢ τῶν ἀπολαύσεων, ἐκεῖ, ἀκόμη κι' ἐκεῖ, μπορεῖ ν' ἀκουσθῇ ἡ ἥσυχη χαμηλὴ φωνὴ τῆς Βίβλου, κι' ἡ ψυχὴ μ' ἓνα δυὸ ἀπὸ τὰ μακάρια λόγια της μπορεῖ ν' ἄβρη φτερὰ σὰν περιστέρι, μπορεῖ νὰ πετάξῃ μακρὰ καὶ ν' ἄβρη ἡσυχία».

Γ λ ἄ δ σ τ ω ν
(Πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας)

«Ἐξω τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δὲν ξέρουμε οὔτε τί ἐστὶ ζωὴ, οὔτε τί ἐστὶ θάνατος. Γι' αὐτό, χωρὶς τὰς Γραφάς, τῶν ὁποίων τὸ κύριο θέμα εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, δὲν ξέρουμε τίποτα καὶ δὲν βλέπουμε παρὰ σκότος καὶ σύγχυσι στὸν χαρακτῆρα τοῦ Θεοῦ καὶ στὴν γύρω μας φύσι».

Π α σ κ ἄ λ
(Μαθηματικὸς)